

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ

Σωτήριος Ν. Αλεξόπουλος

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙ
ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εισηγητής : Ευάγγελος Τσουκάτος, Καθηγητής Εφαρμογών

Άγιος Νικόλαος

Οκτώβριος 2007

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
1. ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ	5
2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	6
3. ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ.....	7
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	8
1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ.....	8
2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΣ	9
3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ.....	12
3.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	12
3.2 ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.....	13
3.3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	15
3.4 ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ	17
4. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	18
4.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	18
4.2 ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	20
4.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ.....	21
4.4 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ	22
4.5 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	25
1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ.....	25
2. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ.....	26
3. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ.....	28
3.1 ΝΟΜΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΑΣΦ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	30
4. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	32
4.1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΦ. ΕΠΙΧΕΙΡ.	33
4.2 ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	36
4.3 ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ.....	36
5. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΟΥΝΤΩΝ	38
5.1 ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	41
6. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ/ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦ. ΑΓΟΡΑΣ.....	42
7. ΚΛΑΔΟΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	43
8. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.....	46
9. ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ.....	50
10. Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	52
11. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ.....	53
12. Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ	55
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ ΑΣΦ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	55
1. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ	55
2. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.....	57
3. ΗΘΙΚΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ.....	58
4. ΜΕΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΣΦ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ.....	59
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	62
1. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	62
2. ΔΕΙΓΜΑ	62
3. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	62

4.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	64
5.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	87
6.	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΑ	89
7.	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ	91
8.	ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	92
	ΕΠΙΛΟΓΟΣ	94
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	95
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	97
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α	98
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β	101
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ	110
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ	116

“Αν θα μπορούσα, θα έγραφα τη λέξη
ΑΣΦΑΛΙΣΗ πάνω σε κάθε σπίτι και
στο μέτωπο κάθε ανθρώπου.
Τόσο σίγουρος είμαι ότι με την ασφάλιση
σώζονται οικογένειες από ανεπανόρθωτη καταστροφή”.

Ουίνστον Τσόρτσιλ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Είναι γεγονός ότι ο κλάδος της Ιδιωτικής Ασφάλισης εξελίσσεται δυναμικά τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας τόσο από άποψη οικονομικών μεγεθών, όπου οι ρυθμοί ανάπτυξης της αγοράς παραμένουν αρκετά υψηλοί, όσο και από την βελτίωση του θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας των ασφαλιστικών εταιριών (ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο των ευρωπαϊκών οδηγιών για τις ασφαλίσεις, εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας με γνώμονα την προστασία του καταναλωτή).

Στις σελίδες που ακολουθούν θα προσπαθήσω να κάνω μια όσο το δυνατόν καλύτερη εμβάθυνση μπορώ πάνω σε ένα αντικείμενο που αφορά όλους εμάς.

Στο σημείο αυτό επιθυμώ να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στον υπεύθυνο καθηγητή της πτυχιακής εργασίας, κ. Τσουκάτο Ευάγγελο για την καθοδήγηση και συνεργασία που είχα κατά τη διάρκεια της συγγραφής της πτυχιακής μου εργασίας καθώς και τη βιβλιοθήκη του ΤΕΙ για το πολύτιμο υλικό που προσέφερε. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον πατέρα μου για τις πολύτιμες συμβουλές που μου χάρισε.

Αλεξάνδρεια 2007

Σωτήριος Ν. Αλεξόπουλος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ

Καθημερινά παρακολουθούμε στα δελτία ειδήσεων είτε του ραδιόφωνου, είτε της τηλεόρασης γεγονότα όπως μεγάλες φωτιές, πλημμύρες, σεισμούς, κλοπές, εργατικά ή τροχαία ατυχήματα και γενικά διάφορα συμβάντα που ανθρώπινος νους δεν τα χωράει.

Είναι τόσο τακτικό το φαινόμενο να ακούμε τέτοια γεγονότα που σχεδόν δεν περνάει μέρα χωρίς να γίνεται αναφορά σε αυτά. Είτε κάποια ιδιαίτερα μεγάλα συμβάντα είτε χιλιάδες μικρά περιστατικά που αναφέρονται στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, έχουμε συνηθίσει να ακούμε γι' αυτά.

Για όλους εμάς ο κίνδυνος να εμπλακούμε σ' ένα απ' όλα αυτά τα περιστατικά είναι πάντοτε παρών. Κάθε άνθρωπος απειλείται από ένα μεγάλο αριθμό κινδύνων, μικρών ή μεγάλων, που σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι δυνατόν να αποφευχθούν ή να αντιμετωπιστούν μόνο με τα δικά του μέσα. Σε άλλες περιπτώσεις δε, η εξ' ιδίων αντιμετώπιση των κινδύνων μπορεί να είναι αδύνατη, είτε απρόσφορη και αυτό ανεξάρτητα από το οικονομικό υπόβαθρο του εκτεθειμένου στο κίνδυνο.

Επίσης, πίσω απ' όλα αυτά τα γεγονότα που έχουμε αναφέρει, μπορούμε να φανταστούμε ότι κρύβεται ένας μεγάλος βαθμός ανησυχίας, στεναχώριας και φόβου για εκείνους που συνδέονται μ' αυτά. Εκείνο που αρκετοί δεν κατανοούν είναι ότι ένας τεράστιος, εξειδικευμένος μηχανισμός ασχολείται με κάθε κίνδυνο, που αν χρησιμοποιηθεί σωστά, μπορεί να απαλύνει σε μεγάλο βαθμό τα οικονομικά προβλήματα που είναι πιθανό να προκύψουν.

Ο μηχανισμός αυτός είναι η ασφάλιση και έχει ως κεντρικό άξονα το κίνδυνο. Το κίνδυνο που είναι επίσης το επίκεντρο της ίδιας της ζωής και έτσι έχει σαν αποτέλεσμα αρκετός κόσμος σε διαφορετικές πτυχές της ζωής του να ασχολείται μ' αυτόν. Την ασφάλιση μπορούμε να την ορίσουμε ως εξής :

«Η ασφάλιση είναι η συγκέντρωση τυχαίων και απρόβλεπτων κινδύνων με τη μεταφορά τους σε ασφαλιστές που συμφωνούν έναντι ασφαλιστρου, να αποζημιώσουν μια μεγάλη ομάδα ή ένωση προσώπων για τις τυχαίες ζημιές ή να παρέχουν άλλες χρηματικές παροχές ή υπηρεσίες που συνδέονται με το κίνδυνο».

Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι η συγκέντρωση τυχαίων και απρόβλεπτων κινδύνων είναι η βάση του νόμου των Μεγάλων Αριθμών που δίνει τη δυνατότητα προσέγγισης του κινδύνου. Η μεταφορά του κινδύνου σε ασφαλιστές είναι η μεταβίβαση των ζημιών από τον ασφαλισμένο στον ασφαλιστή μέσω της αποζημίωσης των απωλειών του ασφαλισμένου είτε με μετρητά, είτε μέσω επισκευής, είτε μέσω αντικατάστασης.

Αρα μέσα από τον ορισμό μπορούμε να παρατηρήσουμε τα εξής διακεκριμένα χαρακτηριστικά της ασφάλισης :

- ❖ ο κίνδυνος, η έλευση του οποίου προξενεί οικονομική ζημιά
- ❖ η ένωση προσώπων, η σύσταση της οποίας μειώνει τις ατομικές συνέπειες της ζημιάς
- ❖ ο επιμερισμός του κινδύνου, όπου η οικονομική ζημιά διαμοιράζεται και οι συνέπειες της περιορίζονται
- ❖ η ύπαρξη ασφαλιστικού συμφέροντος, όπου η ενδεχόμενη οικονομική ζημιά να είναι εμφανής
- ❖ το αντάλλαγμα, όπου είναι η εισφορά ή το ασφάλιστρο προς το φορέα έναντι της κάλυψης των συνεπειών των κινδύνων
- ❖ η νομική αξίωση όπου είναι οι νομικές αξιώσεις των μελών της ομάδας του ασφαλιστικού τους φορέα, ώστε να καλύπτονται οι συνέπειες του κινδύνου

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η απεικόνιση της στάσης των καταναλωτών έναντι της ιδιωτικής ασφάλισης. Με την έρευνα αυτή θα προσπαθήσω να συγκεντρώσω κάποια βασικά χαρακτηριστικά που θα προσδώσουν στον αναγνώστη μια γενική εικόνα της κοινωνικής ασφάλισης καθώς και της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα. Επίσης θα δοθεί ιδιαίτερη βάση στην ανάλυση της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς όπου και με τη βοήθεια της έρευνας που διεξήγαγα θα οδηγηθώ σε κάποια συμπεράσματα που θα αφορούν τη μελλοντική πορεία της ασφαλιστικής βιομηχανίας καθώς και τις προσδοκίες, τις επιθυμίες και τις πεποιθήσεις των ανθρώπων που συναναστρέφονται με την ιδιωτική ασφάλιση ή που σκέπτονται να συνάψουν κάποιο συμβόλαιο με κάποια ιδιωτική ασφαλιστική επιχείρηση.

Η επίτευξη του σκοπού δεν θα προσδώσει στον αναγνώστη μόνο μια βαθιά γνώση της ελληνικής ασφαλιστικής πραγματικότητας αλλά παράλληλα θα προσπαθήσει να αποτυπώσει την άποψη των καταναλωτών γύρω από τη κοινωνική ασφάλιση, την ιδιωτική ασφάλιση καθώς και να εκφέρει την άποψη τους γύρω από τη συνύπαρξη κοινωνικής και ιδιωτικής καθώς και για το πόσο ευχαριστημένοι ή δυσαρεστημένοι νιώθουν από τον τρόπο λειτουργίας της δεύτερης.

3. ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ

Η μέθοδος επίτευξης του παραπάνω σκοπού πρέπει να ξεκινήσει από τα βασικά έτσι ώστε να κατανοήσει ο αναγνώστης την ελληνική ασφαλιστική βιομηχανία και συνεπώς να μπορέσει να εκφέρει μια ολοκληρωμένη και ορθότερη άποψη για τη λειτουργία και τη χρησιμότητα της ιδιωτικής ασφάλισης .

Αναλυτικότερα στο Πρώτο (1^ο) Κεφάλαιο παρουσιάζεται η ασφάλιση στην Ελλάδα καλύπτοντας πτυχές της κοινωνικής και της ιδιωτικής ασφάλισης, κάνοντας μια ιστορική αναφορά και για τα δυο είδη ασφαλίσεων. Μετά το ιστορικό ανασκάλεμμα προσπαθώ να παρουσιάσω την εικόνα στην οποία βρίσκονται τα δυο είδη και πιο συγκεκριμένα το συμπληρωματικό ρόλο της ιδιωτικής προς τη κοινωνική.

Στο Δεύτερο (2^ο) Κεφάλαιο αναλύεται το οργανόγραμμα ή θα λέγαμε καλύτερα η ουσιαστική εικόνα της ασφαλιστικής αγοράς. Και αυτό για να επιτευχθεί συμπεριλαμβάνεται η ανάλυση της οργάνωσης και της λειτουργίας της ελληνικής ασφαλιστικής βιομηχανίας, την προσφορά των χρηματο-ασφαλιστικών προϊόντων εκ μέρους των ιδιωτικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων, τους κλάδους στους οποίους υπάγονται οι ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες καθώς και τα διάφορα στατιστικά που δείχνουν την πορεία της ασφαλιστικής αγοράς μέσα στο χρόνο από το παρελθόν μέχρι και σήμερα.

Στο Τρίτο (3^ο) Κεφάλαιο ο αναγνώστης θα πάρει μια άποψη για τους πιθανούς κινδύνους που ελλοχεύουν στο μέλλον και έχουν δώσει ήδη κάποια δείγματα γραφής. Θα αποτυπωθεί το μέλλον, οι προοπτικές εξέλιξης και οι διάφορες προκλήσεις που θα πρέπει ν' αντιμετωπίσει η ασφαλιστική αγορά.

Στο Τέταρτο (4^ο) Κεφάλαιο θα παρουσιαστεί η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την εκπόνηση της έρευνας καθώς και τα αποτελέσματα της έρευνας που προέκυψαν. Θα οδηγηθώ σε κάποια συμπεράσματα τα οποία θα αφορούν την άποψη των πολιτών για την ελληνική ασφαλιστική βιομηχανία και θα παρουσιάσω τη

συμπεριφορά του αγοραστή των ασφαλιστικών προϊόντων που διαφαίνεται από τα αποτελέσματα της έρευνας.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Όπως στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, έτσι και στην Ελλάδα μπορούμε να διακρίνουμε την ασφάλιση ανάλογα με το φορέα που αναλαμβάνει τη κάλυψη από τις συνέπειες του κινδύνου, σε Ιδιωτική και σε Κρατική (Κοινωνική).

Αρχικά θα πρέπει να τονίσουμε ότι και η κοινωνική ασφάλιση αλλά και η ιδιωτική ασφάλιση στηρίζονται στην ίδια ιδέα, καλύπτουν την ίδια ανθρώπινη ανάγκη και εξυπηρετούν τον ίδιο στόχο και σκοπό. Πηγάζουν από το φόβο, την ανασφάλεια και την ανησυχία που αισθάνεται κάθε άνθρωπος στην καθημερινότητα του για τους κινδύνους που μπορούν να συμβούν στον ίδιο (όπως διάφορες ασθένειες, ατυχήματα, αναπηρίες ή ακόμα και ο θάνατος) ή στα αγαθά του και επιδιώκουν την εξασφάλιση του, γι' αυτούς τους κινδύνους, τη σιγουριά ότι αν αυτοί οι κίνδυνοι επέλθουν, οι επιπτώσεις που θα προέλθουν από αυτούς και τα προβλήματα που θα προκύψουν θα αντιμετωπισθούν είτε με την κοινωνική είτε με την ιδιωτική ασφάλιση.

Εξίσου η κοινωνική και η ιδιωτική ασφάλιση τη σημερινή εποχή επιδεικνύουν εντυπωσιακή ανάπτυξη και αποτελούν τα βασικά θεμέλια της κοινωνικής μας δραστηριότητας και της οικονομικής ενεργητικότητας μας.

Μάλιστα, η ανάπτυξη της κοινωνικής ασφάλισης έχει πάρει τέτοια έκταση, όσον αφορά τις καλύψεις αλλά και τις δαπάνες λόγω της ανάπτυξης, της τεχνολογίας, των δημογραφικών εξελίξεων αλλά και των δαπανών που αφορούν την υγεία και τις συντάξεις, ώστε σε πολλές χώρες όπως και στη δική μας έχει οδηγήσει σε κρίση του συστήματος με μεγάλες δυσκολίες να παρουσιάζονται για την εξεύρεση λύσεων. Οι δυσκολίες και τα εμπόδια αυτά στην κοινωνική ασφάλιση που όλο και οξύνονται, έχουν κατευθύνει πολλές χώρες στην ανάγκη προσφυγής στην ιδιωτική ασφάλιση με απώτερο σκοπό το κουκούλωμα των ελλείψεων που δημιουργούνται αλλά και στη

χρησιμοποίηση μεθόδων και πρακτικών που εφαρμόζονται στην ιδιωτική ασφάλιση για την αντιμετώπιση δυσκολιών.

Και αποκτά ακόμα μεγαλύτερη σημασία η ασφάλιση, τόσο η κοινωνική όσο και η ιδιωτική, όσο περισσότερο αναπτύσσεται η οικονομία και η τεχνολογία. Όσο οδηγούμαστε προς πιο πολύπλοκες οικονομικές και κοινωνικές σχέσεις, όπως την εκβιομηχάνιση, την ανάπτυξη των μεγάλων πόλεων, τον αυτοματισμό, τόσο πιο πολύ ο άνθρωπος θα νιώθει ανασφάλεια γιατί εξαρτάται όλο και περισσότερο από το εισόδημα της εργασίας του ενώ τα περιουσιακά του στοιχεία θα εκτίθενται όλο και περισσότερο σε μεγαλύτερους κινδύνους.

Ας πάμε όμως να δούμε ύστερα από αυτή τη μικρή εισαγωγή πώς λειτουργούν η κοινωνική και η ιδιωτική ασφάλιση ξεχωριστά και ποια είναι η δομή τους.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΣ

Όταν ο άνθρωπος άρχισε να οργανώνει τη ζωή του σε κοινωνίες και επειδή διαπίστωσε ότι από μόνος δεν μπορούσε να προστατευτεί πλήρως στους κινδύνους της εποχής εκείνης τότε πρωτοεμφανίσθηκε η ασφάλιση.

Η ασφάλιση διαπιστώνεται με σαφήνεια στα πιο αρχαία κείμενα που έχουν διασωθεί γύρω στην 4^η π.Χ. χιλιετία, όπου η ασφάλιση εμφανίσθηκε με τη μορφή αλληλοβοήθειας μεταξύ ατόμων που εκτελούσαν ένα παρεμφερές είδος εργασίας.

Αναφορικά πιο σημαντικές ενδείξεις που έχουν αναφερθεί είναι οι εξής παρακάτω:

- ❖ το **4830 π.Χ.** κατά την περίοδο της βασιλείας του Χέοπα, αποφασίσθηκε το κτίσιμο της μεγάλης πυραμίδας στην Γκίζα. Υπάρχουν λοιπόν αναφορές, ότι ομάδες ολόκληρες εργαζομένων είχαν σχηματίσει ένα είδος ταμείου αλληλοβοήθειας για τους ίδιους ή τις οικογένειες, γι' αυτούς που τραυματίζονταν ή σκοτώνονταν κατά τη διάρκεια της εργασίας
- ❖ το **3000 π.Χ.** μέσα στους όρους των συμφωνιών που συνήπτοντο μεταξύ των εμπόρων και των μεταφορέων αυτών, υπήρχε και ο όρος της απαλλαγής των δευτέρων για κάθε αποζημίωση προς τους πρώτους, σε περιπτώσεις ληστείας, όσο διαρκούσε η μεταφορά. Και οι ίδιοι οι Άραβες έμποροι διαμοίραζαν τη συνολική ποσότητα των εμπορευμάτων που είχαν αναλάβει να μεταφέρουν σε πολλά καραβάνια, για να μοιράζεται ο κίνδυνος.

- ❖ το **1730 π.Χ.** ο κώδικας της Εσνούνα που βρέθηκε κοντά τη Βαγδάτη και αναφέρεται ενδεικτικά στο Άρθρο 5 « Αν από αμέλεια του καπετάνιου βυθισθεί, τότε εκείνος θα πληρώσει στο ακέραιο όλα όσα χάθηκαν ».
- ❖ το **1600 π.Χ.** μια τοιχογραφία αποδεικνύει ότι οι Θηραίοι για να αντιμετωπίζουν τους πειρατές που ανέκαθεν υπήρχαν στο Αιγαίο και λεηλατούσαν τα μεταφερόμενα εμπορεύματα, ταξίδευαν με ομάδες πλοίων
- ❖ το **1280 π.Χ.** η Κρητική νομοθεσία αναφέρει ότι οι δούλοι πλήρωναν ο καθένας ένα ποσό για τη διαβίωση των ελεύθερων και αυτοί ήταν υποχρεωμένοι να φροντίζουν για την ασφάλεια της ζωής και της περιουσίας των όλων.
- ❖ το **900 π.Χ.** στην Κωνσταντινούπολη, ο Νικηφόρος είχε θεμελιώσει μια Τράπεζα, η οποία επίσημα χορηγούσε ναυτικά δάνεια έναντι εγγύησης.
- ❖ το **639 π..Χ.** στην Σεισάχθεια του Σόλωνα, που ήταν νόμος κοινωνικής πρόνοιας, δεν απαγορεύθηκε ο δανεισμός, αλλά μειώθηκε ο τόκος και η παροχή ασφαλειών πάνω σε ανθρώπινες υπάρξεις. Μας είναι επίσης γνωστό ότι σαν μια μορφή ασφάλισης ή αποζημίωσης των οικογενειών των πολεμιστών , λειτουργούσε ο θεσμός να αποζημιώνονται από τα λάφυρα κάθε νικηφόρου μάχης, οι οικογένειες όσων εκ των πολεμιστών σκοτώνονταν κατά τη διάρκεια της.
- ❖ το **500 π.Χ.** στην Αθήνα συνήπτοντο από Τράπεζες αλλά και από ιδιώτες «ναυτοδάνεια» με καθαρά ασφαλιστικό περιεχόμενο.
- ❖ το **400 π.Χ.** το «Ναυτοδάνειον» ή «αι Θαλάσσιαι Πιστώσεις», όπως αναφέρονται στις δημηγορίες του Δημοσθένη, θεωρείται να είναι και η απαρχή της δημιουργίας της ασφαλίσεως θαλάσσιας μεταφοράς.
- ❖ το **324 π.Χ.** ο υπουργός, με τη σημερινή έννοια των Οικονομικών του τεράστιου κράτους του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ονομαζόμενος Αντιμένης ο Ρόδιος σύνεστησε την πρώτη στο κόσμο κρατική Ασφαλιστική Εταιρία η οποία ασφάλιζε τη ζημιά του ιδιοκτήτη του δούλου, σε περίπτωση απόδρασης. Το ασφάλιστρο είχε ορισθεί σε οκτώ (8) δραχμές κατά δούλον.
- ❖ το **600 μ.Χ.** δημιουργήθηκε η «Ένωση Εβραίων Ιδιοκτητών Πλοίων και Γαιιδάρων» με σκοπό τη συνεισφορά των μελών της ενώσεως, στην περίπτωση που πραγματοποιούνταν ζημιά στη διάρκεια του θαλάσσιου ή

χερσαίου ταξιδιού του. Η ένωση αυτή θεωρείται σαν πρόδρομος των σημερινών αλληλασφαλιστικών οργανισμών, γνωστών ως clubs.

- ❖ το **800 μ.Χ.** εμφανίσθηκαν στη Γερμανία συντεχνίες με το όνομα Γκλίντες με σκοπό την αμοιβαία συνδρομή για ζημιές από φωτιά και αργότερα για σύνταξη και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
- ❖ το **1200 μ.Χ.** στη Γαλλία, την Ολλανδία, τη Δανία και την Ισλανδία δημιουργήθηκαν οι πρώτοι ασφαλιστικοί συνεταιρισμοί.
- ❖ το **1236 μ.Χ.** η ρωμαιοκαθολική εκκλησία με το «Edictum» του Πάπα Γρηγορίου του ΙΧ, απαγόρευσε όλες τις συμφωνίες με τόκο, πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα την απαγόρευση και του ναυτικού δανείου. Αυτή η απαγόρευση των συμφωνιών με τόκο, ήταν η βασική αιτία της μετατροπής του ναυτικού δανείου σε θαλασσοσφάλιση.
- ❖ το **1369 μ.Χ.** αναγνωρίζεται δια νόμου για πρώτη φορά το κύρος, η έννοια και η χρησιμότητα της ασφάλισης. Η εξέλιξη αυτή του θεσμού στα Ιταλικά λιμάνια, δεν ήταν δυνατόν ν' αφήσει αδιάφορους τους Έλληνες της διασποράς που δραστηριοποιούνται στα θαλασσοδάνεια.
- ❖ το **1435 μ.Χ.** η πρώτη προσπάθεια για τη νομοθετική κάλυψη του ασφαλιστηρίου συμβολαίου στην Ισπανία με τις διατάξεις του 'LOS CAPITULOS DE BARCELONA'.
- ❖ το **1629 μ.Χ.** έχουμε τη σύσταση των πρώτων ασφαλιστικών ανώνυμων εταιριών, που δημιουργήθηκαν από την ανάγκη να αντιμετωπισθεί το σημαντικό πρόβλημα που υπήρχε με τους μεμονωμένους ασφαλιστές και το κίνδυνο της αφερεγγυότητας τους.
- ❖ το **1667 μ.Χ.** επιχειρηματίας οικοδομών ονόματι Nicolas Barbon άνοιξε το πρώτο γραφείο για πυρασφάλειες με αφορμή τη μεγάλη φωτιά της 2^{ης} Σεπτεμβρίου του 1666 που στη διάρκεια 4 ημερών κατέστρεψε το Λονδίνο της εποχής.
- ❖ τέλος, στα τέλη του 16^{ου} αιώνα, οι Ιταλοί θαλασσοπόροι και οι ιδιοκτήτες των τραπεζών που καταγόταν από τη Λομβαρδία εγκαθίστανται στο Λονδίνο και επειδή δεν μπορούσαν να συνεδριάζουν σε ανοιχτούς χώρους μαζεύονταν σε καφενεία που στην συνέχεια μετατράπηκαν σε ασφαλιστικές εταιρίες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο Edward Lloyd ο οποίος το 1688 ανοίγει καφενείο στο Τάμεση και αποτελεί την Αρχή των Συνδικάτων

Lloyd's. Τα Lloyd's είναι μια σωματειακή οργάνωση, η οποία αποτελείται από μέλη, τα οποία προσφέρουν προστασία ασφαλιστική προστασία προς τους πελάτες τους. Η συγκεκριμένη σωματειακή οργάνωση απαριθμούσε 700 μέλη μεταξύ των οποίων πολλές ασφαλιστικές εταιρίες αλλά και πολλούς ιδιώτες.

3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

3.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Στην Ελλάδα, η κοινωνική ασφάλιση θα πρωτοεμφανισθεί ως θεσμός με το διάταγμα της 15^{ης} Δεκεμβρίου 1836. Σύμφωνα με το διάταγμα αυτό συστήθηκε το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (NAT), το οποίο όμως άρχισε να λειτουργεί ουσιαστικά από το 1861. Η κατοχύρωση του θεσμού αυτού εξασφαλίστηκε νομοθετικά το 1992 με την ψήφιση του Ν. 2868 / 1992 το οποίο αναφερόταν στη «Περί υποχρεωτικής ασφαλίσεως των εργατών και των ιδιωτικών υπαλλήλων». Ο νόμος αυτός έβαλε τα θεμέλια για την ίδρυση των κοινωνικών κλαδικών ασφαλιστικών ταμείων κατά τη διάρκεια του μεσοπολέμου.

Ο βασικός νόμος «Περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων» ψηφίστηκε το 1934 και ήταν ο 6298 / 1934. Εκείνη την περίοδο μάλιστα προωθήθηκαν και διάφορα νομοθετικά μέτρα για την ίδρυση φορέων κοινωνικής ασφάλισης. Οι φορείς για τους οποίους απευθυνόταν τα παραπάνω νομοθετικά μέτρα ήταν αυτοί του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων (ΤΑΕ) και του Ταμείου Επαγγελματιών και Εμπόρων (ΤΕΒΕ), οι οποίοι άρχισαν να λειτουργούν το 1940.

Το επόμενο έτος, δηλαδή το 1935, καθιερώθηκε για όλους τους μισθωτούς η υποχρεωτική ασφάλιση στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ). Το συγκεκριμένο ίδρυμα αποτέλεσε το γενικό φορέα κοινωνικής ασφάλισης των μισθωτών. Η λειτουργία του ΙΚΑ άρχισε την πρώτη Ιανουαρίου του 1937 (1/1/1937), αλλά οι χορηγήσεις ρυθμίστηκαν κατά το 1951 με τον αναγκαστικό νόμο 1846 / 51, ο οποίος με τις διαχρονικές διαδοχικές τροποποιήσεις που έχει δεχθεί από τις εκάστοτε κυβερνήσεις συνθέτει και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του συγκεκριμένου φορέα.

Όμως δεν υπήρχαν στην Ελλάδα μόνο μισθωτοί, επαγγελματίες και βιοτέχνες. Μια από τις μεγαλύτερες εργασιακές ομάδες, αν όχι η μεγαλύτερη στην Ελλάδα, ήταν αυτή των γεωργών η οποία δεν θα μπορούσε να παραμείνει ανυπεράσπιστη και χωρίς ουσιαστική εξασφάλιση και προστασία. Έτσι η επέκταση της ασφαλιστικής προστασίας του πληθυσμού εξασφαλίστηκε το 1961 με την ίδρυση του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ), ο οποίος κάλυψε το σύνολο του αγροτικού πληθυσμού.

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990, προωθήθηκαν σημαντικές τοποθετήσεις για την αλλαγή και την ανανέωση – εκσυγχρονισμό του συστήματος της κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίες ουσιαστικά συμπληρώθηκαν το 2002 με την ψήφιση τον Νόμου 3029 / 2002 που αφορούσε τη μεταρρύθμιση του συστήματος της κοινωνικής ασφάλισης. Οι τοποθετήσεις αυτές επικεντρώθηκαν σε οργανωτικά τμήματα, όπως και ζητήματα χρηματοδότησης και χορήγησης των ασφαλιστικών παροχών με ιδιαίτερη έμφαση και προσοχή στις συνταξιοδοτικές παροχές.

3.2 ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Το 1948, ψηφίστηκε από τα Ηνωμένα Έθνη η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου όπου ανέφερε ότι «κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα για κοινωνική ασφάλιση». Σήμερα, οι χώρες που είναι μέλη του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) καθώς και πολλές άλλες έχουν συστήματα κοινωνικής ασφάλισης που κατά κανόνα προστατεύουν το σύνολο των κατοίκων τους.

Βέβαια είναι σημαντικό ν' αναφέρουμε το δικαίωμα για κοινωνική ασφάλιση εξαρτάται από τις ιδιαιτερότητες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κοινωνίας στην οποία επιθυμούν να ζουν. Επίσης εξαρτάται και από το οικονομικό υπόβαθρο που διαθέτει η κάθε χώρα. Παρόλο όμως τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους, όλα τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, όπως και στην Ελλάδα, έχουν ως στερεότυπο τις παρακάτω βασικές αρχές :

- ❖ οι οικονομικά ασθενέστεροι και γενικά τα άτομα που δεν είναι ικανά να προσέξουν τον εαυτό τους θα πρέπει να έχουν τον πρώτο λόγο στις διάφορες παροχές που προσφέρει το σύστημα

- ❖ καθώς και ότι το σύστημα είναι υποχρεωμένο να καθορίζει την αναλογία μεταξύ παροχών και εισφορών

Βέβαια οι παραπάνω δυο αρχές έρχονται αντιμέτωπες μεταξύ τους αφού στην ουσία δεν μπορούν να συνυπάρχουν. Δεν είναι δυνατόν από τη μια πλευρά να λένε ότι θα πρέπει να υποστηρίζονται και να έχουν προτεραιότητα οι αδύνατοι και από την αντίπερα όχθη να υποστηρίζουν ότι θα πρέπει να κυριαρχεί η ίση μεταχείριση.

Και όμως έχει βρεθεί η χρυσή τομή που είναι ικανή να συνδυάσει αυτά τα δυο αντιθετικά στοιχεία. Το συνδυαστικό κρίκο μεταξύ αυτών των δυο παίζει η πολιτική η οποία ζυμώνει τις διάφορες καταστάσεις και καταλήγει στη δομή του υποχρεωτικού συστήματος που ισχύει για όλους.

Η Ελλάδα σύμφωνα με συσχετισμό των πολιτικών δυνάμεων καθώς και τα οικονομικά μέσα που διαθέτει υιοθέτησε ένα μείγμα αναδιανεμητικών στοιχείων (μεταφορά από τους πλούσιους ή απ' όλους σε αυτούς οι οποίοι ασθενούν οικονομικά) και ανταποδοτικών στοιχείων (επιστροφή παροχών ανάλογα με τις εισφορές).

Αυτό έχει επιτευχθεί εν μέρει φτιάχνοντας ένα σύστημα που έχει τρεις (3) πυλώνες :

- ❖ στον πρώτο πυλώνα οι εισφορές είναι υποχρεωτικές για όλους τους πολίτες και υπάρχει απευθείας χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό, συνήθως από τις εισφορές και από τον ετήσιο προϋπολογισμό. Παρέχονται συντάξεις που παίρνουν όλοι και των οποίων εγγυητής είναι το ίδιο το κράτος . Βέβαια υπάρχουν διάφορα επίπεδα συντάξεων τα οποία εξαρτώνται από συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, όπως το επίπεδο των εισφορών, τα έτη εργασίας ή και την αναγνώριση για πρόωρη έξοδο για γενικούς (εθελούσια) ή για ειδικούς λόγους (θέμα υγείας). Ο συγκεκριμένος πυλώνας ασφάλισης ικανοποιεί την αρχή της υποστήριξης των αδύνατων και στόχος του είναι να βάλει ένα φράγμα ασφαλείας για όλους ώστε να τους παρέχει ένα όσο το δυνατόν αρεστό επίπεδο διαβίωσης
- ❖ στον δεύτερο πυλώνα, ο οποίος είναι και αυτός υποχρεωτικός στον οποίο όμως υπάρχουν κάποιες εξαιρέσεις από τον πρώτο πυλώνα. Ο συγκεκριμένος πυλώνας εφαρμόζεται μέσα σε ομάδες ασφαλισμένων ομοειδούς εργασίας και ασχολίας. Οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες καταβάλλουν εισφορές και οι παροχές είναι και αυτές με κατώτερα και ανώτατα όρια. Σκοπός αυτού του πυλώνα είναι η ενδυνάμωση μέρους του εισοδήματος έτσι ώστε η σύνταξη να

είναι σε συνάρτηση με ότι κέρδιζε ο ασφαλισμένος κατά τη διάρκεια που εργαζόταν.

- ❖ τέλος, ο τρίτος πυλώνας είναι η λεγόμενη προαιρετική ιδιωτική ασφάλιση. Ο ασφαλισμένος καταβάλλει τις εισφορές. Είναι απόλυτα ανταποδοτικός αν και η χρήση του είναι μειωμένη αντί των άλλων δυο πυλώνων.

Το ασφαλιστικό σύστημα της Ελλάδας δεν εφαρμόζει ακόμα σε πλήρη αρμονία και συνάρτηση το σύστημα των τριών πυλώνων. Έχει δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον πρώτο πυλώνα ενώ ο δεύτερος και ο τρίτος ήταν ασθενέστεροι και μόλις τα τελευταία χρόνια αρχίζουν να στηρίζονται. Γι' αυτό θα πρέπει κάποια στιγμή να εναρμονιστούν και οι τρεις πυλώνες ώστε να ικανοποιηθούν απόλυτα οι βασικές αρχές της ασφάλισης και δεύτερον και σημαντικότερο γιατί τα προβλήματα (που θα δούμε στην επόμενη ακριβώς ενότητα) αρχίζουν και πληθαίνουν με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται ο προϋπολογισμός και γενικά η οικονομία της χώρας.

3.3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Στη θεωρία, η χώρα μας διαθέτει ένα άρτιο προοδευτικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και μπορούμε να είμαστε απόλυτα ευχαριστημένοι και αισιόδοξοι γι' αυτό. Είναι όμως πράγματι άξιο όταν εγκαταλείπουμε τη θεωρία και πάμε να δούμε στην πράξη. Η Ελλάδα που στην Ευρώπη αφιερώνει από τα υψηλότερα ποσοστά του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) στην κοινωνική ασφάλιση και επιβάλλει μάλιστα σε όλους τις υψηλότερες ασφαλιστικές εισφορές "κατόρθωσε" να οδηγηθεί σε τόσο δυσμενή θέση.

Όταν ξεκίνησε να σχηματίζει τη μορφή που έχει σήμερα, στη δεκαετία του 1950, το σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης φαινόταν υγιέστατο και ακμαιότατο. Μετά τη λήξη του εμφύλιου πολέμου, οι οιωνοί για το ασφαλιστικό σύστημα προμηνύονταν άκρως ευνοϊκοί. Αντί όμως την εποχή εκείνη το νεοϊδρυθέν σύστημα κοινωνικής ασφάλισης να θωρακιστεί και να εξασφαλίσει γερές βάσεις για την βιωσιμότητα του, αυτό αντίθετα παρασύρθηκε από τις εκάστοτε κυβερνήσεις με ανεύθυνη συμπεριφορά. Και αυτό γιατί αντί να στηριχθεί πάνω στους αустηρούς κανόνες στους οποίους είχε κτισθεί και οργανωθεί, αντίθετα έγινε ο αποδιοπομπαίος τράγος, το εξιλαστήριο θύμα όλων των υπευθύνων που ήθελαν να μοιράσουν

γενναιόδωρα και απλόχερα λόγια και στην ουσία να εκπληρώσουν τις εξαγγελίες τους με προεκλογικά τεχνάσματα και τερτίπια. Έτσι αφού έπαυσε η πειθαρχία και ο έλεγχος, αποδείχθηκε αδύνατο να μπει φραγμός στις παρεμβάσεις με αποτέλεσμα το σύστημα να νοσεί και να εμφανίζει την σημερινή προβληματική εικόνα.

Και από κει που όλοι λέγαμε ότι διαθέτουμε ένα σύστημα κοινωνικής ασφάλισης δίκαιο και αμερόληπτο οδηγούμαστε στη μια και μοναδική φράση : ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΙΝΑΙ ΑΔΙΚΟ. Και αυτό γιατί πρώτον υπάρχουν κάποιοι που πληρώνουν λίγα και εισπράττουν πολλά . Και κατά κανόνα είναι αυτοί που τα έχουν λιγότερο ανάγκη. Μιλάμε για θεσμοθετημένες αδικίες όπου εκεί εντάσσονται η προνομιακή μεταχείριση των γυναικών έναντι των ανδρών, οι υψηλές αμοιβές ομάδων που έχουν συνταξιοδοτηθεί έναντι άλλων (συνταξιούχοι ΟΤΕ ,ΔΕΗ, τράπεζες, ΔΟΥ κ.λ.π.), η ηλικία συνταξιοδότησης των στρατιωτικών καθώς και οι συντάξεις αυτών και τέλος η πρόωρη συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων.

Δεύτερον, γιατί η διαχείριση των αποθεματικών των ταμείων δεν γίνεται από ειδικούς αλλά γίνεται έρμαιο των αντιδράσεων και των εκβιασμών μεταξύ συνδικαλιστών διαφόρων οργανώσεων και κυβερνήσεων. Τα αποθέματα και η περιουσία γενικώς των περισσότερων ασφαλιστικών φορέων είναι ένα από τα προσεκτικότερα φυλαγμένα μυστικά. Οι επιτροπές και τα όργανα που διαχειρίζονται τα τρισεκατομμύρια του συστήματος είναι καλά κρυμμένα μέσα στη γραφειοκρατία και δεν λογοδοτούν πουθενά. Και το σημαντικότερο είναι ότι τα ταμεία διαχείρισης δεν είναι ούτε ένα, ούτε δυο αλλά ούτε και τρία. Αγγίζουν τον αριθμό των ογδόντα. Γιατί αυτά τα ταμεία να έχουν τη δική τους διαχείριση?..(γι' αυτό και έχουμε χαρακτηριστικά παραδείγματα όπως αυτό του χρηματιστηρίου το 1999 – 2000, όπου ορισμένοι ασφαλιστικοί φορείς επένδυσαν ανορθόδοξα σε αυτό καθώς και το λεγόμενο δομημένο ομόλογο που ακούσαμε τόσα πολλά χωρίς να καταλάβουμε τι είναι).

Τέλος το δημογραφικό είναι ένα από τα πιο βασικά προβλήματα. Γέννιονται λιγότερα παιδιά απ' ότι πριν και ο πληθυσμός μένει ή λιγοστεύει. Συγχρόνως το στρώμα ή η ομάδα των συνταξιούχων μεγαλώνει. Άρα, αλλάζει και η αναλογία των νέων προς τους γέροντες. Υπάρχει πλήθος στοιχείων που δείχνουν ότι η τάση της υπογεννητικότητας και της γήρανσης των ανθρώπων θα είναι το επόμενο μεγάλο πρόβλημα που θα έχουμε ν' αντιμετωπίσουμε.

Τέτοια βάρη, όπως τα παραπάνω ξεπερνούν κατά πολύ την αντοχή της οικονομίας. Και άρα ένα κοινωνικό ασφαλιστικό σύστημα όπως το δικό μας είναι δύσκολο ν' αντέξει και θα οδηγηθεί προς διάλυση. Γι' αυτό θα πρέπει να ληφθούν

δραστικά μέτρα τα οποία θα μας δώσουν τη δυνατότητα να ελπίζουμε για ένα καλύτερο μέλλον και να είμαστε σίγουροι ότι η δουλεία μας θα ανταμοιφθεί κατά την διάρκεια που θα φτάσουμε για να συνταξιοδοτηθούμε και τα οποία θα αναφερθούν στην επόμενη ενότητα.

3.4 ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

Η προσπάθεια για την εξυγίανση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, πρέπει να ξεκινήσει από τα αυτονόητα, πολλά από τα οποία είναι ήδη νομοθετημένα και είναι εφαρμοστέα σε άλλες χώρες.

Τα πιο σημαντικά είναι τα εξής :

- ❖ η θεσμοθέτηση κινήτρων για την παράταση στην εργασία μετά τη θεμελίωση δικαιώματος συνταξιοδότησης κατά τα πρότυπα των άλλων χωρών (π.χ. ποινή για πρόωρες συνταξιοδοτήσεις, προοδευτική επαύξηση της ποινής κ.α.)
- ❖ η ανάπτυξη του τρίτου πυλώνα ασφάλισης (ως συμπληρωματική ιδιωτική σύνταξη)
- ❖ ο επαναπροσδιορισμός του καθεστώτος ασφάλισης των βαρέων και ανθυγιεινών
- ❖ η επαναδιευθέτηση του ασφαλιστικού των τραπεζών
- ❖ οι ενοποιήσεις των ταμείων
- ❖ η ανάθεση της διαχείρισης των αποθεματικών σε ειδικούς (που θα είναι περισσότεροι από έναν), όπου θα είναι αποδεδειγμένα φερέγγυες και θα έχουν την ικανότητα να πετυχαίνουν καλές αποδόσεις στα υπό διαχείριση κεφάλαια
- ❖ αυστηροί όροι διαχείρισης των κεφαλαίων – συνήθως συντηρητικά και υπαγορευμένα από πορίσματα αναλογιστικών μελετών – ώστε να λαμβάνεται η ανάγκη μελλοντικής ρευστότητας του φορέα

Οι επιμέρους προϋποθέσεις που μπορούν να βοηθήσουν στην τελειοποίηση του αγώνα προς την κάθαρση είναι τα εξής παρακάτω :

- ❖ ο οργανωτικός, διοικητικός και λειτουργικός εκσυγχρονισμός των φορέων κοινωνικής ασφάλισης

- ❖ η καταβολή από το κράτος των νομοθετημένων πόρων και η αποτελεσματική αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής
- ❖ η σύνταξη μητρώου εργαζομένων και εργοδοτών
- ❖ ο εξορθολογισμός των δαπανών υγείας και η καθιέρωση ηλεκτρονικής κάρτας ασφάλισης ασθενείας
- ❖ η καθιέρωση ηλεκτρονικής κάρτας λειτουργικότητας για τον έλεγχο των αναπηρικών συντάξεων
- ❖ η βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την αξιοποίηση της κινητής και ακίνητης περιουσίας
- ❖ η υλοποίηση προτάσεων του έργου χαρτογράφησης των φορέων κοινωνικής ασφάλισης και η ηλεκτρονική διασύνδεση των αρχείων όλων των ταμείων μεταξύ τους
- ❖ η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του συστήματος, αφού πρώτα διασφαλιστεί ένα ελάχιστο κοινωνικής προστασίας για όλο (ενσωμάτωση ΕΚΑΣ, Κατώτατη Εθνική Σύνταξη)
- ❖ άρση αδικιών, ανισοτήτων και στρεβλώσεων του συστήματος και η καθιέρωση ενιαίων κανόνων ασφάλισης για όλους τους Έλληνες.

Όλα αυτά προϋποθέτουν μια ρωμαλέα μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος που θα εξασφαλίζει τους αυξημένους κινδύνους από την ευελιξία της αγοράς. Πάντως αυτονόητο όλων είναι ότι πρέπει να διατηρηθεί ο δημόσιος, καθολικός, υποχρεωτικός, διανεμητικός χαρακτήρας του συστήματος και να προηγηθεί ένας ευρύς, δημόσιος και ειλικρινής διάλογος.

4 ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

4.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Παρατηρώντας την πορεία της Ιδιωτικής Ασφάλισης μέσα στο χρόνο θα μπορούσαμε να δηλώσουμε ότι η πρώτη της εμφάνισης ξεκίνησε από πολύ παλιά. Όσον αφορά τη δραστηριοποίηση των Ελλήνων στην Ιδιωτική Ασφάλιση πρώτη αναφορά γίνεται το **1797** στην Τεργέστη, όπου ιδρύεται η Αδριατική από Έλληνες

εμπόρους. Όλες οι υπόλοιπες αναφορές που έχουν διασωθεί έχουν λάβει μέρος στον ελλαδικό χώρο. Χαρακτηριστικά έχουμε τις παρακάτω αναφορές :

- ❖ το **1825**, έχουμε την ίδρυση του Ασφαλιστικού Καταστήματος με έδρα τη Σύρο
- ❖ το **1829**, έχουμε την δημιουργία του Ελληνικού Ασφαλιστικού Καταστήματος με έδρα την Αττική
- ❖ το **1830**, έχουμε την ίδρυση της Φιλεμπορικής στη Σύρο
- ❖ το **1831**, την ίδρυση του Φοίνικα (όχι τον σημερινό) με έδρα τη Σύρο
- ❖ το **1836**, έχουμε την ίδρυση της Αχαϊκής Ασφαλιστικής στην Πάτρα
- ❖ το **1839**, και πάλι με έδρα την Πάτρα, ιδρύεται η Αδριατική Ασφάλεια Αιγαίου Πελάγους
- ❖ το **1891**, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύει με έδρα την Αθήνα την Εθνική Ασφαλιστική
- ❖ το **1902**, ιδρύεται στην Αθήνα η Αμοιβαία Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής και Πρόνοιας
- ❖ το **1909**, έγινε η πρώτη προσπάθεια να θεσπιστεί με Νόμο κρατική εποπτεία επί της λειτουργίας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Έτσι στις 22/12/1909 θεσπίστηκε ο ΓΥΣΓ, ο οποίος επέτρεπε τη λειτουργία μόνο των Ελληνικών εταιριών.
- ❖ το **1910**, ψηφίστηκε ο νόμος ΓΧΜΣΤ με σκοπό να ενισχύσει τη θέση των ξένων και των Ελληνικών Εταιριών
- ❖ το **1917**, από την Ιονική Τράπεζα ιδρύεται η εταιρία “Γενικαί Ασφάλειαι της Ελλάδος”
- ❖ επίσης το ίδιο έτος ,**1917**, ψηφίσθηκε ο Ν. 1023/1917 “Περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφάλισης”. Οι διατάξεις του ήταν ένα σημαντικό βήμα, καθώς για πρώτη φορά ρυθμίζονται κανόνες και αρχές για την ίδρυση και την λειτουργία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων
- ❖ το **1920**, έχουμε την “Εθνική Ζωής” που ιδρύεται από την Τράπεζα Εθνικής Οικονομίας
- ❖ το **1926**, το υπουργείο Εμπορίου θέτει υπό την εποπτεία του τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.
- ❖ το **1928**, έχουμε την ίδρυση του σημερινού Φοίνικα Εμπορικής
- ❖ το ίδιο έτος,**1928**, έχουμε την ίδρυση της ασφαλιστικής “Αστήρ” από την Τράπεζα Αθηνών

- ❖ το **1968**, έχουμε την ίδρυση της Interamerican, η οποία ξεκίνησε σαν μια οργάνωση των πωλήσεων ασφαλιστικών προϊόντων ζωής της ‘‘ Ασπίς Πρόνοια’’. Το 1971 έγινε Ανώνυμη Εταιρία, αποτελούμενη από ένα καινοτόμο δίκτυο πωλήσεων.

Έκτοτε, την ίδρυση της Interamerican ακολούθησαν πολλές ασφαλιστικές εταιρίες.

- ❖ το **1970**, έχουμε την ύπαρξη του βασικού ασφαλιστικού που ισχύει μέχρι και σήμερα και είναι ο Ν. 400/1970. Από το 1970 έχουν ψηφιστεί και διάφοροι άλλοι αλλά ο συγκεκριμένος εξακολουθεί να είναι η βάση και έχει θέσει τα θεμέλια.
- ❖ μέχρι το **1975**, η αναλογιστική υπηρεσία και ο έλεγχος επί των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ήταν υπό την διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου Πίστεως και Ασφαλίσεως, Ανώνυμων Εταιριών και Πίστεως.
- ❖ το **1976**, έγινε ξεχωριστή Διεύθυνση στο Υπουργείο Εμπορίου, Διεύθυνση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής, η οποία παραπέμπει ως σήμερα και υπάγεται στην Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης

4.2 ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σύμφωνα με το νόμο, ιδιωτική ασφάλιση είναι :<<είναι η ασφάλιση που παρέχεται κατά κανόνα από ιδιωτικούς φορείς και διέπεται από διατάξεις ιδιωτικού δικαίου. Ο φορέας είναι κατά κανόνα εμπορική επιχείρηση και η ασφαλιστική σχέση που τον συνδέει με τον ασφαλισμένο είναι η ασφαλιστική σύμβαση. Η αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων που διέπει κάθε ιδιωτική ασφάλιση κάμπτεται μόνο στις υποχρεωτικές ασφαλίσεις και μόνο ως προς την υποχρέωση σύναψης ασφάλισης για την κάλυψη ορισμένων κινδύνων μέχρι κάποιου ανώτατου ορίου>> .

Στην ουσία, η ιδιωτική ασφάλιση είναι αυτή που ασκείται από ιδιωτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις και βασίζεται σε σύμβαση, σε αντίθεση με την κοινωνική ασφάλιση που οι σχέσεις ασφαλιστή και ασφαλισμένου βασίζονται στο νόμο.

Για να μπορέσει βέβαια η ιδιωτική ασφάλιση να οικοδομηθεί πάνω σε γερά και στιβαρά θεμέλια θα πρέπει να υπάρχει ένα εξίσου καλό ασφαλιστικό δίκαιο. Η ιδιωτική ασφάλιση δεν είναι απλώς ένα οικονομικό αγαθό, αλλά και μια σύμβαση η οποία ως διαρκής δημιουργεί υποχρεώσεις και για τους δυο συμβαλλομένους και ρυθμίζεται

κυρίως από το νόμο και για τους γενικούς και ειδικούς όρους των συναλλαγών. Ενδεικτικά, η σύμβαση υπάγεται στις μεθόδους ερμηνείας του Αστικού Κώδικα (άρθρα 173 και 200).

Το ιδιωτικό ασφαλιστικό δίκαιο είναι το σύνολο των κανόνων δικαίου το οποίο ρυθμίζει την ασφαλιστική σύμβαση (σύμφωνα με τον 2496/1997), την υποχρεωτική ασφάλιση (σύμφωνα με τον 489/1796 και τα Π.Δ. 339/1996) καθώς και την οργάνωση και την λειτουργία των φορέων της ιδιωτικής ασφάλισης (400/1970), δηλαδή ασφαλιστικών εταιριών καθώς και το καθεστώς των βοηθητικών προσώπων (ν. 1569/1985).

Το ιδιωτικό ασφαλιστικό δίκαιο αποτελεί ιδιαίτερο κλάδο του εμπορικού δικαίου. Πυρήνας του ιδιωτικού ασφαλιστικού δικαίου είναι οι διατάξεις για την ασφαλιστική σύμβαση αλλά και οι διατάξεις κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου.

Όλη η παραπάνω νομοθεσία έχει ενσωματωθεί και απηχεί τις κοινοτικές ρυθμίσεις στα εκάστοτε ζητήματα που προκύπτουν.

4.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ

Με βάση τα όσα έχουμε πει παραπάνω, προκύπτει ότι η ιδιωτική ασφάλιση δημιουργεί στον άνθρωπο το αίσθημα της σιγουριάς και της ασφάλειας, σε περίπτωση που επέλθει το ζημιογόνο γεγονός.

Έτσι η ιδιωτική ασφάλιση απόκτά στις μέρες μας τόσο μεγάλη σημασία που η επίδραση της στην οικονομία της χώρας είναι έντονα αισθητή και διαφαίνεται στις παρακάτω περιπτώσεις.

- ❖ Η ιδιωτική ασφάλιση βοηθά στην **αποκατάσταση των ζημιών που έχουν προκληθεί**. Έτσι επιτυγχάνει την επανεκκίνηση μεγάλων επιχειρηματικών μονάδων, δίνει δύναμη, ζωντάνια στους ιδιοκτήτες αυτών των μονάδων και λόγο συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Προσφέρει το αίσθημα σιγουριάς στο εργατικό δυναμικό της επιχείρησης και ομαλότητα στην εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης. Επίσης αναπτύσσει την πιστοληπτική ικανότητα των επιχειρηματιών δίνοντας τους τη δυνατότητα για την εξάπλωση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων.

- ❖ Επίσης, η ιδιωτική ασφάλιση **ενθαρρύνει την αποταμίευση**. Και αυτό διαφαίνεται όχι μόνο από την πλευρά του ασφαλισμένου αλλά και από την πλευρά της ασφαλιστικής εταιρίας. Από την πλευρά του ασφαλισμένου, διακρίνεται η ενίσχυση της αποταμίευσης στο ότι η εξοικονόμηση μικρών ποσών χρηματοδότησης ασφαλιστρών, οδηγεί τον ασφαλισμένο σε ανάλογες αντισταθμιστικές παροχές. Από την πλευρά της ασφαλιστικής εταιρίας, τα αποθέματα που συγκεντρώνει η ίδια εκτός το ότι προορίζονται για την εξασφάλιση των πελατών της, στην ουσία καταλήγει να συλλέγει κεφάλαια τα οποία αποταμιεύονται και τα οποία βάζουν ένα λιθαράκι στην Εθνική Αποταμίευση της χώρας.
- ❖ Τέλος, η ιδιωτική ασφάλιση **ενισχύει τη χρηματοδότηση των επενδύσεων διαμέσου του κεφαλαίου της**. Στην ουσία τα κεφάλαια που θα πρέπει υποχρεωτικά η εκάστοτε επιχείρηση να αποταμιεύσει, θα πρέπει να επενδυθούν σε ασφαλείς και αποδοτικές τοποθετήσεις οι οποίες ορίζονται από το νόμο. Έτσι οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις λειτουργούν ως θεσμικοί επενδυτές και άρα τροφοδοτούν τις αγορές χρήματος και κεφαλαίου.

Συνεπώς από τα παραπάνω, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η οικονομική συμβολή της ιδιωτικής ασφάλισης είναι σημαντική και είναι υπεύθυνη για την ομαλότητα, την ανάπτυξη και την εξέλιξη προς το καλύτερο.

4.4 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ

Εξίσου όμως με την οικονομική συμβολή της ιδιωτικής ασφάλισης, πολύ σημαντικό ρόλο έχει και η κοινωνική συμβολή της ιδιωτικής ασφάλισης

Αναλυτικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι η ιδιωτική ασφάλιση συνεισφέρει με τη διάθεση μέρος των αποταμιευμένων διαθέσιμων κεφαλαίων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων **στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων**. Το μέρος των αποθεμάτων αυτών χρηματοδοτεί χορηγικά προγράμματα που στηρίζουν την κοινωνική ζωή, το περιβάλλον, την υγεία καθώς και τον πολιτισμό της χώρας.

Επίσης, η ιδιωτική ασφάλιση **μεριμνά και προφυλάσσει το κοινωνικό σύνολο** από μια ενδεχόμενη οικονομική καταστροφή καθώς από ένα πλήθος συνεπειών που μπορεί να προκύψουν από αυτή (π.χ. κοινωνικές ταραχές).

Επιπλέον, **δίνει πνοή στην αγορά εργασίας**, αφού η ύπαρξη της προσφέρει αρκετές θέσεις εργασίας είτε σε ασφαλιστικές εταιρ. είτε σε συνδεδεμένες με αυτές επιχειρήσεις.

Συν τοις άλλοις, σημαντικό παράγοντα παίζουν και τα προϊόντα της ιδιωτικής ασφάλισης τα οποία προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο που είτε απαλύνουν, είτε ανακουφίζουν πολλούς συνανθρώπους μας.

Τέλος, η ιδιωτική ασφάλιση είναι συμπληρωματική της κοινωνικής και κάτω από αυτό το πρίσμα, η κοινωνική της συμβολή διαφαίνεται περισσότερο. Έτσι οι ανθρώπινες ανάγκες, οι λαχτάρες, η ελπίδα και η προσμονή για κάτι καλύτερο αυξάνουν με τόσο γρήγορους ρυθμούς που η κοινωνική αδυνατεί να ικανοποιήσει. Έτσι, η ιδιωτική ασφάλιση σαν από μηχανής θεός δίνει λύση και βοηθά την κοινωνική ασφάλιση στο καθήκον της.

4.5 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ

Όπως αναφέραμε και προηγουμένως, την ασφάλιση τη διακρίνουμε σε κοινωνική και ιδιωτική. Και τα δυο είδη προήλθαν από την ίδια ανάγκη, που δεν είναι άλλη από αυτή της προστασίας του ατόμου και εξυπηρετούν τον ίδιο στόχο και σκοπό, δηλαδή την εξασφάλιση του ατόμου.

Όμως, από τη ανάλυση που κάναμε και στα δυο είδη ασφαλίσεων προέκυψαν πολλές διαφορές εκ των οποίων οι βασικότερες διαφορές είναι οι εξής παρακάτω :

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ		ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ
Είναι υποχρεωτική	↔	Είναι προαιρετική (εκτός από κάποιες εξαιρέσεις) αποτελεί ελεύθερη επιλογή του ασφαλισμένου
Παρέχεται από το κράτος , δηλαδή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ)	↔	Παρέχεται από ιδιωτικούς φορείς (ασφαλιστικές εταιρίες)
Η ασφαλιστική σχέση διέπεται από κανόνες δημοσίου δικαίου	↔	Η ασφαλιστική σχέση πηγάζει από κανόνες ιδιωτικού δικαίου
Οι παροχές δεν αποτελούν προϊόντα ανταγωνισμού, μόνο το κράτος υπάρχει	↔	Η αγορά είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική, αφού υπάρχει μεγάλη πληθώρα ιδιωτικών ασφαλιστικών φορέων
Δεν γίνεται διαπραγμάτευση στους όρους της ασφάλισης	↔	Ο ασφαλισμένος είναι ελεύθερος να φτιάξει ένα ασφαλιστήριο σύμφωνα με τους συμφερότερους όρους για τον ίδιο
Τα ασφάλιστρα είναι σταθερά ανάλογα στην κατηγορία που ανήκει ο ασφαλισμένος	↔	Τα ασφάλιστρα κυμαίνονται ανάλογα με το ύψος του ατομικού κινδύνου
Δεν έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα (οι παροχές προέρχονται όχι μόνο από τις εισφορές αλλά και από τις κρατικές ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κρατική πολιτική)	↔	Έχει πλήρως ανταποδοτικό χαρακτήρα (οι παροχές οφείλονται εξ' ολοκλήρου στα εισπραττόμενα ασφάλιστρα)
Δεν εκδίδονται ασφαλιστήρια συμβόλαια	↔	Εκδίδονται ασφαλιστήρια συμβόλαια τα οποία έχουν το ρόλο των αποδεικτικών στοιχείων της ασφάλισης που είχε προηγηθεί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η ιδιωτική ασφάλιση δραστηριοποιείται και επεκτείνεται μέσα σε μια εξειδικευμένη αγορά, η οποία δεν είναι άλλη από αυτή της ασφαλιστικής αγοράς.

Γενικά, όταν αναφέρουμε τον όρο αγορά εννοούμε τον οικονομικό χώρο, ο οποίος περιλαμβάνει ένα σύνολο κανόνων, μέσα στον οποίο πραγματοποιούνται διάφορες εμπορικές συναλλαγές.

Στη δική μας περίπτωση, όταν λέμε ασφαλιστική αγορά, η οποία είναι σκέλος της συνολικής αγοράς, εννοούμε τον οικονομικό χώρο μέσα στον οποίο παρέχεται και ζητείται ασφαλιστική προστασία. Δηλαδή, είναι ο οριοθετημένος χώρος μέσα στον οποίο οι ασφαλιστικές εταιρίες και αυτοί που επιθυμούν να ασφαλιστούν, μεμονωμένα ή μέσω οργανωμένων επαγγελματιών που έχουν ως κύρια ασχολία τη διαμεσολάβηση, ανταλλάσσουν το οικονομικό της ασφάλισης έναντι πληρωμής ανταλλάγματος (που δεν είναι άλλο από το ασφάλιστρο).

Με απλά λόγια η ασφαλιστική αγορά είναι το περιβάλλον μέσα στο οποίο πραγματοποιούνται ασφαλιστικές συναλλαγές.

Η ασφαλιστική αγορά διέπεται από τις αρχές της ελευθερίας των συμβάσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Ένας ανταγωνισμός που παρουσιάζεται κυρίως στην ποιότητα της υπηρεσίας, στο καταβληθέν ασφάλιστρο, στο βασικό προϊόν, στις παρεχόμενες προς το βασικό προϊόν υπηρεσίες καθώς και στη διαδικασία ανάπτυξης των εργασιών. Βέβαια για να μπορέσει ο ασφαλισμένος να νιώθει προστατευμένος και να μην πέσει θύμα του ελεύθερου ανταγωνισμού, υπάρχουν διάφοροι κανονισμοί και διατάξεις που καθορίζουν τα πλαίσια μέσα στα οποία θα διενεργείται ο ανταγωνισμός αυτός καθώς επίσης και διάφορα νομοθετικά μέτρα που διασφαλίζουν την ίση μεταχείριση των συμβαλλόμενων στην ασφαλιστική σύμβαση.

Η ασφαλιστική αγορά είναι μια οντότητα, η οποία αποτελείται από τους εξής παρακάτω :

- ❖ Το ασφαλιστικό κοινό, δηλαδή τους ήδη ασφαλισμένους που έχουν συνάψει ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο σε κάποιο κλάδο ασφάλισης αλλά και αυτούς που αποτελούν αυριανές μονάδες ασφαλισμένων καθώς και οι δυο ομάδες, είτε

ιδιώτες είτε επιχειρήσεις, αναγνωρίζουν ότι εκτίθενται σε κινδύνους τους οποίους πρέπει ν' αντιμετωπίσουν με οποιοδήποτε μέσο τους προσφέρεται.

- ❖ Τους ασφαλιστές, δηλαδή τις εταιρίες που έχουν ως βασική λειτουργία την ανάληψη των κινδύνων και εργάζονται :
  - είτε ιδρύοντας νόμιμα έδρα στην Ελλάδα (καθεστώς εγκατάστασης)
  - είτε με έδρα οποιουδήποτε κράτους – μέλους της Ε.Ε. (καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών)
  - είτε με έδρα οποιαδήποτε χώρας του κόσμου αλλά δημιουργώντας υποκατάστημα στην Ελλάδα (καθεστώς εγκατάστασης)
- ❖ τα βοηθητικά πρόσωπα, δηλαδή τα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα τα οποία είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα που φέρουν σε επαφή τους ασφαλιστές με το ασφαλιστικό κοινό με απώτερο σκοπό τη δημιουργία ασφαλιστικών συμβάσεων καθώς και τη μετέπειτα στήριξη του ασφαλιστικού κοινού τέλος
- ❖ οι διάφοροι οργανισμοί – συλλογικοί φορείς της ασφαλιστικής αγοράς, όπως το γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης, την ΕΑΕΕ κ.α. που έχουν ως στόχο να εξυπηρετούν τους ασφαλιστές και να τους κρατούν ενωμένους σαν μια ομάδα

2. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ

Όπως είχαμε αναφέρει και στην αρχή, όλοι εμείς είμαστε εκτεθειμένοι σε μια πληθώρα κινδύνων που ούτε μπορούμε να τους αποφύγουμε αλλά ούτε και να τους περιορίσουμε μόνοι μας. Και γι' αυτό το λόγο, μια που ο καθένας μεμονωμένα δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τον εκάστοτε κίνδυνο, εμφανίζεται η ασφαλιστική τεχνική που μας αναφέρει ότι μπορούμε να το επιτύχουμε ομαδικά.

Η ασφαλιστική τεχνική βασίζεται θεωρητικά **στο νόμο των Μεγάλων Αριθμών** και **στο νόμο των Πιθανοτήτων**.

Με το νόμο των Μεγάλων Αριθμών εννοούμε ότι έχει ασφαλισθεί ένας μεγάλος αριθμός όμοιων κινδύνων. Όμως επειδή αυτό δεν είναι και τόσο εύκολο είναι απαραίτητη χρήση ενός συντελεστή ο οποίος θα απεικονίζει κάθε φορά την πραγματική εικόνα. Επίσης, με το νόμο των πιθανοτήτων εννοούμε ότι είναι ένα μικρό τμήμα των

κινδύνων θα πραγματοποιηθεί σε σχέση με το συνολικό αριθμό των κινδύνων που ασφαλίστηκαν.

Οι αποζημιώσεις που θα δοθούν σε αυτούς τους λίγους που θα πληγούν από τον κίνδυνο που θα επέλθει, θα πρέπει να εξισορροπούνται από τα' ασφαλιστρα που θα καταβάλλουν όλα τα μέλη της κοινωνίας. Αυτό θα έχει συνέπεια, η ζημιά των λίγων να διασπάται στους πολλούς και έτσι να μην έχει εξοντωτικά αποτελέσματα.

Βέβαια για να είναι το εκάστοτε ασφαλιστρο δίκαιο και λογικό, θα πρέπει ο κάθε ασφαλιστής να υπολογίσει ορθά τον κίνδυνο που είναι προς ασφάλιση. Για να επιτευχθεί αυτό, απαιτούνται ορισμένα στοιχεία, τα οποία λαμβάνονται κατά τη διάρκεια της συμπλήρωσης της αίτησης, η οποία περιλαμβάνει διάφορα ερωτήματα τα οποία δίνουν μια εικόνα του κινδύνου που πρόκειται ν' ασφαλιστεί. Με βάση αυτά, ο ασφαλιστής εκτιμά τον κίνδυνο και καθορίζει το οικονομικό αντάλλαγμα (ασφάλιστρο) ή δεν αποδέχεται την ασφάλιση του κινδύνου αυτού ή την αποδέχεται ζητώντας κάποιο αυξημένο ασφαλιστρο (ορίζεται ως επασφάλιστρο).

Πριν ολοκληρωθεί η ασφάλιση μεταξύ ασφαλιστή και ασφαλισμένου, ο ασφαλιστής είναι υποχρεωμένος να ενημερώσει τον ασφαλισμένο με διάφορα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνει η σύμβαση όπως όρους, χρόνο καταβολής ασφαλίσεων κ.α.

Στην συνέχεια αφού ολοκληρωθεί και η παραπάνω διαδικασία τότε ο ασφαλιστής καθορίζει το ασφαλιστρο και εκδίδεται το συμβόλαιο.

Το ασφαλιστρο ονομάζεται και εμπορικό ασφαλιστρο και είναι αυτό που καλείται να καταβάλλει ο ασφαλισμένος. Το εμπορικό ασφαλιστρο αποτελείται από τα παρακάτω μέρη :

- ❖ το μαθηματικό ασφαλιστρο, που είναι το εκτιμώμενο κόστος κινδύνου κατά την ημερομηνία σύναψης του συμβολαίου
- ❖ τα λειτουργικά κόστη / έξοδα της ασφαλιστικής επιχείρησης
- ❖ το κόστος δικτύου (π.χ. προμήθεια διαμεσολαβούντων)
- ❖ το επιθυμητό περιθώριο κέρδους της επιχείρησης
- ❖ τους διάφορους φόρους και τέλη

Τέλος, το εμπορικό ασφαλιστρο διαμορφώνεται ελεύθερα πλέον χωρίς παρεμβάσεις του κράτους, με βάση τις αρχές του ανταγωνισμού αλλά και σε

συνάρτηση με το ασφαλιστικό δίκαιο. Γι' αυτό για να διατηρείται πάντα η σχέση μεταξύ ασφαλιστρού και κινδύνου θα πρέπει να εφαρμόζονται αυστηρά, οι όροι της ασφαλιστικής σύμβασης που θα τη δούμε στην επόμενη ενότητα, που ορίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις μεταξύ ασφαλιστή και ασφαλισμένου.

3. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Όταν αναφέρουμε τον όρο ασφαλιστική σύμβαση εννοούμε τη σύμβαση με την οποία η ασφαλιστική επιχείρηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει έναντι ασφαλιστρού, στο συμβαλλόμενο της ή σε τρίτο παροχή σε χρήμα (ασφάλισμα) ή εφόσον υπάρχει ειδική συμφωνία, άλλη παροχή σε είδος, όταν επέλθει το συμβάν από το οποίο συμφωνήθηκε να εξαρτάται η υποχρέωση του.

Η ασφαλιστική σύμβαση διέπεται από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Οι γενικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα συμπληρώνονται και εξειδικεύονται από τις ειδικότερες διατάξεις του πρόσφατου ασφαλιστικού νόμου 2496 / 1997.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ασφαλιστικής σύμβασης είναι τα εξής :

- ❖ **ενοχική**, διότι ο ασφαλισμένος έχει ενοχική αξίωση να ζητήσει την παροχή του ασφαλιστή (ως προς την ανάληψη του κινδύνου και την καταβολή της ασφαλιστικής αποζημίωσης) και αντίστοιχα ο ασφαλιστής έχει ενοχική αξίωση έναντι του ασφαλισμένου ως προς την είσπραξη των ασφαλιστρών
- ❖ **διαρκής**, διότι ισχύει για ορισμένο χρονικό διάστημα, είτε μικρό είτε μεγάλο
- ❖ **αμφοτεροβαρής**, διότι τόσο ο ασφαλισμένος οφείλει τη καταβολή του ασφαλιστρού όσο και ο ασφαλιστής την καταβολή της ασφ. αποζημίωσης
- ❖ **προσχώρησης**, διότι ο ασφαλιστής καθορίζει εκ των προτέρων τους όρους της σύμβασης και ο ασφαλισμένος είτε τους δέχεται και υπογράφει τη σύμβαση, είτε διαφωνεί με αυτούς και απορρίπτει τη σύμβαση

Το περιεχόμενο της ασφαλιστικής σύμβασης ορίζεται κατά το ελάχιστο στον ασφαλιστικό νόμο και είναι το εξής :

- ❖ τα στοιχεία των συμβαλλομένων, όπως της ασφαλιστικής επιχείρησης, του ασφαλισμένου και η υπογραφή του ασφαλιστή
- ❖ η διάρκεια της ασφαλιστικής κάλυψης

- ❖ το πρόσωπο ή το αντικείμενο και τη χρηματική του αξία ή την περιουσία που απειλούνται ή σχετίζονται με την επέλευση του κινδύνου
- ❖ το είδος των κινδύνων
- ❖ το τυχόν ανώτατο όριο της ευθύνης του ασφαλιστή
- ❖ τις τυχόν εξαιρέσεις της ασφαλιστικής κάλυψης
- ❖ το ασφάλιστρο
- ❖ το εφαρμοστέο δίκαιο

Τα συμβαλλόμενα μέρη της ασφαλιστικής σύμβασης είναι :

- ❖ ο ασφαλιστής, που είναι το πρόσωπο που αναλαμβάνει τον ασφ. Κίνδυνο
- ❖ ο λήπτης της ασφάλισης, που είναι ο αντισυμβαλλόμενος του ασφαλιστή και αναλαμβάνει τις περισσότερες υποχρεώσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση με πιο σημαντική αυτή της καταβολής ασφαλίστρου
- ❖ ο ασφαλισμένος, που είναι το πρόσωπο που αντλεί τα δικαιώματα από την ασφαλιστική σύμβαση, σε περίπτωση που επέλθει το ζημιογόνο γεγονός
- ❖ ο δικαιούχος της ασφάλισης, που είναι το πρόσωπο του οποίου η σχέση με τη ασφάλιση , προκύπτει μόνο αν πραγματοποιηθεί το ζημιογόνο γεγονός, καθώς σε αυτόν πρέπει να καταβληθεί η ασφαλιστική παροχή. (ο θεσμός του δικαιούχου αφορά μόνο το ασφάλισμα που προβλέπεται λόγω θανάτου του ασφαλισμένου)
- ❖ ασφάλιση για λογαριασμό όποιου ανήκει, όπου ο λήπτης της ασφάλισης μπορεί να συμβληθεί με τον ασφαλιστή για λογαριασμό δικό του ή τρίτου

Η ασφαλιστική σύμβαση για να μπορέσει να αποδειχθεί θα πρέπει να υπάρχει ένα έγγραφο που να την επισημοποιεί. Και αυτό ονομάζεται ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Στην ουσία το ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι ένα νομικό κείμενο στο οποίο αναγράφονται τα εξατομικευμένα στοιχεία της ασφαλιστικής σύμβασης τα οποία αποτελούν προϊόν ειδικής διαπραγμάτευσης και συμφωνίας μεταξύ ασφαλισμένου και ασφαλιστή. Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι έγγραφο που έχει αποδεικτικό χαρακτήρα και δεν είναι συστατικό ασφαλιστικής σύμβασης. Ο αποδεικτικός χαρακτήρας του εγγράφου έχει ως αποτέλεσμα ότι μόνο σε περίπτωση της τυχαίας απώλειας του, χωρεί απόδειξη της ύπαρξης ασφαλιστικής σύμβασης με μάρτυρες.

Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο περιλαμβάνει τα στοιχεία των συμβαλλομένων και του δικαιούχου του ασφαλίματος, το τόπο και το χρόνο της σύναψης της ασφαλιστικής σύμβασης, τη διάρκεια της ασφάλισης, το πρόσωπο ή το αντικείμενο και τη χρηματική του αξία ή περιουσία που σχετίζονται με την πραγματοποίηση του ασφαλιστικού κινδύνου, το τυχόν ανώτατο όριο ευθύνης του ασφαλιστή, τις τυχόν εξαιρέσεις της κάλυψης, τους ασφαλιστικούς κινδύνους, το ασφάλιστρο, το εφαρμοστέο δίκαιο καθώς και την υπογραφή του ασφαλιστή

Όπως είπαμε και πιο πάνω, το ασφαλιστήριο συμβόλαιο περιλαμβάνει διάφορα εξατομικευμένα στοιχεία. Τα στοιχεία αυτά είναι οι ασφαλιστικοί όροι και διαχωρίζονται σε ειδικούς και γενικούς όρους.

Οι γενικοί όροι είναι οι έντυποι όροι, που έχουν διατυπωθεί από την αρχή και είναι κοινοί για όλους τους κινδύνους της συγκεκριμένης κατηγορίας ασφαλίσεων. Προσδιορίζουν τους καλυπτόμενους κινδύνους, τις εξαιρέσεις, τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων, τα προβλεπόμενα σε περίπτωση έλευσης της ζημιάς και τους κανόνες παραγραφής.

Από την άλλη πλευρά, οι ειδικό όροι αποτυπώνονται χειρόγραφα στις πρώτες σελίδες του ασφαλιστικού συμβολαίου, εξατομικεύουν τον ασφαλισμένο κίνδυνο και υπερισχύουν των γενικών σε περίπτωση σύγκρουσης με αυτούς. Οι ειδικοί όροι αναφέρουν υποχρεωτικά τα στοιχεία των συμβαλλόμενων, το πρόσωπο ή το αντικείμενο που καλύπτεται, την ημερομηνία ενάρξεως και τη διάρκεια του ασφαλιστικού συμβολαίου, το ποσό της κάλυψης και της ενδεχόμενης απαλλαγής, το ύψος των ασφαλιστρών, το εφαρμοστέο δίκαιο καθώς και την πλήρη διεύθυνση της ασφαλιστικής εταιρίας που παρέχει την κάλυψη.

3.1 ΝΟΜΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΑΣΦ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Όπως προαναφέραμε, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι νομικά κείμενα που περιέχουν τις γενικές αρχές του νομοθετικού πλαισίου, που ρυθμίζει την ασφαλιστική σύμβαση. Έτσι, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια για να είναι ισχυρά αποτελούνται που βασικές νομικές αρχές τις οποίες θα δούμε ακριβώς παρακάτω:

❖ Η Αρχή της Αποζημίωσης

Η αρχή αυτή είναι από τις βασικότερες. Ένα συμβόλαιο ορίζει ότι ο ασφαλισμένος δεν πρέπει και δεν δικαιούται να εισπράξει περισσότερα από τη ζημιά που υπέστη, δεν πρέπει δηλαδή να γίνει πλουσιότερος. Έτσι η συγκεκριμένη αρχή έχει ως στόχο να φέρει τον ασφαλισμένο στην ίδια οικονομική θέση που είχε πριν επέλθει το ζημιογόνο γεγονός. Επιπλέον έχει ως σκοπό να μειώσει τον ηθικό κίνδυνο δηλαδή αν κάποιος ασφαλισμένος που δεν είναι έντιμος, έχουν την δυνατότητα να κερδίσουν χρήματα από μια ζημιά τότε μπορεί να την προκαλέσουν και σκόπιμα. Αν όμως η αποζημίωση δεν υπερβαίνει τη ζημιά, τότε ο ηθικός κίνδυνός μειώνεται.

Εξαιρέσεις της συγκεκριμένης αρχής αποτελούν τα ασφαλιστήρια αξίας (όπως αντίκες που ο προσδιορισμός της αξίας τους γίνεται από πραγματογνώμονα), η ασφάλιση σε κόστος αποκατάστασης (όταν η απόσβεση είναι αμελητέα), η ασφάλιση σε πρώτο κίνδυνο καθώς και η ασφάλιση ζωής.

❖ Η Αρχή της Απόλυτης / Μέγιστης Καλής Πίστης

Αυτό σημαίνει ότι και στα δυο συμβαλλόμενα μέρη επιβάλλεται στο συμβόλαιο να λειτουργούν με τον υψηλότερο βαθμό εντιμότητας και ειλικρίνειας. Στην ουσία αυτό σημαίνει πως δεν πρέπει να υπάρχει ψέμα ή ψεύτικες προθέσεις. Και τα δυο μέρη θα πρέπει να αποκαλύψουν τα πάντα, είτε τα πλεονεκτήματα είτε τα μειονεκτήματα. Η συγκεκριμένη αρχή στηρίζεται στις δηλώσεις, όπου ο ασφαλιστής δεν πληρώνει αποζημίωση αν αποδειχθεί ότι η δήλωση του ασφαλισμένου είναι εσφαλμένη ή υπάρχει δόλια πρόθεση, στην απόκρυψη γεγονότων, όπου ο ασφαλιστής δεν πληρώνει αποζημίωση αν αποδειχθεί ότι ο ασφαλισμένος γνώριζε τη σημασία του αποκρυφθέντος ή σκόπευε να εξαπατήσει τον ασφαλιστή, και τέλος στις δεσμεύσεις, δηλαδή αν ο ασφαλιστής δικαιούται να μην πληρώσει τη ζημιά αν αποδείξει ότι η παράλειψη ήταν σημαντική και αύξησε το κίνδυνο.

❖ Η Αρχή του Ασφαλιστικού Συμφέροντος

Στην ουσία είναι το έννομο δικαίωμα γι' ασφάλιση που σημαίνει πως το πρόσωπο που συνάπτει μια ασφάλιση έχει κάποια έννομη αναγνωρισμένη σχέση με το αντικείμενο της ασφάλισης π.χ. είναι ο ιδιοκτήτης. Η αρχή αυτή καθορίζει ότι ο ασφαλισμένος πρέπει να βλάπτεται οικονομικά από την έλευση της ζημιάς. Οι σκοποί της συγκεκριμένης αρχής είναι να εμποδίζεται η κερδοσκοπία, να μειώνεται ο ηθικός κίνδυνος και τέλος να προσδιορίζεται η

ζημιά (μέτρο του ασφαλισμού συμφέροντος του ασφαλισμένου είναι η αποζημίωση)

❖ Η Αρχή της Υποκατάστασης

Σημαίνει την υποκατάσταση του ασφαλιστή στη θέση του ασφαλισμένου, στη διεκδίκηση της ζημιάς από τρίτο, για τη ζημιά την οποία κάλυψε το συμβόλαιο. Η υποκατάσταση εφαρμόζεται μόνο αν έχει προηγηθεί η αποζημίωση. Βασικός σκοπός της συγκεκριμένης αρχής είναι να εμποδίσει τον ασφαλισμένο να αποζημιωθεί δυο(2) φορές και αποδίδει την ευθύνη στον υπαίτιο (αφού στην ουσία στρέφεται προς αυτόν που φταίει)

❖ Η Αρχή της Νομιμότητας

Η συγκεκριμένη αρχή έχει ως σκοπό να μην επιτρέπει την ασφάλιση παράνομων αντικειμένων ή καταστάσεων (όπως κλεμμένα αντικείμενα, μεταφορά ναρκωτικών ουσιών, κ.α.)

❖ Η Αρχή της Πληρέστερης Αιτίας

Αυτή αρχή είναι η πιο βασική. Ως πλησιέστερη αιτία θεωρείται εκείνη στην οποία οφείλεται στο μεγαλύτερο βαθμό η έλευση του κινδύνου. Ο καθορισμός αυτός εν είναι εύκολος και συχνά καθορίζεται στα δικαστήρια.

❖ Η Αρχή της Συνεισφοράς

Αυτή η αρχή επισημαίνει ότι ο ασφαλιστής έχει δικαίωμα να εισπράξει από άλλους ασφαλιστές μέρος της αποζημίωσης που τους αντιστοιχεί, με την προϋπόθεση ότι η ασφάλιση είναι πολλαπλή.

4. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η ασφαλιστική έχει ως αντικείμενο εργασιών την άσκηση ασφάλισης, δηλαδή τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων για δικό της λογαριασμό. Η ασφαλιστική επιχείρηση υπάγεται από το Νομικό Διάταγμα 400/1970. Το συγκεκριμένο διάταγμα αναφέρει ότι ο όρος «ασφαλιστής» δηλώνει αποκλειστικά την ασφαλιστική επιχείρηση που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα.

Οι ασφαλιστικές εταιρίες διακρίνονται ανάλογα με το αν ασκούν ασφάλιση με ασφάλιστρο ή αλληλασφάλιση, με το αν έχουν δημόσιο ή ιδιωτικό χαρακτήρα και με το αν είναι ελληνικές ή αλλοδαπές.

Σύμφωνα με το Ν.Δ. 400/1970 η ασφάλιση ασκείται στην Ελλάδα από τις εξής παρακάτω κατηγορίες :

- ❖ Ανώνυμη Εταιρία, που ασχολείται αποκλειστικά με ασφαλιστικές εργασίες. Επιλέχθηκε το συγκεκριμένο είδος εταιρίας λόγω του ότι παρέχει μεγαλύτερη ασφάλεια απ' ότι μια προσωπική επιχείρηση που θα έχει μι μορφή ΟΕ, ΕΠΕ, ΕΕ κ.λ.π.
- ❖ Αλληλοασφαλιστικό Συνεταιρισμό, ο οποίος έχει συσταθεί σύμφωνα με το Ελληνικό Δίκαιο και έχει ως βασική ενασχόληση τις ασφαλιστικές εργασίες. Στην ουσία είναι μια ομάδα ανθρώπων, που αποτελείται από τον ίδιο κίνδυνο, ενώνεται και τα μέλη αυτής συνεισφέρουν ίσα ποσά με σκοπό να αντιμετωπίσουν το κοινό κίνδυνο. Για την ύπαρξη αυτού του συνεταιρισμού απαιτούνται τουλάχιστον πενήντα(50) μέλη. Αν επέλθει το ζημιογόνο γεγονός και οι εισφορές καλύψουν το κίνδυνο τότε το κεφάλαιο που περισσεύει μοιράζεται μεταξύ των μελών, ενώ αν δεν φθάσουν τότε τα μέλη συνεισφέρουν επιπλέον ποσό που θα είναι ίδιο για το καθένα.
- ❖ Επιχειρήσεις Δημοσίου Δικαίου, με σκοπό αποκλειστικά την ενασχόληση με ασφαλιστικές εργασίες (δεν έχει συσταθεί ακόμη τέτοια μορφή)
- ❖ Ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα σε οποιοδήποτε κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) και βρίσκονται στην Ελλάδα είτε υπό καθεστώς εγκατάστασης είτε υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών
- ❖ Ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα Τρίτη χώρα (εκτός ΕΕ και ΕΟΧ) και βρίσκονται στην Ελλάδα υπό το καθεστώς εγκατάστασης
- ❖ τέλος, ο νόμος 400/1970 εξομοιώνει την Ένωση Ασφαλιστών Lloyd's του Λονδίνου με ασφαλιστική επιχείρηση μόνο όμως για τις θαλάσσιες ασφαλίσεις

4.1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΦ. ΕΠΙΧΕΙΡ.

Για να μπορέσει μια εταιρία να θέσει τις βάσεις για ένα ισχυρό παρόν και για ένα ευοίωνο μέλλον θα πρέπει να ανταποκριθεί στο συνεχώς μεταβαλλόμενο και έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις λειτουργίες της.

Οι πιο βασικές λειτουργίες που πηγάζουν και εκδηλώνονται σαν κυρίαρχες τάσεις στην οργανωτική μετεξέλιξη της ασφαλιστικής επιχείρησης είναι οι εξής παρακάτω :

- ❖ τιμολόγηση, η οποία στην ασφάλιση διαφέρει σημαντικά από την τιμολόγηση άλλων προϊόντων. Στην τιμολόγηση άλλων προϊόντων η εταιρία που τα προωθεί στην αγορά γνωρίζει από πριν τα κόστη παραγωγής και έτσι μπορεί να ορισθεί η τιμή, ενώ στην τιμολόγηση ασφαλιστικών προϊόντων δεν μπορεί να γνωρίζει από πριν το πραγματικό κόστος. Το ασφάλιστρο που χρεώνει η κάθε εταιρία θα αξιολογηθεί μετά το τέλος της περιόδου ασφάλισης ώστε να συμπεράνει πόσες είναι οι ζημιές, τα έξοδα και τα κέρδη. Ο άνθρωπός που καθορίζει τα ασφάλιστρα είναι ο αναλογιστής.
- ❖ επιλογή και ανάληψη κινδύνων (underwriting), όπου σύμφωνα με αυτή τη λειτουργία η εταιρία πρέπει να καθορίσει ποιες εργασίες είναι αποδεκτές ή απορριπτές. Στόχος αυτής της λειτουργίας είναι η δημιουργία ενός κερδοφόρου όγκου εργασιών το οποίο συντελεί σ' ένα υγιέστατο χαρτοφυλάκιο. Αφού λοιπόν η εταιρία εξετάσει τις διάφορες πληροφορίες που τις συγκεντρώνει από την αίτηση ασφάλισης, την αναφορά του πωλητή, την έρευνα που θα κάνει η ίδια καθώς και την επιθεώρηση, θα πάρει κάποιες αποφάσεις που θα οδηγούν είτε στην αποδοχή της αίτησης ασφάλισης χωρίς περιορισμούς, είτε στην αποδοχή με εξαιρέσεις και περιορισμούς, είτε να μην αποδεχθεί με αποτέλεσμα την απόρριψη αυτής. Το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο μέσα στην εταιρία για την αποδοχή ή μη της αίτησης ασφάλισης είναι ο underwriter.
- ❖ παραγωγή, όπου με αυτή τη λειτουργία αναφερόμαστε στις διαδικασίες πωλήσεων και marketing της εταιρίας. Η εταιρία έχοντας ένα καλό τμήμα πωλήσεων, που είναι υπεύθυνο για την εκπαίδευση και την στρατολόγηση των πωλητών, καθώς και ένα καλό τμήμα marketing, που θα έχει τη δυνατότητα να ερευνά την αγορά, να εντοπίζει βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες ανάγκες και να δημιουργεί προϊόντα για την κάλυψη των υποψήφιων πελατών τότε μπορεί ν' ανταπεξέλθει μέσα στο σκληρό ανταγωνισμό.
- ❖ διακανονισμός ζημιών, όπου με αυτή τη λειτουργία η εταιρία επιβεβαιώνεται ότι η ζημιά που της έχει γνωστοποιηθεί καλύπτεται από το ασφαλιστήριο,

διερευνά την ζημιά για να δει τα αίτια ή αν υπάρχει δόλος, συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά για τη ζημιά, προχωρά στη γρήγορη και δίκαιη αποζημίωση και τέλος παρέχει προσωπική βοήθεια στον ασφαλισμένο ώστε να του ανακουφίσει τον πόνο. Τα πρόσωπα που διακανονίζουν τη ζημιά ονομάζονται διακανονιστές και διαχωρίζονται στους πράκτορες, οι οποίοι διακανονίζουν μικρά ύψη ζημιών, στους υπεύθυνους αποζημιώσεων της εταιρίας, οι οποίοι είναι έμμισθοι υπάλληλοι της εταιρίας, στους ανεξάρτητους διακανονιστές, που είναι πρόσωπα που προσφέρουν με αμοιβή τις υπηρεσίες τους στην εταιρία και τέλος τα γραφεία διακανονισμού που είναι οργανισμοί των οποίων το προσωπικό είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο γι' αποζημιώσεις.

- ❖ αντασφάλιση, όπου με αυτή τη λειτουργία η εταιρία που ανέλαβε τη κάλυψη μεταφέρει μέρος ή το σύνολο της ασφάλισης σε ένα άλλον ασφαλιστή που ονομάζεται αντασφαλιστής. Οι λόγοι που πραγματοποιείται η συγκεκριμένη λειτουργία είναι η ικανότητα ανάληψης περισσότερων εργασιών, η σταθεροποίηση των κερδών, η παροχή προστασίας από καταστροφικές ζημιές καθώς και το καταμερισμό του ασφαλιστικού κινδύνου προς αποφυγή μεγάλων εξόδων / ζημιών.
- ❖ μηχανογράφηση, όπου με αυτή τη λειτουργία η εταιρία έχοντας ως βασικό όπλο τον υπολογιστή, τον χρησιμοποιεί για έκδοση συμβολαίων, αναζήτηση πληροφοριών (όπως ασφάλιστρα, ζημιές, δείκτες ζημιών, επενδύσεις κ.α.), έρευνα αγοράς, προβλέψεις πωλήσεων και για την εκπαίδευση. Υπεύθυνος σε αυτό το τμήμα είναι ο προγραμματιστής των πληροφοριακών συστημάτων.
- ❖ επενδύσεις, όπου με αυτή τη λειτουργία η εταιρία μπορεί να αυξήσει τα κέρδη της. Εφόσον τα ασφάλιστρα είναι υποχρεωτικό να προκαταβάλλονται, μπορούν στην συνέχεια να επενδυθούν μέχρι τη στιγμή που θα χρειαστούν να χρησιμοποιηθούν ώστε να αποπληρωθούν εκκρεμείς ζημιές και διάφορα έξοδα.
- ❖ λογιστήριο, όπου με αυτή τη λειτουργία η εταιρία κατευθύνει τα οικονομικά της. Υπεύθυνοι σε αυτό το τμήμα είναι οι λογιστές και ασχολούνται με την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων, τον προϋπολογισμό, την

παρακολούθηση εσόδων και εξόδων, την ετοιμασία δηλώσεων προς την εφορία κ.α.

- ❖ νομικό τμήμα, όπου με τη λειτουργία αυτή οι δικηγόροι της επιχείρησης υπερασπίζονται τις θέσεις της εταιρίας στα δικαστήρια, φροντίζουν για τη νομική υπόσταση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου και ενημερώνουν συνεχώς την εταιρία για τις διάφορες αλλαγές στη νομοθεσία που αφορούν την εταιρία και τους πελάτες της.

4.2 ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Τα στοιχεία έχουν παρουσιαστεί στο περιοδικό Ιδιωτική Ασφάλιση το Μάρτιο του 2007 και είναι βάσει των στοιχείων που έχει δημοσιεύσει το Υπουργείο Ανάπτυξης για το έτος 2006.

Ο αναγνώστης μπορεί να δει αναλυτικά τα στοιχεία της κάθε εταιρίας στα Παραρτήματα και συγκεκριμένα στο Παράρτημα Α, στη σελίδα 98 .

4.3 ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ

Ως γνωστό, οι τράπεζες παρουσιάζουν, λόγω του μεταξύ τους ανταγωνισμού καθώς και των αυστηρών κανονισμών που τις διέπει, βελτίωση στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών που αυτό συντελεί στην αύξηση της κερδοφορίας τους.

Επειδή δεν μένουν όμως εφησυχασμένες μόνο στην πώληση τραπεζικών καθαρά προϊόντων και επειδή διαβλέπουν ότι η ασφαλιστική βιομηχανία έχει μεγάλο περιθώριο ανάπτυξης και κέρδους προσπαθούν να εισαχθούν σε αυτή με απώτερο σκοπό την επιπλέον αύξηση του κύκλου εργασιών τους που συνεπώς θα τους δώσει περισσότερα κέρδη. Και έχουν ένα παραπάνω πλεονέκτημα σε σύγκριση με τις ασφαλιστικές εταιρίες. Έχουν βγάλει ένα δυναμικό και αξιόπιστο χαρακτήρα όπου ο πελάτης πηγαίνει προς αυτούς, γιατί τους χρειάζεται(π.χ. λόγω χορήγησης δανείων) ενώ οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι εκείνες που κατευθύνονται προς το πελάτη και του δημιουργούν την αίσθηση ότι τον «παρακαλούν να κάνει την ασφάλιση», στην ουσία αποτυπώνεται στο μυαλό του πελάτη ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες παίζουν ένα ρόλο ζητιάνου, κάτι που όμως δεν ισχύει.

Όλη αυτή η λειτουργία των τραπεζών που πωλούν ασφαλιστικά προϊόντα φέρει το διεθνή όρο bancassurance. Το bancassurance ή ελληνιστί (τραπεζο-ασφάλειες) είναι η πρακτική πώλησης ασφαλιστικών προϊόντων από ένα τραπεζικό δίκτυο, με στόχο τη διάθεση των προϊόντων αυτών σε μια μεγάλη πελατειακή βάση, όπως αυτή των τραπεζών. Βέβαια δεν γίνεται διάθεση μόνο ασφαλιστικών προϊόντων αλλά μια μεγάλη γκάμα που προσπαθεί να καλύψει τις χρηματοοικονομικές – ασφαλιστικές – επενδυτικές – τραπεζικές ανάγκες του εκάστοτε πελάτη, δηλαδή ανάγκες όπως τη δημιουργία αποταμίευσης, εξασφάλισης εισοδήματος, τη προστασία της ίδιας του της ζωής και της περιουσίας αλλά και την ανάγκη για ιατρο – φαρμακευτική περίθαλψη.

Οι τράπεζες λειτουργούν σαν δίκτυα προώθησης ασφαλιστικών προϊόντων διαθέτοντας προϊόντα είτε θυγατρικών είτε τρίτων ασφαλιστικών επιχειρήσεων και διατηρώντας το καθεστώς της παραδοσιακής ανάπτυξης ασφ. προϊόντων.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του bancassurance είναι ότι σχεδιάζονται ειδικά προϊόντα, κυρίως για τις ασφαλίσειες ζωής, τόσο ατομικά όσο και ομαδικά, τα οποία διακρίνονται για την απλότητα των όρων τους και για την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης τους. Παράλληλα προωθούνται προϊόντα που συνδυάζονται άμεσα με τις τραπεζικές συναλλαγές όπως π.χ. ομαδικές ασφαλίσειες δανειοληπτών ή ασφαλίσειες μείωσης του πιστωτικού κινδύνου. Σε ότι αφορά τον τρόπο διάθεσης των προϊόντων, προωθούνται από τα ‘γκισέ’ των υποκαταστημάτων της τράπεζας, ώστε να μειώνεται το κόστος διάθεσης και είναι ανταγωνιστικά σε σχέση με άλλα προϊόντα ασφάλισης.

Το bancassurance έχει εξελιχθεί σε ένα δυναμικό τομέα της ασφαλιστικής αγοράς τα τελευταία χρόνια. Μπορεί η εξέλιξη του να είναι πολύ αργή και τα συνολικά τους αποτελέσματα να απέχουν ακόμη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο ωστόσο οι προβλέψεις είναι πάρα πολύ ενθαρρυντικές και κάνουν λόγο για περαιτέρω αύξηση του μεριδίου των τραπεζών στη συνολική αγορά ασφαλειών με κύριο σύμμαχο την αξιοπιστία που εκπέμπει ο τραπεζικός κλάδος. Επισημαίνεται ότι ο θεσμός του bancassurance έχει συμβάλει στην αναβάθμιση της αξιοπιστίας της ασφαλιστικής αγοράς, εφόσον οι τράπεζες διαθέτουν υψηλή οργάνωση και κύρος. Δεν είναι τυχαίο που πολλές ασφαλιστικές επιχειρήσεις με απώτερο σκοπό την εξυγίανση τους επιζητούν συνεργασία με τις τράπεζες. Βέβαια γίνεται και το αντίθετο όταν οι τράπεζες που δεν είναι εύκολο γι’ αυτές να διεισδύσουν σε ένα νέο χώρο, προσπαθούν να εκμεταλλευτούν τα ήδη υπάρχοντα κανάλια διανομής των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα δραστηριότητας του bancassurance, τα οποία παρατηρούμε σε όλες τις μορφές, αποτελούν τα εξής παρακάτω :

- ❖ η πώληση του Φοίνικα Εμπορικής στη Credit Agricole
- ❖ η εξαγορά της Alpha Ασφαλιστικής από την AXA
- ❖ η δραστηριοποίηση της τράπεζας Eurobank, Πειραιώς και Εθνικής όπου πέτυχαν υψηλές πωλήσεις προωθώντας παραδοσιακά προϊόντα ζωής και κυρίως unit linked τα οποία σχεδιάστηκαν για το σκοπό αυτό από τις θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρίες των παραπάνω τραπεζών
- ❖ η ανακοίνωση μνημονίου συμφωνίας της ασφαλιστικής ING με την τράπεζα Πειραιώς για μια δεκαετή(10^η) αποκλειστική συνεργασία με σκοπό τη διάθεση προϊόντων της πρώτης διαμέσου του δικτύου της τράπεζας
- ❖ η εξαγορά ποσοστού που αγγίζει το 50% της Ευρωπαϊκής Πίστης από τη τράπεζα Πειραιώς
- ❖ ο έλεγχος της Ευρώπης ΑΕΓΑ από την Ευρωπαϊκή Πίστη καθώς και τη μεταφορά του χαρτοφυλακίου της Ορίζων ΑΕΓΑ στην Ευρωπαϊκή Πίστη καθιστούν ως αρχηγό την Τράπεζα Πειραιώς όπου κατέχει, όπως είπαμε παραπάνω, περί το 50% της Ευρωπαϊκής Πίστης
- ❖ τέλος, κοντά σε σύναψη συμφωνίας βρίσκεται ο ασφαλιστικό όμιλος Eureka με την τράπεζα Marfin Popular Bank. Μέσω της στρατηγικής συμμαχίας θα επιδιωχθεί η ανάπτυξη ασφαλιστικών εργασιών από την τράπεζα. Το αντικείμενο των διαπραγματεύσεων αφορά την εξαγορά από την Eureka του 51% της Λαϊκής Ασφαλιστικής που ανήκει στον όμιλο Marfin Popular Bank.

5. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΟΥΝΤΩΝ

Αν θα κοιτάξουμε γύρω μας, θα παρατηρήσουμε μια μεγάλη ποικιλία κινδύνων που χρίζουν ασφάλισης. Επίσης η εξεύρεση του καλύτερου τρόπου ασφαλιστικής κάλυψης από πλευράς πληρότητας προστασίας και τιμής, συχνά απαιτούν γνώσεις που ένας μέσος ασφαλισμένος δεν μπορεί να κατέχει.

Έτσι ανάμεσα στον πωλητή και στον αγοραστή, δηλαδή ανάμεσα στην ασφαλιστική εταιρία και στον ασφαλισμένο, παρεμβάλλονται πρόσωπα που διαμεσολαβούν στην ασφάλιση. Ρόλος των προσώπων αυτών είναι είτε να

εκπροσωπούν την ασφαλιστική εταιρία, είτε να δίνουν συμβουλές στους ασφαλισμένους. Φυσικό είναι τα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα να μην ασχολούνται με το επάγγελμα αφιλοκερδώς αλλά να κάνουν όσο το δυνατόν περισσότερες πωλήσεις , ώστε στην συνέχεια μετά από τις επιτυχημένες πωλήσεις να ακολουθήσουν και τα κέρδη. Από την άλλη πλευρά, οι ασφαλισμένοι λόγω του ότι δεν έχουν την τεχνική γνώση, θα πρέπει να καθοδηγηθούν από τα πρόσωπα αυτά προκειμένου να φθάσουν στην επιλογή της πιο πρόσφορης λύσης που θα συνδυάζει τιμή και ποιότητα και θα ικανοποιεί συγχρόνως τις ανάγκες τους.

Η ασφαλιστική νομοθεσία προβλέπει τις εξής παρακάτω τέσσερις (4) κατηγορίες διαμεσολαβούντων προσώπων :

- ❖ ο ασφαλιστικός πράκτορας
- ❖ ο μεσίτης ασφαλίσεων
- ❖ ο ασφαλιστικός σύμβουλος και
- ❖ ο συντονιστής ασφαλιστικών συμβούλων

Μια ιδιαίτερη κατηγορία διαμεσολαβούντων στην ασφάλιση προσώπων που θα την εξετάσουμε παρακάτω αφού δούμε ποια επιμέρους χαρακτηριστικά ορίζει η νομοθεσία για τις παραπάνω κατηγορίες είναι αυτή των ασφαλιστικών υπαλλήλων.

Ο ασφαλιστικός πράκτορας, είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αναλαμβάνει να ασκεί, σύμφωνα με το νόμο, ως αποκλειστικό έργο την ανάληψη με σύμβαση ασφαλιστικών εργασιών έναντι προμήθειας. Σκοπός του είναι να παρουσιάζει, να προτείνει, να προπαρασκευάζει, να προσυπογράφει για λογαριασμό είτε μιας είτε περισσοτέρων ασφαλιστικών επιχειρήσεων με τους ασφαλισμένους και να τους παρέχει βοήθεια και συμβουλές κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης ιδιαίτερα όταν επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος. Για να γίνει κάποιος πράκτορας θα πρέπει να ασχολείται αποκλειστικά και μόνο με την εξάσκηση της πρακτόρευσης καθώς και να εγγραφθεί στο επαγγελματικό επιμελητήριο της έδρας του. Τέλος, ισχύει ότι ο πράκτορας ενεργεί για λογαριασμό της ασφαλιστικής του επιχείρησης και η σύμβαση που συνάπτει με τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις των οποίων διαμεσολαβεί είναι σύμβαση έργου.

Ο μεσίτης ασφαλίσεων είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει ως αποκλειστικό έργο να ενεργεί κατ' εντολή του πελάτη. Δεν δεσμεύει τον ασφαλισμένο

ως προς την επιλογή της ασφαλιστικής επιχείρησης. Είναι το πρόσωπο που φέρνει σε επαφή τους υποψήφιους ασφαλισμένους με τις ασφαλιστικές εταιρίες. Ασκεί το έργο του έναντι προμήθειας και προβαίνει σε όλες τις ενέργειες για τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων και για να βοηθά τον πελάτη πάνω σε όλα τα θέματα ιδίως σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου. Για να γίνει κάποιος μεσίτης θα πρέπει να έχει αποκλειστικότητα του έργου και να εγγραφθεί στο επαγγελματικό επιμελητήριο. Η σύμβαση του είναι σύμβαση έργου.

Ο ασφαλιστικός σύμβουλος, είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διαμεσολαβεί έναντι προμήθειας μεταξύ υποψηφίων πελατών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Σκοπός του είναι η μελέτη της ασφαλιστικής αγοράς καθώς και η έρευνα και η ανάλυση των ασφαλιστικών αναγκών των υποψηφίων πελατών, προκειμένου να παρουσιάσει και να προτείνει κάθε φορά τις πιο βασικές ασφαλιστικές λύσεις στους πελάτες του. Η σύμβαση που συνάπτει με την ασφαλιστική επιχείρηση των οποίων διαμεσολαβεί είναι σύμβαση έργου. Επίσης είναι η πολυπληθέστερη ομάδα των διαμεσολαβούντων.

Ο συντονιστής ασφαλιστικών συμβούλων, είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διαμεσολαβεί για λογαριασμό μιας ασφαλιστικής επιχείρησης έναντι προμήθειας διαμέσου ομάδας ασφαλιστικών συμβούλων τους οποίους επιλέγει, εκπαιδεύει και εποπτεύει. Άρα το έργο του έχει δυο πτυχές. Αποτελείται από το μέρος της επιλογής, της εκπαίδευσης και εποπτείας της ομάδας των ασφαλιστικών του συμβούλων οπότε κατατάσσεται στη σύμβαση έργου. Όμως τον κατατάσσει και στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αφού ο συντονιστής μπορεί να έχει και το ρόλο του διευθυντή πωλήσεων.

Ο ασφαλιστικός υπάλληλος, είναι φυσικά πρόσωπα που μπορούν να ασκούν διαμεσολάβηση στη σύναψη ασφαλίσεων για λογαριασμό της επιχείρησης που εργάζονται μετά από έγκριση του εργοδότη τους, χωρίς να απαιτείται η εγγραφή του στο επαγγελματικό επιμελητήριο. Η σύμβαση του είναι σύμβαση έργου και ανεξάρτητη από τη σύμβαση εργασίας.

5.1 ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Γνωρίζοντας ότι η κοινωνική ασφάλιση αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα και θα αντιμετωπίσει ακόμη μεγαλύτερα, όπως αυτό της υπογεννητικότητας καθώς και την αύξηση του μέσου όρου ζωής, καταλαβαίνει κανείς ότι θα χρειάζονται όλο και περισσότερα χρήματα από τα ταμεία. Κάτι που δεν θα μπορεί να γίνει αφού αν συνεχιστεί η υπογεννητικότητα οι εισφορές συνεχώς θα μειώνονται και θα αυξάνονται οι συντάξεις. Άρα δημιουργείται ένα μεγάλο κενό που θα πρέπει να καλύψει κάποιος, Και πιο ειδικός και αρμόδιος δεν είναι άλλος από την ιδιωτική ασφάλιση.

Εύκολα κατανοεί κανείς ότι οι διαμεσολαβούντες στην ασφάλιση θα είναι τα πρόσωπα που θα δώσουν τη λύση στα υπαρκτά προβλήματα. Άρα υπάρχει μια μεγάλη προοπτική ανάπτυξης, ευφορίας και εξέλιξης είτε επαγγελματικά είτε οικονομικά, αφού οι ασφαλιστές ως καλοί γνώστες των χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών προϊόντων θα προσπαθούν να καλύψουν τις ανάγκες των υποψηφίων πελατών. Έτσι θα δημιουργούν καλές και γερές βάσεις για σταθερά αυξανόμενο εισόδημα καθώς και για επαγγελματική ασφάλεια και καταξίωση.

Βέβαια για να μπορεί να επιτευχθεί αυτό θα πρέπει να πραγματοποιηθούν σημαντικά βήματα εκσυγχρονισμού και αξιοπιστίας στο κλάδο αυτό και δει στο επάγγελμα αυτό. Γι' αυτό το λόγο το κράτος διαβλέποντας όλα αυτά προσπάθησε να βάλει με την έκδοση Υπουργικής απόφασης από το αρμόδιο Υπουργείο Ανάπτυξης στις 08/08/2007, το οποίο προβλέπει τους όρους, τις προϋποθέσεις καθώς και τις εξετάσεις για τη δραστηριότητα όλων των βαθμίδων των ασφαλιστικών προσώπων καθώς και των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών του τραπεζικού τομέα. Η συγκεκριμένη Υπουργική απόφαση, η οποία υπεγράφη με απώτερο σκοπό να λυθούν τα διάφορα δυσερμήνευτα σημεία και ασάφειες που είχαν δημιουργηθεί ύστερα από την ψήφιση του Προεδρικού διατάγματος 190/2006.

6. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ/ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦ. ΑΓΟΡΑΣ

Εκτός από τους ασφαλιστικούς φορείς, έχουμε και τους παρακάτω οργανισμούς οι οποίοι διαδραματίζουν ένα πολύ σημαντικό ρόλο στην ελληνική ασφαλιστική αγορά. Οι φορείς αυτοί είναι :

- ❖ το Επικουρικό Κεφάλαιο, το οποίο είναι νομικό πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, εποπτευόμενο από το Υπουργείο Ανάπτυξης και το οποίο έχει έδρα την Αθήνα. Τα μέλη που το αποτελούν είναι υποχρεωτικά όλες οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν το κλάδο γενικής αστικής ευθύνης αυτοκινήτου, είτε αυτές λειτουργούν υπό το καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, είτε ως αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί. Συγκεκριμένα το Επικουρικό Κεφάλαιο αποζημιώνει για θάνατο, σωματικές βλάβες, υλικές ζημιές από αυτοκίνητα αγνώστων στοιχείων (μόνο σωματικές βλάβες καλύπτονται), ανασφάλιστα οχήματα, αυτοκίνητα οδηγούμενα από πρόσωπα που είχαν πρόθεση να προκαλέσουν τη ζημιά, για αυτοκίνητα του Δημοσίου όπου η ασφάλιση δεν είναι υποχρεωτική καθώς και για αυτοκίνητα ασφαλισμένα σε εταιρίες που είτε πτώχευσαν είτε ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας τους.
- ❖ το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης, που είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, το οποίο εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και έχει έδρα την Αθήνα. Μέλη του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης είναι υποχρεωτικά όλες οι ασφαλιστικές εταιρίες που έχουν έδρα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό και ασκούν το κλάδο αστικής ευθύνης για ατυχήματα από αυτοκίνητα. Αντικείμενο αποτελεί η έκδοση πράσινων καρτών για τους κατόχους αυτοκινήτων που θέλουν να ταξιδέψουν εκτός Ελλάδας, ο διακανονισμός και η πληρωμή αποζημιώσεων για ατυχήματα που προκαλούν στην Ελλάδα αυτοκίνητα από χώρα της οποίας το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης έχει υπογράψει συνεργασία με το δικό μας και τέλος η καταβολή αποζημιώσεων για ατυχήματα που κάνουν εκτός Ελλάδας τα ελληνικά αυτοκίνητα.
- ❖ Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, η οποία αποτελεί το συλλογικό όργανο έκφρασης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα και προσφέρουν όλα τα είδη της ασφάλισης στη χώρα μας και στο εξωτερικό. Τα μέλη της διαχωρίζονται σε τακτικά, όπου υπάγονται οι

ασφαλιστικές εταιρίες που εργάζονται στην Ελλάδα υπό καθεστώς εγκατάστασης και σε συνδεδεμένα μέλη όπου ανήκουν οι ασφαλιστικές εταιρίες που εργάζονται υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Η Ένωση επιδιώκει την ανάπτυξη και την ανύψωση της ιδιωτικής ασφάλισης, την επεξεργασία και αξιοποίηση στατιστικών στοιχείων της ασφαλιστικής βιομηχανίας, την προβολή της ασφαλιστικής δραστηριότητας της χώρας μας στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο, την παρακολούθηση της τήρησης της νομοθεσίας, την προβολή του έργου των ασφαλιστικών εταιριών, την σύσφιξη των σχέσεων των μελών κ.λ.π.

- ❖ Ελληνικό Ινστιτούτο Ασφαλιστικών Σπουδών, που είναι ένας εκπαιδευτικός οργανισμός, ο οποίος παρέχει εκπαίδευση στους εργαζόμενους της ασφαλιστικής βιομηχανίας. Οργανώνει σεμινάρια, διαλέξεις και εκδίδει διάφορα ασφαλιστικά βοηθήματα με απώτερο σκοπό να βοηθήσει τους υποψήφιους διαμεσολαβούντες ώστε να μελετήσουν και να συμμετάσχουν στις αντίστοιχες εξετάσεις.

7. ΚΛΑΔΟΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Η ασφαλιστική βιομηχανία διαχωρίζεται σε δυο κλάδους ασφαλειών.

- Ο κλάδος Ζημιών, που περιλαμβάνει :
  - ❖ ασφάλιση ατυχημάτων, όπου εννοούμε την ασφάλιση έναντι των οικονομικών συνεπειών που προκαλούνται από σωματικές βλάβες που προέκυψαν από τυχαία, βίαια, εξωτερικά και ορατά αίτια, ξένα προς την πρόθεση του ασφαλισμένου, που μπορούν ευθέως να αποδειχθούν
  - ❖ ασφάλιση ασθενειών, όπου εννοούμε τη κάλυψη παθήσεων οι οποίες δεν προυπήρχαν κατά τη σύναψη του ασφαλιστηρίου συμβολαίου και εκδηλώθηκαν για πρώτη φορά 30 μέρες μετά την ισχύ της ασφάλισης
  - ❖ ασφάλιση χερσαίων οχημάτων εκτός σιδηροδρομικών, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη ζημιών που υφίστανται χερσαία οχήματα αυτοκινούμενα και μη, όπως ΙΧ επιβατικά, φορτηγά, TAXI, λεωφορεία, μοτοσικλέτες – μοτοποδήλατα και μηχανήματα έργων εκτός των σιδηροδρομικών οχημάτων

- ❖ ασφάλιση σιδηροδρομικών οχημάτων, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη ζημιών που υφίστανται αυτά και μόνο αυτά.
- ❖ ασφάλιση αεροσκαφών, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένο ένα αεροπλάνο, όπως η κακοκαιρία, η πρόσκρουση, η φωτιά, η αεροπειρατεία κ.α.
- ❖ ασφάλιση πλοίων, όπου περιλαμβάνει κάλυψη ζημιών που προκαλούνται στο σκάφος, σε όλο τον εξοπλισμό, είτε μηχανολογικός είτε ηλεκτρολογικός, και σε όλα τα συστήματα που επηρεάζουν την αξιοπιστία του πλοίου
- ❖ ασφάλιση μεταφερόμενων εμπορευμάτων, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη ζημιών σε μεταφερόμενα εμπορεύματα ανεξάρτητα του μεταφορικού μέσου
- ❖ ασφάλιση πυρκαγιάς και στοιχείων της φύσης, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη κάθε ζημιάς που υφίστανται τα αγαθά, εφόσον προξενήθηκε από πυρκαγιά, έκρηξη, θύελλα, πυρηνική ενέργεια και καθίζηση εδάφους
- ❖ ασφάλιση λοιπών ζημιών αγαθών, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη κάθε ζημιάς σε αγαθά εφόσον προξενήθηκε από χαλάζι, παγετό, καθώς και κλοπή
- ❖ ασφάλιση αστικής ευθύνης χερσαίων οχημάτων, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη κάθε ζημιάς που προκαλεί ο κάτοχος ή ο οδηγός ενός οχήματος σε τρίτους κατά την κυκλοφορία του, ανεξάρτητα από τυχόν υπαιτιότητα. Είναι υποχρεωτική
- ❖ ασφάλιση αστικής ευθύνης από αεροσκάφη, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη ορισμένων περιπτώσεων ατυχημάτων από τις κατασκευάστριες εταιρίες Η αστική ευθύνη τρίτων καλύπτεται από υψηλής εξειδίκευσης ασφαλιστές
- ❖ ασφάλιση αστικής ευθύνης πλοίων, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη κάθε ζημιάς που μπορεί να προκληθεί από πράξεις ή παραλείψεις των πληρωμάτων σε μεταφερόμενα εμπορεύματα, σε επιβάτες, σε άλλα πλοία, σε προβλήτες ή αποβάθρες και στη θάλασσα με κύρια αίτια τη ρύπανση
- ❖ ασφάλιση γενικής αστικής ευθύνης, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη έναντι αστικών ευθυνών που προκύπτουν από το επάγγελμα μας ή την κύρια ενασχόληση μας όπως την αστική ευθύνη του κατασκευαστή, του εργοδότη, του γιατρού, του δικηγόρου κ.α.
- ❖ ασφάλιση πιστώσεων, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη ζημιών που μπορεί να υποστεί ο ασφαλισμένος από αδυναμία εκπληρώσεων των υποχρεώσεων των οφειλετών

- ❖ ασφάλιση εγγυήσεων, όπου περιλαμβάνει την εγγύηση εκτέλεσης των συμβατικών υποχρεώσεων του ασφαλισμένου (π.χ. κακοδιαχείριση ταμείου από το ταμεία κ.α.)
- ❖ ασφάλιση διαφορών χρηματικών απωλειών, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη κινδύνων απώλειας επαγγελματικής απασχόλησης, ανεπάρκειας εισοδήματος, απώλειας κερδών κ.α.
- ❖ ασφάλιση νομικής προστασίας, όπου περιλαμβάνει την κάλυψη νομικών εξόδων όπως αμοιβές δικηγόρων και την παροχής άλλων υπηρεσιών όπως υπεράσπιση στο δικαστήριο ή παροχή συμβουλευτικής νομικής προστασίας κ.α.
- ❖ ασφάλεια βοήθειας, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη για παροχή βοήθειας σε χρήμα ή σε είδος, όταν ο ασφαλισμένος βρίσκεται σε δυσχερή θέση κατά τη διάρκεια μετακίνησης ή ταξιδιών

και

- Ο κλάδος Ζωής που περιλαμβάνει :
  - ❖ ασφάλεια ζωής, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη θανάτου (όπου χωρίζεται σε απλή και ισόβια), τη κάλυψη επιβίωσης (όπου χωρίζεται σε σταθερής και μεταβλητής προσόδου) και τέλος τη μικτή ασφάλιση (που περιλαμβάνει και του θανάτου και της επιβίωσης)
  - ❖ ασφάλιση γάμου και γεννήσεως, όπου περιλαμβάνει τη καταβολή κάποιου ποσού σε περίπτωση γάμου ή γέννησης τέκνου. Δεν ασκείται στην Ελλάδα
  - ❖ ασφάλιση υγείας, όπου περιλαμβάνει τη κάλυψη ατυχημάτων και ασθενειών εφόσον αυτά αποτελούν προσθήκες των συμπληρωματικών ασφαλιστηρίων ζωής
  - ❖ ασφάλιση ζωής συνδεδεμένη με επενδύσεις, όπου περιλαμβάνει καλύψεις ζωής, συντάξεων που αντί να αναφέρεται σε ένα ασφαλιστικό προϊόν, το οποίο θα αντιστοιχεί σ' ένα αριθμό χρηματικών μονάδων, Θα αναφέρεται σ' ένα αριθμό επενδυτικών μονάδων με τις οποίες είναι συνδεδεμένο το ασφαλιστήριο (όπως τα unit linked)
  - ❖ ασφάλιση κεφαλαιοποίησης, όπου περιλαμβάνει την εξασφάλιση ορισμένου κεφαλαίου, που καταβάλλεται σε ορισμένο χρόνο. Έχει αποταμιευτικό χαρακτήρα. Δεν εφαρμόζεται στην Ελλάδα

- ❖ ασφάλιση τοντίνας, όπου περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός κεφαλαίου το οποίο καρπώνονται μετά το τέλος της προκαθορισμένης περιόδου, ο επιζών ή οι επιζώντες. Δεν ασκείται στην Ελλάδα.
- ❖ ασφάλιση διαχείρισης ομαδικών συνταξιοδοτικών ταμείων, όπου περιλαμβάνει όταν μια εταιρία αναθέτει σε μια ασφαλιστική εταιρία τη διαχείριση των ομαδικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων του προσωπικού της
- ❖ ασφάλιση ομαδικών προγραμμάτων πρόνοιας, όπου περιλαμβάνει τη διαχείριση των διαθέσιμων ασφαλιστικών ταμείων. Μόνο ξένες εταιρίες που δρουν στην Ελλάδα ή Ελληνικές εταιρίες που θέλουν δράσουν στη Γαλλία τους επιτρέπεται.

8. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Με τον όρο ασφαλιστικά προϊόντα εννοούμε τα διάφορα είδη ασφαλιστικών καλύψεων ή τους συνδυασμούς αυτών που αποσκοπούν στη καλύτερη και πληρέστερη ικανοποίηση των ασφαλιστικών αναγκών.

Πληθώρα νέων ασφαλιστικών προϊόντων έχουμε σήμερα στην ασφάλιση Υγείας ή Ασθένειας και στην ασφάλεια Αποταμίευσης. Πρόκειται για νέα νοσοκομειακά και συνταξιοδοτικά προγράμματα τα οποία γνωρίζουν μεγάλη ζήτηση εξαιτίας της κρίσεως που διέρχεται η κοινωνική ασφάλιση και του περιορισμού που έχει ως συνέπεια της κρίσης αυτής.

Στους παρακάτω πίνακες έγινε μια προσπάθεια κατηγοριοποίησης των προγραμμάτων που προσφέρουν 42 τυχαίες ασφαλιστικές εταιρίες στους 2 βασικούς κλάδους καλύψεων, στο κλάδο Ζημιών και στο κλάδο Ζωής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΛΑΔΟΥ ΖΩΗΣ	ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΖΩΗΣ		ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ	ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΤΙΚΑ	ΣΥΝΟΛΟ
	Απλή, Μικτή, Ισόβια, Επιβίωσης κ.α.	Παιδικής Προστασίας	Υγείας, Νοσοκομ. Περίθαλψης	Ατυχήματος	Προστασία υπαλλήλων	Unit linked	
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ							
EFG ΖΩΗΣ	+	+	+	+	+	+	6
ΕΘΝΙΚΗ	+	+	+	+	+	+	6
INTERAMERICAN	+	+	+	+	+	+	6
ALICO LIFE	+	+	+	+	+	+	6
ING	+	+	+	+	+	+	6
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ	+	+	+	+	+	+	6
ALLIANZ	+	-	+	+	-	+	4
ALPHA	+	+	+	+	+	+	6
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	+	+	+	+	+	+	6
ΑΓΡΟΤΙΚΗ	+	+	+	+	+	+	6
GENERALI LIFE	+	+	+	+	+	+	6
INTERNATIONAL LIFE	+	+	+	+	-	+	5
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ	+	+	+	+	-	+	5
INTERSALONICA	+	+	+	+	+	-	5
VICTORIA	+	-	+	+	-	-	3
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ	+	+	+	-	+	-	4
ΣΥΝΟΛΟ	16	14	16	15	12	13	86

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Πηγή και για τους δυο πίνακες : Η επεξεργασία των στοιχείων έγινε από εμένα σύμφωνα με πληροφορίες που συγκέντρωσα από τη περιήγηση στον ιστοχώρο της κάθε εταιρίας. Για οποιαδήποτε παράλειψη, που μπορεί να οφείλεται είτε σε λάθος μου είτε σε ελλιπής ενημέρωση του εκάστοτε site, θα ήθελα να ζητήσω την κατανόηση σας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΛΑΔΟΥ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΠΥΡΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤ. ΚΙΝΔΥΝΩΝ	ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	ΑΥΤΟ-ΚΙΝΗΤΟΥ	ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤ. ΕΥΘΥΝΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΡΙΤΩΝ	ΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΚΑΦΩΝ	ΜΗΧΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
	Κατοικιών και Επαγγελματικών Χώρων	Κλοπή, Διάρρηξη, Θραύση	Αστικής Ευθύνης Έναντι Τρίτου	Ασφάλεια Μεταφοράς Εμπορευμάτων	Ασφάλιση Επαγγέλματος Εργολάβου	Ασφάλιση Ταχύπλοου	Κάλυψη ενός έργου	
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ								
ΕΘΝΙΚΗ	+	+	+	+	+	+	+	7
ΦΟΙΝΙΚΑΣ	+	+	+	-	+	+	-	5
INTERSALONICA	+	+	+	+	+	+	-	6
INTERAMERICAN	+	+	+	+	+	+	+	7
ΑΓΡΟΤΙΚΗ	+	+	+	+	+	+	+	7
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	+	+	+	+	+	+	+	7
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ	+	+	+	+	+	+	+	7
ΔΥΝΑΜΙΣ	+	+	+	+	+	+	+	7
ALPHA	+	+	+	+	+	+	+	7
COMMERCIAL VALUE	+	+	+	+	+	+	+	7
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ	+	+	+	+	+	+	+	7
ALLIANZ	+	+	+	-	-	-	-	3
VICTORIA	+	+	+	+	+	+	+	7
GENERALLI HELLAS	+	+	+	-	-	+	-	4
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ	+	+	+	-	-	-	-	3
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	+	+	+	+	+	+	-	6
ING	+	+	+	-	-	-	-	3
INTERNATIONAL LIFE	+	+	+	+	+	+	+	7
ΑΙΓΑΙΟΝ	+	+	+	+	+	+	-	6
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	+	+	+	+	+	+	-	6
ΣΚΟΥΡΤΗΣ	+	+	+	+	-	-	-	4
AIG	+	+	+	+	+	+	+	7
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ	+	+	+	+	+	+	-	6
EUROSTAR	+	+	+	+	+	+	-	6
ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ	+	+	+	-	-	-	-	3
INTERASCO	+	+	+	-	+	-	+	5
ΣΥΝΟΛΟ	26	26	26	19	20	20	13	150

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Σύμφωνα με τους παραπάνω πίνακες που αφορούν τους δυο(2) βασικούς κλάδους καλύψεων από τις 42 ασφαλιστικές εταιρίες συνάγονται μερικά ουσιώδη συμπεράσματα, τα οποία σαφώς δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι ισχύουν για το σύνολο των ασφαλιστικών εταιριών στην Ελλάδα, αλλά μόνο για το συγκεκριμένο δείγμα (το οποίο μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό καθώς περιλαμβάνει τις πιο ισχυρές ασφαλιστικές εταιρίες με το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς και αποτελούν ένα μέρος της σημερινής εικόνας στον ασφαλιστικό χώρο).

Έτσι παρατηρούμε ότι και οι 16, όσον αφορά τα προϊόντα του κλάδου Ζωής αλλά και οι 26 όσον αφορά το κλάδο γενικών ασφαλειών προσφέρουν μια πληθώρα ασφαλιστικών προγραμμάτων. Αυτό προϋποθέτει ότι υπάρχει αυξανόμενος ανταγωνισμός που σαφώς γίνεται προς όφελος των καταναλωτών, αφού κάθε μια εταιρία από τη μεριά της κάνει κάθε ενέργεια για την καλύτερη και πληρέστερη προσφορά ασφαλιστικής κάλυψης στη καλύτερη δυνατή τιμή. Αυτή η στάση των εταιριών για προσφορά πολλών προϊόντων μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός της μεγάλης ανασφάλειας που νιώθουν οι σημερινοί άνθρωποι καθώς και από τους πολλούς κινδύνους που ελλοχεύει η ζωή στη σύγχρονη κοινωνία. Έτσι καθιστούν επιβεβλημένη την ανάγκη τόσο της προστασίας της ανθρώπινης ζωής όσο και αυτό της σιγουριάς και το αίσθημα ασφάλειας που προσφέρουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα, που δείχνει τη θέληση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων να καλύψουν τις πολύπλευρες ανάγκες των ασφαλισμένων, είναι το νέο, πρωτοποριακό και καινοτόμο UNIT LINKED. Το unit linked είναι ένα ασφαλιστικό προϊόν του κλάδου Ζωής, του οποίου το αποταμιευτικό μέρος επενδύεται σε Αμοιβαία Κεφάλαια. Είναι δηλαδή, συγχρόνως ασφαλιστικό και επενδυτικό προϊόν, το οποίο συνδυάζει με απόλυτο τρόπο τη κάλυψη των ασφαλιστικών και χρηματοοικονομικών αναγκών των καταναλωτών.

Βασικά πλεονεκτήματα του είναι η ευκολία στην ενημέρωση του πελάτη σχετικά με την πορεία της επένδυσης του, η σύνθεση της επένδυσης του την οποία διαμορφώνει ο ίδιος ο ασφαλισμένος καθώς και η εύκολη προσαρμογή ανάλογα με τις καταστάσεις που επικρατούν στις αγορές αλλά και κατά τη κρίση του ασφαλισμένου.

Στην ουσία αποτελεί μια εξατομικευμένη λύση και απάντηση προς τους καταναλωτές, για προϊόντα προσαρμοσμένα στις ανάγκες τους.

9. ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Οι ασφαλιστικές εταιρίες είναι ανώνυμες εταιρίες, οι οποίες αναλαμβάνουν τεράστιες υποχρεώσεις έναντι των ασφαλιζομένων και τρίτων δικαιούχων αποζημίωσης. Επιγραμματικά, καλύπτει κινδύνους ύψους κεφαλαίων πολλών εκατομμυρίων ευρώ, συγκεντρώνει τα' ασφάλιστρα προκαταβολικά για την προστασία των ασφαλισμένων και διαχειρίζεται ένα σημαντικό μέρος των ρημάτων των ασφαλισμένων που προορίζεται για τη συνταξιοδότηση τους ή για την κάλυψη ιατροφαρμακευτικών και νοσηλευτικών αναγκών. Με τόσες σημαντικές δραστηριότητες θα ήταν αδιανόητο να μην υπάρχει κρατική εποπτεία επί αυτών με απώτερο σκοπό τη διαφύλαξη των συμφερόντων των ασφαλισμένων καθώς και την ύπαρξη μιας υγιούς ασφαλιστικής αγοράς

Οι βασικοί λόγοι που υπαγορεύουν την αυστηρή εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων είναι η διατήρηση της φερεγγυότητας της ασφαλιστικής εταιρίας, όπου στόχο έχει τη διατήρηση και την ενίσχυση του οικονομικού υπόβαθρου της εταιρίας, η περιορισμένη γνώση των ασφαλισμένων, όπου στόχο έχει την προστασία του πελάτη από την άγνοια των σύνθετων ασφαλιστικών όρων, η ανάγκη για λογικά ασφάλιστρα, όπου έχει την εξασφάλιση ούτε υπερβολικών αλλά ούτε και εξευτελιστικά χαμηλών ασφαλίσεων, τα οποία θα οδηγούν σε υγιή ανταγωνισμό και τέλος η εξασφάλιση ασφαλιστικής κάλυψης, όπου στόχο έχει την παροχή βοήθειας στην πρόσβαση των υποψήφιων ασφαλισμένων στη ασφάλιση.

Τα στάδια στα οποία η εποπτική αρχή δίνει ιδιαίτερη βάση είναι στη χορήγηση άδειας λειτουργίας, όπου περιλαμβάνει την έγκριση του προγράμματος δραστηριότητας το οποίο βάζει τις βάσεις για την ύπαρξη και τη βιωσιμότητα της επιχείρησης, στη χρηματοοικονομική εποπτεία, που περιλαμβάνει την εξακρίβωση για το σύνολο των δραστηριοτήτων, το επίπεδο φερεγγυότητας καθώς και το σχηματισμό των απαραίτητων τεχνικών αποθεμάτων και τέλος δίνει βάση στην προστασία του καταναλωτή, όπου περιλαμβάνει τη προφύλαξη από ψεύτικες διαφημίσεις, από διακριτικές μεταχειρίσεις ασφαλισμένων καθώς και τη μεταφορά συμβολαίων από τη μια εταιρία στην άλλη εν αγνοία του ασφαλισμένου.

Τα κύρια είδη εποπτείας επί της δραστηριότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων είναι η νομοθεσία, όπου με διάφορα νομοθετήματα καθορίζει τους κανόνες λειτουργίας και γενικά το νομικό προσανατολισμό των επιχειρήσεων καθώς

και η Εποπτική Αρχή που είναι η Διεύθυνση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής και η οποία βρισκόταν υπό τον έλεγχο του Υπουργείου Ανάπτυξης (τομέας εμπορίου), ενώ τώρα πέρασε κάτω από την “ομπρέλα” του Υπουργείου Οικονομικών και Οικονομίας. Η συγκεκριμένη εποπτική αρχή έχει πολύ σημαντικό έργο αφού ελέγχει όλα τα υποβαλλόμενα από τις ασφαλιστικές εταιρίες στοιχεία στην ετήσια βάση τους και έχει κάθε δικαίωμα να ασκεί προληπτικό αλλά και κατασταλτικό έλεγχο, που μπορεί να οδηγήσει στο κλείσιμο της εταιρίας. Βέβαια η Πολιτεία κατανοώντας τη σημασία της ουσιαστικής εποπτείας, μελέτησε και προέβη στη λειτουργία μιας Ανεξάρτητης Εποπτικής Αρχής σύμφωνα με τα πρότυπα της Ευρώπης (η οποία όμως αρχή δεν ξεκίνησε να λειτουργεί ακόμα).

Πρόεδρος της νέας Επιτροπής αυτής, ο κύριος Σιδηρόπουλος Ιωάννης, που εκτιμά ότι ενός του χειμώνα θα ολοκληρωθεί η στελέχωση της επιτροπής ώστε να ξεκινήσει κανονικά η λειτουργία της. Θα στελεχωθεί από 43 θέσεις που θα είναι οικονομολόγοι – ειδικευμένοι στην ασφαλιστική αγορά, αναλογιστές, δικηγόροι ειδικευμένοι στο εμπορικό δίκαιο και οικονομολόγοι ειδικευμένοι στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Στόχος θα είναι η εποπτεία των ασφαλιστικών εταιριών με έδρα την Ελλάδα και των υποκαταστημάτων τους στο εξωτερικό καθώς και των αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη Ελλάδα.

Επιγραμματικά :

- ❖ θα χορηγεί ή θα ανακαλεί τις άδειες λειτουργίας
- ❖ θα εποπτεύει τη τήρηση της νομοθεσίας και της λειτουργίας των ασφαλιστικών εταιριών
- ❖ θα επεξεργάζεται και θα εισηγείται προς τον εποπτεύοντα Υπουργό και Υφυπουργό Οικονομίας
- ❖ θα καθορίζει το περιεχόμενο της εποπτείας των διαμεσολαβούντων προσώπων
- ❖ θα καθορίζει τις περιπτώσεις επιβολής τακτικών ή έκτακτων ελέγχων
- ❖ θα επιβάλλει πρόστιμα και ποινές
- ❖ θα συνεργάζεται με άλλες αρχές για την άσκηση εποπτείας, όπως τη ξένη Grant Thornton (που αποτελεί για χρόνια εξωτερικό συνεργάτη του κράτους).
- ❖ θα αποφασίζει για την καταλληλότητα τω μετόχων
- ❖ θα επιβάλλει τη λήψη μέτρων εξυγίανσης στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις

10. Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Τα αίτια της κρίσης του ασφαλιστικού κλάδου είναι πλέον λίγο – πολύ γνωστά σε όλους και αφορούν σε μεγάλο βαθμό παράγοντες που σχετίζονται με τα εξής παρακάτω :

- Σημαντικό λιθαράκι έχουν βάλει :
  - ❖ ο ανίσχυρος εποπτικός μηχανισμός. Αν δεν ενδιαφερθεί και δεν ενσκήψει στο κλάδο των ασφαλειών, ο θεσμός της ιδιωτικής ασφάλισης θα αντιμετωπίσει πληθώρα και άλλων πτωχεύσεων. Η αχίλλειος πτέρνα της ασφαλιστικής βιομηχανίας είναι ο κλάδος αυτοκινήτων. Υπήρξε διαχρονικά ελλειμματικός (ειδικά όταν έγινε απελευθέρωση της διαμόρφωσης των τιμών των ασφαλιστρών)
  - ❖ η επένδυση των ασφαλιστικών εταιριών σε αρνητικές τακτικές, όπως η έντονη καθυστέρηση αποζημιώσεων, αντί να επενδύσουν σε ορθές υποδομές
  - ❖ η μη σωστή προσέγγιση των πελατών από τα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα. Δεν είχαν και μερικοί δεν έχουν σωστή αντίληψη του χώρου, έχουν ως σκοπό μόνο το κέρδος και δεν τους νοιάζει η πραγματική κάλυψη των χρηματο-ασφαλιστικών αναγκών. Έτσι απωθούν τους υποψήφιους πελάτες, τους δημιουργούν προκαταλήψεις που οδηγούν σε σκεπτικισμό και έμμεση άρνηση στην αποδοχή ασφαλιστικών προϊόντων. Βλέπουν τον ασφαλιστή όπως ‘κλέφτη’ και όχι σαν άξιο συμπαραστάτη και σύμβουλο
  - ❖ επίσης, στην κρίση έχει οδηγήσει η προγραμματισμένη εφαρμογή του νέου καθεστώτος φερεγγυότητας, Solvency II, που θα οδηγήσει πολλές μικρές και μεσαίες εταιρίες στο ταμείο ανεργίας λόγω του ότι δεν θα μπορούν να καλύψουν τις τεχνικές προϋποθέσεις και τις πολλαπλές κεφαλαιακές ανάγκες που απαιτεί. Άρα εντείνεται η κρίση και οι εταιρίες διαβλέποντας το κλείσιμο οδηγούνται σε ανορθόδοξες πολιτικές π.χ. μείωση ασφαλιστρών για να κερδίσουν ότι μπορούν και να διαφύγουν με γεμάτα πορτοφόλια.
  - ❖ οι συνεχείς ανακλήσεις αδειών λειτουργίας εταιριών δημιουργούν κλίμα αναξιοπιστίας, α-φερεγγυότητας και απωστρέφειας προς την πραγματοποίηση ασφαλειών

- ❖ η χαμηλή συνείδηση των Ελλήνων, Η υπέρμετρη αισιοδοξία τους αποτρέπει να ασφαλιστούν. Διάφορες έρευνες έχουν δείξει ότι οι Έλληνες εμφανίζονται αισιόδοξοι για την οικονομική ανάπτυξη, τη βελτίωση του βασικού επιπέδου κ.α.. Επίσης έχει αποτυπωθεί στο υποσυνείδητο του πολίτη ότι η ασφάλιση είναι αγαθό που θα πρέπει να προσφέρεται εξ' ολοκλήρου από το κράτος και ότι το κράτος θα είναι αυτό που θα μεριμνά για την εξασφάλιση του μέλλοντος τους.
- Μικρό ρόλο έως ασήμαντο έχουν διαδραματίσει :
  - ❖ η οικονομική κρίση το 2001 στην ασφαλιστική αγορά, που ήταν παγκόσμιο φαινόμενο, και της οποίας γενεσιουργός αιτία αποτελεί το τρομοκρατικό χτύπημα την 11^η Σεπτεμβρίου στους δίδυμους πύργους
  - ❖ τα έντονα καιρικά φαινόμενα κυρίως φέτος που είχαμε τις αμέτρητες ζημιές που προκλήθηκαν από πυρκαγιές στην Πελοπόννησο, την Αττική και την Εύβοια καθώς και οι πλημμύρες που έπληξαν Αττική και Χαλκιδική.

Όμως, η ασφαλιστική βιομηχανία είναι σε φάση ανάκαμψης και προσπέλασης της προαναφερόμενης κρίσης. Οι ασφαλιστικές εταιρίες αναδιαρθρώθηκαν και αναδιαρθρώνονται όπως και συγχωνεύονται. Το μέλλον προμηνύεται καλύτερο από το πρόσφατο παρών και παρελθόν.

11. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Σε πορεία ταχείας ανάκαμψης βρίσκεται ο κλάδος των ασφαλίσεων σε όλη την Ευρώπη, μετά την πενταετία 1999 – 2004, η οποία σηματοδεύτηκε από τη ταυτόχρονη εμφάνιση φυσικών, κοινωνικών και οικονομικών φαινομένων. Οι μεγάλες πλημμύρες, οι μεγάλοι μεγέθους σεισμοί, οι τρομοκρατικές ενέργειες στη Μαδρίτη και στο Λονδίνο, αλλά και οι συνέπειες της τρομοκρατικής ενέργειας στις ΗΠΑ (δίδυμοι πύργοι) καθώς και η χρηματιστηριακή κρίση του 1999 και η συνολική ύφεση που υπήρχε στις ευρωπαϊκές χρηματαγορές προκάλεσαν τεράστιες και ανυπολόγιστες ζημιές στην ασφαλιστική βιομηχανία, που δεν βρίσκουν προηγούμενο στην ιστορία του θεσμού των ασφαλειών.

Η ανάκαμψη που παρατηρείται πλέον, αποτυπώνεται ήδη στις τιμές των μετοχών των ασφαλιστικών εταιριών, όπως για παράδειγμα η ING, η ALLIANZ, η

AXA Assicurazioni, η Zurich, η Aviva με αυξήσεις από το 2004 – 2006 που υπερβαίνουν το 75%, 44%, 71%, 74% και 57% αντίστοιχα.

Αναλυτικότερα, καθώς η Ευρώπη μοιάζει παγιδευμένη ανάμεσα στην επεκτατική Αμερική και στη χαμηλή σε κόστος Ασία, τα ελπιδοφόρα νέα έρχονται από το ασφαλιστικό της τομέα, που βρίσκεται σε ανοδική πορεία, καθώς οι εταιρίες του τομέα αυτού αναπτύσσονται με γοργούς ρυθμούς, μέσω των συγχωνεύσεων και των εξαγορών, προκειμένου να διευρύνουν τις λειτουργίες τους και να παραμείνουν ανταγωνιστικές στο περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης. Οι προκλήσεις πολλές, τα κέρδη αξιόλογα και η ανησυχία εύλογη από τη στιγμή που το πάγιο ερώτημα, εάν όλες αυτές οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές στην Ευρώπη επηρεάζουν εμπλεκόμενους και ασφαλισμένους, απαιτεί σαφή απάντηση.

Για να υπάρξει συμπέρασμα προαπαιτείται η καταγραφή των τελευταίων εξελίξεων. Η Allianz, ο μεγαλύτερος ασφαλιστικός όμιλος της Ευρώπης, αποφάσισε να πωλήσει μερίδιο που κατείχε στην BMW με σκοπό να χρηματοδοτήσει την ασφαλιστική της επέκταση. Επίσης, η Allianz συμφώνησε να αγοράσει το υπόλοιπο της Assurances Generales de France (AGF) ENANTI 9,8 δις ευρώ, η οποία περιλαμβάνει στον όμιλο και τρεις εταιρίες επί ιταλικού εδάφους, όπως την RAS, την Lloyd Adriatico και την Allianz Subalpina.

Επίσης, η Genaralli, η μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρία της Ιταλίας, έχει αποφασίσει να οδηγηθεί στην πραγματοποίηση εξαγορών και δεν άργησε καθώς εξαγόρασε την ασφαλιστική εταιρία Togo και τώρα έχει συζητήσεις με κινέζικες και ισραηλινές ασφαλιστικές εταιρίες ώστε να τις εξαγοράσει.

Επιπλέον. Η δεύτερη ασφαλιστική εταιρία στην Ευρώπη, η γαλλική AXA πραγματοποίησε την αγορά της ελβετικής Credit Suisse Group's Winterthur έναντι 7,9 δις. ευρώ επιβεβαιώνοντας τα σχέδια των Γάλλων για μια επιθετική επεκτατική πολιτική. Δεν έμεινε όμως εκεί. Συνεχίζει να εξαγοράζει εταιρίες από τη Μαδρίτη έως τη Κίνα με σκοπό το σταθερό άνοιγμα στην αγορά της Ασίας, με σταθμούς το Χονγκ Κονγκ, την Ινδονησία και τη Μαλαισία.

Σε ανάλογο επίπεδο, κινείται και η γαλλική Groupama SA, η οποία πούλησε μερίδιο 15,4% της εταιρίας πρόσθετης ασφάλειας Star SA με σκοπό την επέκταση της στην ασφαλιστική αγορά.

Τέλος η Ergo Versicherungsgruppe (στην Ελλάδα αντιπροσωπεύεται από τη Victoria Ασφαλιστική) είναι η δεύτερη ασφαλιστική εταιρία της Γερμανίας, αγόρασε

μεγάλο μερίδιο της τουρκικής ασφαλιστικής εταιρίας Isvicre Group στο πλαίσιο της επέκτασης στην ανατολική Ευρώπη καθώς και σε ανοίγματα προς την Ασία.

Άρα βλέπουμε ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες τόσο στις διασυνοριακές όσο και στις εσωτερικές εξαγορές οδηγούνται με έντονους ρυθμούς και σκληρό ανταγωνισμό με απώτερο σκοπό να αποκτήσουν μεγαλύτερο μερίδιο της ασφαλιστικής πίτας. Έτσι κερδισμένοι βγαίνουν και οι ασφαλισμένοι αφού με τον ανταγωνισμό αυτό γίνονται αποδέκτες νέων προϊόντων, πιο ευέλικτων και ποιοτικότερων.

Μπορούμε να δούμε αναλυτικά στα Παραρτήματα και συγκεκριμένα στο Παράρτημα Β, σελίδα 101, διάφορα στοιχεία που φανερώνουν την πορεία της ευρωπαϊκής ασφαλιστικής αγοράς.

12. Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

Ύστερα από την παρουσίαση των εταιριών που δρουν στην ελληνική ασφαλιστική βιομηχανία στην ενότητα 4.2 μπορούμε να δούμε στα Παραρτήματα, και συγκεκριμένα στο Παράρτημα Γ, σελίδα 110, την ανάπτυξη της ασφαλιστικής αγοράς κατά το πέρας της τελευταίας πενταετίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ ΑΣΦ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

1. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

Όπως γνωρίζουμε όλοι, όσο οδηγούμαστε προς σύνθετες οικονομικές και κοινωνικές σχέσεις, με την εκβιομηχάνιση, την ανάπτυξη της αστυφιλίας, τη μεγάλη ανάπτυξη της κινητικότητας στην εργασία, τον αυτοματισμό τόσο πιο πολύ ο άνθρωπος αισθάνεται ανασφάλεια. Όσο αναπτύσσεται η οικονομία και η τεχνολογία θα παρουσιάζονται νέοι κίνδυνοι που θα χρειάζονται ασφαλιστική κάλυψη. Συνεπώς, οι ασφαλιστές θα πρέπει να γνωρίζουν τις αλλαγές που επιφέρουν αυτοί οι νέοι κίνδυνοι.

Αναφορικά, ένα φάσμα των κινδύνων είναι η ρύπανση του αέρα, του εδάφους και των υδάτων από τα διάφορα βιομηχανικά απόβλητα, όπου αρχίζει και κινεί το

ενδιαφέρον των ακτιβιστών, που είναι πιθανόν να εγείρουν μηνύσεις για να επιρρίψουν ευθύνες.

Ένας άλλος κίνδυνος είναι η νανοτεχνολογία. Μικροσκοπικές λεπτές στρώσεις επικαλύψεων ή σωματιδίων τοποθετούνται σε αγαθά καθημερινής χρήσης για τη βελτίωση τους. Αυτά τα σωματίδια μπορούν να απορροφηθούν από το σώμα, με άγνωστες συνέπειες.

Ένας κίνδυνος που προκαλεί αρκετό καιρό πονοκεφάλους είναι τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Ο προβληματισμός αφορά αυτούς που ζουν σε εναέριες ζώνες υψηλής τάσης καθώς και αυτούς που ζουν κοντά σε κεραίες που έχουν εγκατασταθεί από εταιρίες κινητής τηλεφωνίας.

Ένας άλλος τομέας που κινδυνεύει είναι η μόλυνση των μη τροποποιημένων καλλιεργειών που γειτονεύουν με καλλιέργειες γενετικής τροποποίησης. Το πρόβλημα αυτό μπορεί να δημιουργήσει τεράστια προβλήματα στις τροφικές αλυσίδες.

Στο τομέα των εργασιακών χώρων, ο τραυματισμός από επαναλαμβανόμενη ένταση όπως είναι η χρήση πληκτρολογίου και η καθημερινή προσκόλληση σε μια οθόνη ενός υπολογιστή είναι πολύ σημαντικό. Εάν προστεθεί και το εργασιακό άγχος τότε αναδεικνύεται η βαρύτητα που πρέπει να δοθεί στο πρόβλημα.

Το διαδίκτυο είναι άλλη μια περιοχή που τώρα αρχίζει να γεννά προβλήματα, καθώς οι κυβερνήσεις προσπαθούν να περιορίσουν την εξάπλωση ορισμένων τύπων πληροφοριών. Μέσα σ' αυτό περιλαμβάνεται και η κλοπή πληροφοριών μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών (hacking).

Επίσης, οι διάφορες ασθένειες που υπάρχει περίπτωση να πλήξουν πολλές ομάδες και να πάρει διαστάσεις πανδημίας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα κινδύνων όπου η περίπτωση πανδημίας αποσοβήθηκε τη τελευταία στιγμή είναι αυτό της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας (ή αλλιώς η νόσος των τρελών αγελάδων) και αυτό της γρίπης / νόσου των πτηνών.

Ένας άλλος κίνδυνος είναι τα διάφορα εταιρικά και οικονομικά σκάνδαλα στα οποία θα οδηγούνται λογιστές, ελεγκτές, εμπειρογνώμονες τραπεζίτες κ.α. Υπάρχει προθυμία από πλευράς εξαπατημένων να ζητούν αποζημιώσεις που είναι πολύ υψηλές.

Τέλος, η αύξηση των έντονων καιρικών φαινομένων, που πρόσφατα έπληξαν την Ελλάδα, όπως πυρκαγιές στην Εύβοια, στην Πελοπόννησο και στην Αττική, ο σεισμός στην Πάρνηθα το 1999 καθώς και οι πλημμύρες σε Χαλκιδική και Αττική θα οδηγήσουν πολύ πιθανό στη καθιέρωση της υποχρεωτικής ασφάλισης από φυσικές καταστροφές. Αυτό θα δημιουργήσει τεράστιο πρόβλημα στις ασφαλιστικές εταιρίες

αφού η Ελλάδα είναι μια χώρα η οποία εντάσσεται στις χώρες υψηλής έκθεσης στους κινδύνους αυτούς. Έτσι θα έρθουν αντιμέτωπες με μεγάλα πακέτα αποζημιώσεων για τη κάλυψη ζημιών που προκλήθηκαν από πυρκαγιές, πλημμύρες και σεισμούς. Άραγε, θα ανταπεξέλθουν ή θα αποχωρήσουν? Ο καιρός θα το δείξει.

2. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Πολλοί από τους νέους κινδύνους μπορούν να φέρουν τους ασφαλιστές αντιμέτωπους με τεράστια ίσως και ανεπανόρθωτη οικονομική ζημιά. Γι' αυτό το λόγο, για να αποφύγει ο ασφαλιστής μια κατάσταση που θα τον αφανίσει, θα πρέπει να χρησιμοποιήσει όλες τις μεθόδους που έχει στη διάθεση του ώστε να εξασφαλίσει την επιτυχή κάλυψη των κινδύνων.

Στην αρχή της διαδικασίας θα πρέπει να υπάρχει η διαχείριση και ο διακανονισμός του ρίσκου. Ο ασφαλιστής θα πρέπει να μάθει όσον το δυνατόν περισσότερα για τη φύση του κινδύνου που πρόκειται να καλύψει και να ορίσει ξεκάθαρα τις προσδοκίες του ασφαλισμένου όσον αφορά τη διαχείριση ρίσκου. Οι προσδοκίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο με ακρίβεια, με τη χρήση αναλυτικών όρων και εγγυήσεων. Ο ασφαλισμένος θα πρέπει να τηρεί ημερολόγιο όλων των περιστατικών όπως αυτά προκύπτουν και ν' αναφέρει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος στον ασφαλιστή κάθε γεγονός που είναι πιθανό να οδηγήσει σε αύξηση της αποζημίωσης.

Ο ασφαλιστής θα πρέπει επίσης να προστατεύει τον εαυτό του από τη συσσώρευση ετήσιων ορίων αποζημίωσης. Για να γίνει αυτό θα πρέπει να παρέχεται ασφάλιση με βάση τις αιτήσεις για ασφάλιση καθώς και από τη συχνότητα του κινδύνου και σε τι ύψος μπορεί να φτάσει η αποζημίωση. Επίσης, θα μπορεί να ζητά από τον ασφαλισμένο να συμπληρώσει μια συμπληρωματική αίτηση που θα αναφέρει το ιστορικό εμφάνισης του κινδύνου πριν από την έναρξη της ασφάλισης ώστε να μελετήσει ο ασφαλιστής τις λανθάνουσες αιτίες της ζημιάς και ν' ασφαλιστεί το ρίσκο για τα επόμενα έτη με πιθανή αλλαγή στο καθεστώς διαχείρισης ρίσκου ή με κατάλληλες ρήτρες αποκλεισμού του κινδύνου.

Δεν θα πρέπει να μπει στην ιδέα ότι οι κίνδυνοι μπορούν να καλυφθούν απλά με υψηλότερα ασφάλιστρα γιατί η λογική είναι ανεπαρκής. Θα πρέπει να υπάρξει σωστή διαχείριση ρίσκου καθώς και να εντείνει την προσέγγιση στη βάση και στην ένταση του

προβλήματος. Μόνο τότε θα μπορέσει ν' αντιμετωπίσει και να επιβιώσει από τους νέους αυτούς κινδύνους.

3. ΗΘΙΚΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Μερικοί άνθρωποι πιστεύουν ότι τα ήθη και οι ηθικές αξίες της κοινωνίας εξαλείφονται σημαντικά. Μια άλλη μερίδα ανθρώπων πιστεύει ότι υπάρχουν και θετικά και αρνητικά σημάδια αλλά αισθάνονται αισιόδοξοι για το μέλλον. Αν και υπάρχει μεγάλο πεδίο για να παρατεθούν και να συγκρουστούν διάφορες ιδέες και πεποιθήσεις, οι περισσότεροι άνθρωποι συμφωνούν στην σπουδαιότητα της ύπαρξης και της διατήρησης ενός ηθικού επιπέδου που θα δίνει τη δυνατότητα στην κοινωνία να επιβιώνει αλλά και να εξελίσσεται.

Ακόμη πιο δύσκολο βέβαια είναι να διατηρήσεις ένα υψηλό ηθικό επίπεδο στην ασφαλιστική βιομηχανία. Πολύ ιδιώτες και διάφορες επιχειρήσεις προκειμένου να εξασφαλισθούν από διάφορες οικονομικές καταστροφές οδηγούνται στην ασφάλιση. Σημαντικά προϊόντα που είναι εξειδικευμένα για την ασφάλιση της υγείας, όπου παρέχει πρόσβαση στην ποιοτική και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, για την ασφάλιση ζωής, όπου προχωρεί στην υποστήριξη των νοικοκυριών και ανακουφίζει τους ανθρώπους και στην ασφάλιση περιουσίας, όπου αποτελεί κομμάτι κάθε δανειοληπτικής συναλλαγής, προωθούνται από επαγγελματίες με σκοπό την κάλυψη των αναγκών των πελατών. Εάν όμως π.χ. ο ασφαλιστικός πράκτορας δεν κάνει σωστά τη δουλειά του, τότε το κόστος ίσως να είναι δυσβάσταχτο και να μην επιτρέψει στον ασφαλισμένο να ορθοποδήσει και ν' ανακάμψει.

Γι' αυτό και οι περισσότεροι υποψήφιοι ασφαλισμένοι συνήθως δεν διαβάζουν το συμβόλαιο το οποίο συνάπτουν ώστε να κατανοήσουν και να γνωρίζουν τι γίνεται, αλλά στηρίζονται και εμπιστεύονται τον εκάστοτε ασφαλιστικό επαγγελματία ο οποίος θα του εισηγηθεί και θα του προμηθεύσει το κατάλληλο ασφαλιστικό προϊόν. Εμπιστεύονται επίσης την ασφαλιστική εταιρία η οποία έχει ιερή υποχρέωση να δηλώσει παρών όταν θα επέλθει ο κίνδυνος.

Οι παραπάνω λόγοι είναι μερικοί από τους οποίους καθιστούν επιτακτική την ανάγκη διατήρησης ενός υψηλού επιπέδου ηθικής. Δυστυχώς είναι γενικότερα αποδεκτό πως παρ' όλες τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί από το σύνολο των ασφαλιστών, η ηθική στάθμη στα μάτια των καταναλωτών βρίσκεται σε χαμηλό

επίπεδο. Και αυτό οφείλεται είτε στην έλλειψη ικανών στελεχών, είτε στην ανεπαρκή επικοινωνία για τον τρόπο που σχεδιάζονται τα ασφαλιστικά προϊόντα ώστε να εξυπηρετούν τις ανάγκες τους, είτε στην γραφειοκρατία που δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο το κλίμα είτε και στο μεγάλο ανταγωνισμό που καταστρέφει την τιμολογιακή ύπαρξη και την εξαθλιώνει.

Βέβαια, αν και όλα αυτά παρουσιάζουν ότι η ασφαλιστική βιομηχανία δεν χαίρει της εκτίμησης των καταναλωτών συγκεκριμένη έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο Οικονομικό Τμήμα της ΑΣΟΕΕ, έδειξε ότι οι καταναλωτές εμπιστεύονται κατά 63,7% τους επαγγελματίες ασφαλιστές και ότι ερευνούν για τις πραγματικές τους ανάγκες.

Όπως καταλαβαίνουμε, η ασφαλιστική εκπαίδευση είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την εκγύμναση της ηθικής. Η επαγγελματική σχέση ασφαλιστή – πελάτη θα πρέπει να βασίζεται σε γερές βάσεις ηθικής καθώς και σε γνώση του επαγγέλματος εκ μέρους του ασφαλιστή. Πώς θα αισθανόμασταν άραγε αν γνωρίζαμε ότι συνδιαλεγόμαστε επιχειρηματικά με ένα άτομο για το οποίο δεν γίνεται λόγος για την ηθική του υπόσταση αλλά οι επαγγελματικές του γνώσεις είναι λιγότερο από επαρκείς? Ή ακόμα χειρότερα να πραγματοποιήσετε σύμβαση με ένα άτομο το οποίο είναι πολύ δραστήριο και κατέχει τον ασφαλιστικό κλάδο πάρα πολύ καλά αλλά χαρακτηρίζεται με χαλαρούς τους ηθικούς φραγμούς? Γι' αυτό ας μην ξεχνάμε, "Τάξη και Ηθική" και στην ασφαλιστική βιομηχανία.

4. ΜΕΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΣΦ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Σήμερα, μιλάμε για "ασφαλιστική βιομηχανία". Βέβαια ο όρος αυτός δεν ταιριάζει στην Ελλάδα αλλά στις αγορές της ΗΠΑ, της Ιαπωνίας αλλά και πολλών προηγμένων χωρών της Ευρώπης. Στην Ελλάδα, όπως έχουμε προαναφερθεί, η αγορά είναι σχεδόν παρθένα. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι υπάρχει στασιμότητα. Οι ασφαλιστικές εταιρίες λόγω του ανταγωνισμού καταβάλλουν τεράστιες προσπάθειες για να αλλάξουν τις συνθήκες της αγοράς. Βλέποντας ένα δύσκολο μέλλον να τις περιμένει με αρκετούς κινδύνους, έθεσαν τις εξελίξεις στο χώρο τους σε μια νέα τροχιά. Συγχρόνως διαμορφώνουν ένα πρόσωπο διορθωμένο από τα λάθη του παρελθόντος.

Οι κρίσιμοι τομείς των ελληνικών ασφαλιστικών εταιριών αφορούν καταρχήν την έλλειψη έρευνας και μελέτης στην αγορά και τη χρησιμοποίηση εμπορικών μεθόδων και πρακτικών στη χάραξη των στόχων τους. Είναι επιτακτική ανάγκη για ίδρυση ερευνητικών κέντρων ασφαλιστικών σπουδών. Επίσης, η στελέχωση των ασφαλιστικών εταιριών θα πρέπει να γίνει πιο σωστά αφού τωρινοί επαγγελματίες ασφαλιστές πληρώνουν σοβαρά λάθη των προκατόχων τους που είχαν επιλεγεί ερασιτεχνικά. Επιπλέον, το κράτος θα πρέπει να ενισχύσει την ιδιωτική ασφάλιση και να περάσει προς το κοινό το συμπληρωματικό της ρόλο σε σχέση με τη κοινωνική ασφάλιση. Σημαντικοί παράμετροι είναι και αυτοί του εποπτικού ελέγχου των ασφαλιστικών εταιριών καθώς και προσπάθειες εκσυγχρονισμού των ασφαλιστικών εταιριών με απώτερο σκοπό να αντισταθούν στο διεθνή ανταγωνισμό και έτσι να ακολουθήσουν επιθετική πολιτική και να βγουν στις ξένες αγορές. Τέλος, η ενδυνάμωση της ασφαλιστικής συνείδησης του κοινού μπορεί να γίνει με την προβολή ενός φερέγγυου και αξιόπιστου προσώπου εκ μέρους των ασφαλιστικών εταιριών.

Το μέλλον αναμένεται ευόιο και κάθε χρονιά θα είναι καλύτερη για την ασφαλιστική βιομηχανία τόσο από πλευράς ποιοτικών στοιχείων, όσο και από πλευράς μεγεθών. Οι εκτιμήσεις αυτές στηρίζονται στις πιο παρακάτω στρατηγικές που υιοθετούν σιγά – σιγά όλες οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τις οποίες θα τις εφαρμόσουν ολοκληρωτικά μέσα σε ελάχιστα χρόνια.

Αναφορικά,

- ❖ θα συνεχιστούν εξαγορές ασφαλιστικών εταιριών και θα εγκατασταθούν και άλλες πολυεθνικές
- ❖ θα ενταθεί ο ανταγωνισμός με προοπτική να εξυγιανθεί η εσωτερική αγορά προς όφελος των καταναλωτών αλλά και του θεσμού
- ❖ θα επενδύουν σε νέες τεχνολογίες και θα προσφέρουν νέα ασφ. προϊόντα
- ❖ θα λειτουργήσει το προεδρικό διάταγμα για τους διαμεσολαβούντες με συνέπεια τη κάθαρση και την εξυγίανση του πολυάνθρωπου τομέα της ασφαλιστικής αγοράς
- ❖ θα επαναπροσδιορίσουν τη τιμολογιακή τους πολιτική και την πολιτική της ανάληψης κινδύνων
- ❖ θα ενισχύσουν τη κεφαλαιακή τους επάρκεια, τη ρευστότητα και το περιθώριο φερεγγυότητας υπό το φως των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων,

του νέου συστήματος φερεγγυότητας Solvency II καθώς και τη νέα Ανεξάρτητη Εποπτική Αρχή

- ❖ θα ενισχύσουν τη στρατηγική Marketing ώστε να έρθουν πιο κοντά στους καταναλωτές
- ❖ θα περιορίσουν τα λειτουργικά τους έξοδα και κόστη
- ❖ θα προχωρήσουν στη διεθνή επέκταση σε αναπτυσσόμενες χώρες των Βαλκανίων αλλά και της Ανατολής

Χαρακτηριστικά και φωτεινά παραδείγματα όλων, που αποτελούν οιωνούς της σίγουρης εφαρμογής των παραπάνω στρατηγικών είναι οι συγχωνεύσεις, οι εξαγορές, η ανάπτυξη του bancassurance καθώς και η αύξηση του εποπτικού ελέγχου που έκανα τα έτη 2006 και 2007 να αποτελούν έτη ριζικών αλλαγών για την ασφαλιστική βιομηχανία.

Αναλυτικότερα, η γαλλική AXA εξαγόρασε την Alpha Ασφαλιστική, η γαλλική Groupama SA εξαγόρασε τον ιστορικό Φοίνικα Metrolife Εμπορικής, η τράπεζα Πειραιώς αγόρασε το 30% της Ευρωπαϊκής Πίστης και συμφώνησε δεκαετή(10^η) συνεργασία με το μεγάλο πολυεθνικό κολοσσό ING, η Proton Bank αγόρασε το 51% της International Life, η Interamerican αποτελεί πλέον μέλος του ομίλου Eureko, η Ασπίς Πρόνοια, η EFG και άλλες εταιρίες εξαπλώνονται σε χώρες των Βαλκανίων και τέλος το Υπουργείο Ανάπτυξης οδήγησε την Εγνατία, την Αργοναυτική, τον Γαλαξία, την Άστρα, την Econ, την La Vie και την Le Monde στην τοποθέτηση λουκέτου.

Όλα τα παραπάνω παραδείγματα δείχνουν την έντονη κινητικότητα που υπάρχει στην ελληνική ασφαλιστική βιομηχανία και η οποία θα οδηγήσει σε ένα δημιουργικό οργανισμό όλους τους συμμετέχοντες στα πλαίσια του θεμιτού ανταγωνισμού και θα έχει ως αποτέλεσμα τη ποιοτικότερη εξυπηρέτηση κα γενικά την ωφέληση του καταναλωτικού κοινού.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η εργασία αυτή έχει στόχο να μελετήσει τη κατάσταση της κοινωνικής και ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα. Δηλαδή έχει σκοπό να εξετάσει αν οι πολίτες είναι ικανοποιημένοι από τη κοινωνική ασφάλιση και κατά πόσο απευθύνονται στην ιδιωτική ασφάλιση. Έτσι λοιπόν για να ερευνήσω τα παραπάνω δημιούργησα ένα ερωτηματολόγιο το οποίο θα με βοηθήσει στη συλλογή κατάλληλων πληροφοριών. Η ανάλυση που θα διεξάγω θα είναι περιγραφική στατιστική και επομένως θα έχω γραφήματα και πίνακες που θα αφορούν τα ποσοστά των απαντήσεων για την κάθε ερώτηση. Παρακάτω βλέπουμε κάποια στοιχεία για το ερωτηματολόγιο και συνεχίζω με την περιγραφή των δεδομένων.

2. ΔΕΙΓΜΑ

Το δείγμα που χρησιμοποιήθηκε για την έρευνα φτάνει το πλήθος των 150 ατόμων και αποτελείται από πολίτες της Κρήτης, της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας και της Μακεδονίας.

3. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Το ερωτηματολόγιο επιλέχθηκε ως η πιο κατάλληλη μέθοδος για τη συλλογή δεδομένων γι' αυτή την έρευνα. Έχει συγχρόνως ένα χαρακτήρα συνέντευξης και αυτό γιατί διανεμήθηκαν από εμένα προσωπικά και συμπληρώθηκαν εκείνη τη στιγμή κάνοντας τις ερωτήσεις που περιλαμβάνει το ερωτηματολόγιο. Μεταξύ των θετικών στοιχείων είναι η παροχή άριστης δειγματοληπτικής κάλυψης, η άμεση επεξήγηση των ερωτήσεων σε περίπτωση που δεν κατανοούσαν κάποια ερώτηση προς αποφυγή λανθασμένων συμπερασμάτων καθώς και η ταχύτητα στη λήψη των αποτελεσμάτων.

Το ερωτηματολόγιο που δημιούργησα απαρτίζεται από 23 ερωτήσεις και όπως είπαμε είναι στο σύνολο τους 150. Η έρευνα διεξήχθη (χρόνος διεξαγωγής) από τις 18 Μαΐου έως τις 18 Ιουνίου.

Θα ήταν παράλειψη να αναφέρω ότι η επεξεργασία των δεδομένων έγινε στο excel.

Θα μπορούσαμε να δούμε το πρότυπο ερωτηματολόγιο στα Παραρτήματα και συγκεκριμένα στο Παράρτημα Δ, στη σελίδα 117.

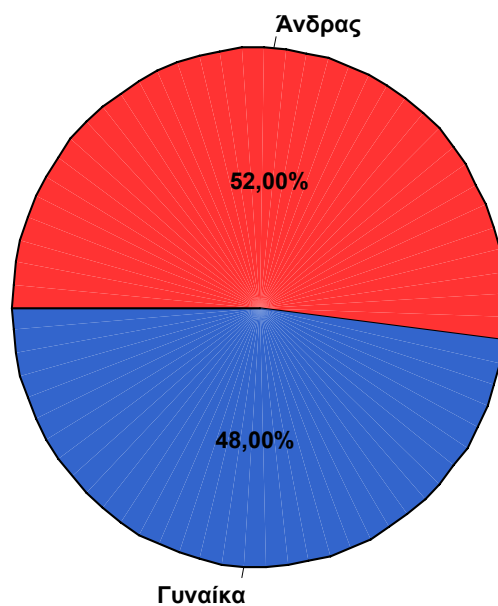

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

1. Φύλο :

Όπως είπαμε, το στατιστικό δείγμα της έρευνας ανέρχεται σε 150 άτομα, απ' όπου το 52% του δείγματος είναι άνδρες και το 48% γυναίκες.

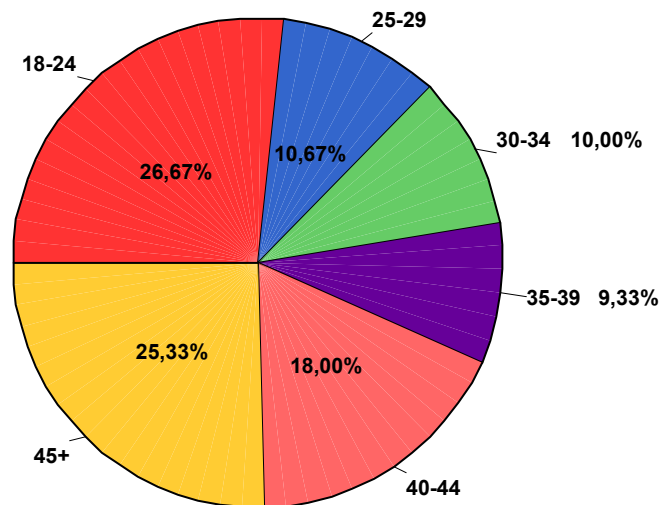
ΦΥΛΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Άνδρας	78
Γυναίκα	72

2. Ηλικιακή ομάδα :

Η μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα είναι αυτή των 18 – 24 όπου απαρτίζεται από 40 άτομα ή 26,67% του δείγματος με δεύτερη μεγαλύτερη αυτή των 45 και άνω με 25,33%. Ακολουθούν η ηλικιακή ομάδα 40 – 44 με 18%, η ηλικιακή ομάδα 25 – 29 με 10,67%, η ηλ. ομάδα 30 – 34 με 10% και η ομάδα 35 – 39 με 9,33%.

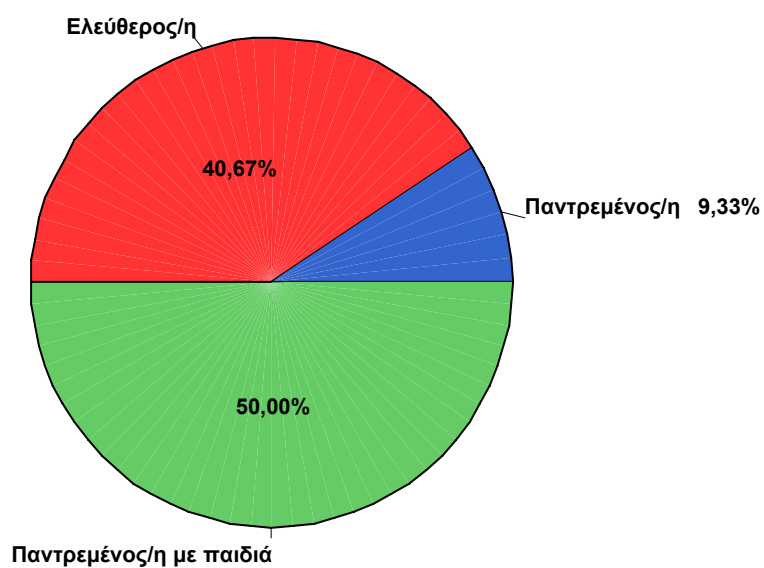
ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
18 – 24	40
25 – 29	16
30 – 34	15
35 – 39	14
40 – 44	27
45 + (και άνω)	38

3. Οικογενειακή κατάσταση :

Κυρίαρχη οικογενειακή κατάσταση του στατιστικού δείγματος είναι ‘‘Παντρεμένος / η με παιδιά’’ με 75 άτομα (ή 50% του στατιστικού δείγματος) και δεύτερη ομάδα είναι η ‘‘Ελεύθερος / η’’ με 40,67% του δείγματος ή 61 ερωτηθέντες. Τρίτη ομάδα έρχεται η ‘‘Παντρεμένος / η’’ με 9,33%.

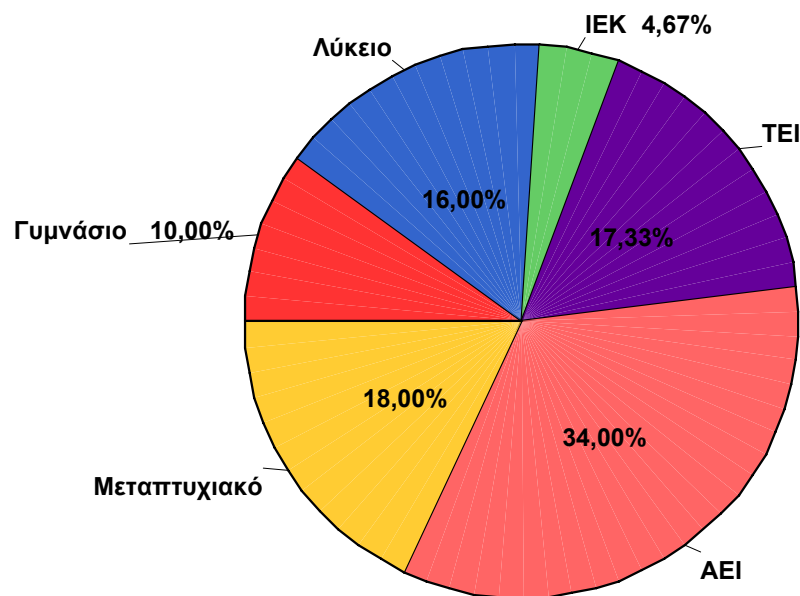
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Ελεύθερος/η	61
Παντρεμένος/η	14
Παντρεμένος με παιδιά	75

4. Επίπεδο σπουδών :

Ενδιαφέρον παρουσιάζει ότι το 51,33% του δείγματος έχει ανώτερες και ανώτατες σπουδές (το 34% των ερωτηθέντων είναι πτυχιούχοι ή φοιτούν σε ανώτερο εκπαιδευτικό ίδρυμα και το 17,33% των ερωτηθέντων είναι πτυχιούχοι ή φοιτούν σε ανώτερο εκπαιδευτικό ίδρυμα). Ακολουθούν αυτοί που κατέχουν ή πραγματοποιούν μεταπτυχιακό τίτλο με 18%, αυτοί που είναι απόφοιτοι λυκείου με 16%, αυτοί που είναι απόφοιτοι γυμνασίου με 10% και αυτοί που έχουν πτυχίο ΙΕΚ με 4,67%.

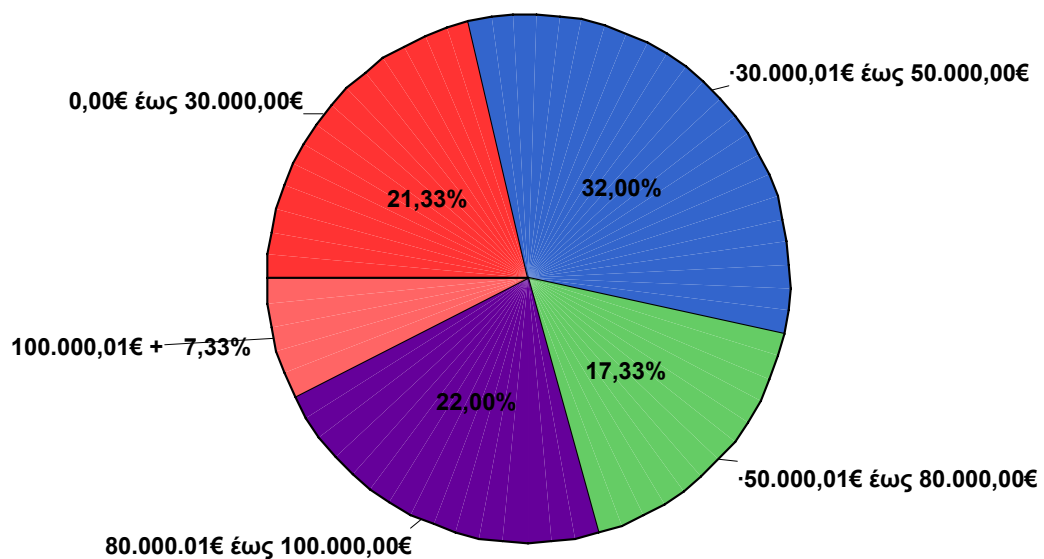
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Γυμνάσιο	15
Λύκειο	24
ΙΕΚ	7
ΤΕΙ	26
ΑΕΙ	51
Μεταπτυχιακό	27

5. Οικογενειακό ετήσιο εισόδημα :

Το οικογενειακό εισόδημα όπου χαρακτηρίζει κυρίως το στατιστικό δείγμα (αγγίζει το 1/3 του δείγματος) είναι αυτό μεταξύ 30.000,01€ - 50.000,00€ με 32%. Ακολουθεί η ομάδα 80.000,01€ - 100.000,00€ με 22%, η ομάδα 0,00€ - 30.000,00€ με 32,33%, η 50.000,01 – 80.000,00€ με 17,33% και τέλος αυτή από 100.000,01 και άνω με 7,33%.

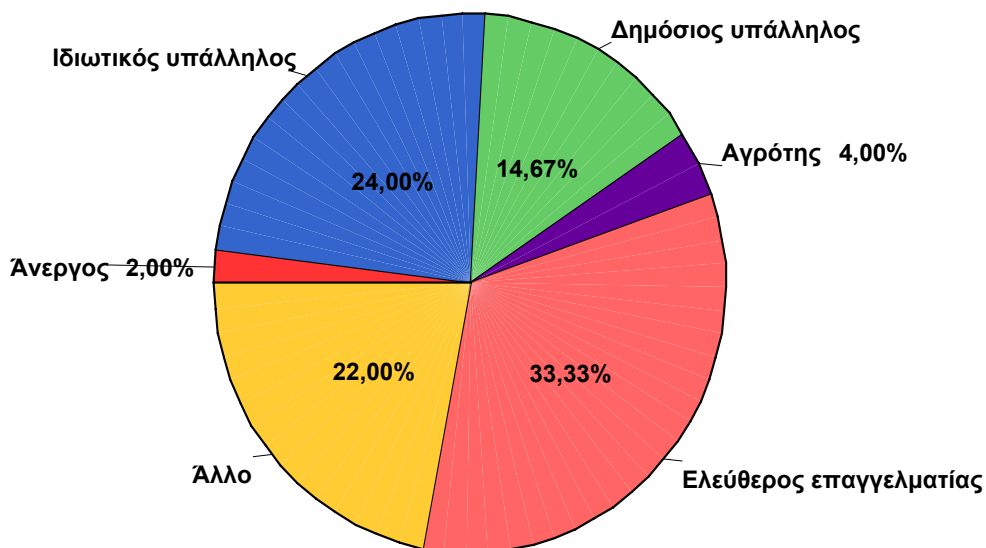
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
0,00€ – 30.000,00€	32
30.000,01€ – 50.000,00€	48
50.000,01€ – 80.000,00€	26
80.000,01€ – 100.000,00€	33
100.000,01 + (και άνω)	11

6. Είδος εργασίας :

Το 33% του δείγματος είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, το 24% είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, το 22% είναι κάτι άλλο, το 14,67% είναι δημόσιοι υπάλληλοι, το 4% είναι αγρότες και το 2% είναι άνεργοι.

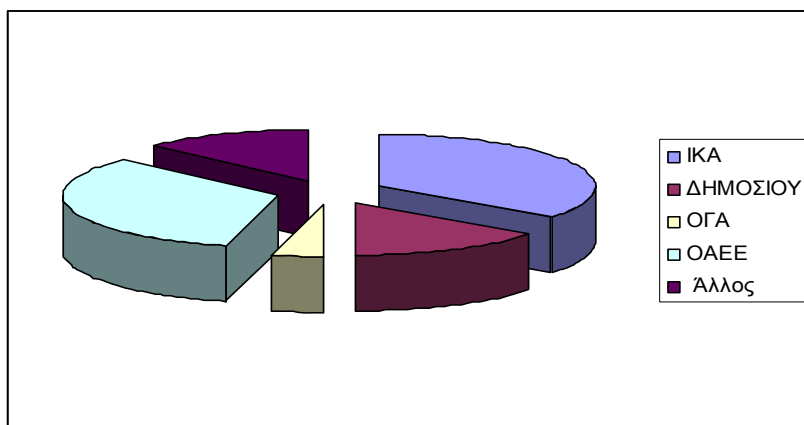
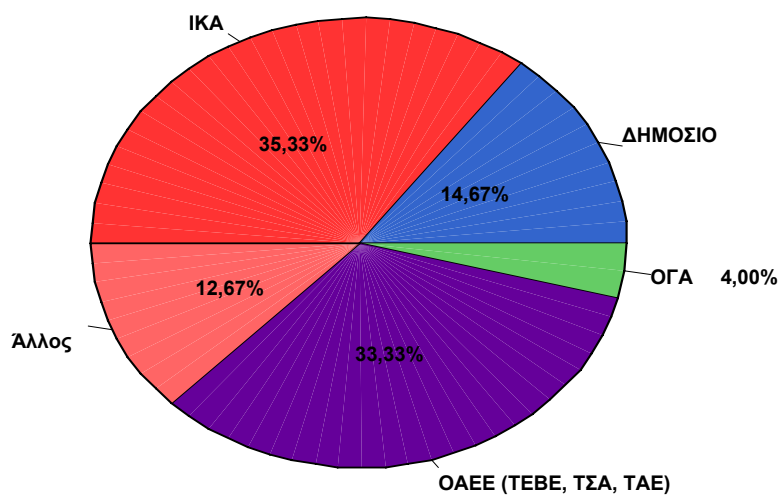
ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Άνεργος	3
Ιδιωτικός υπάλληλος	36
Δημόσιος υπάλληλος	22
Αγρότης	6
Ελεύθερος επαγγελματίας	50
Άλλο	33

7. Κοινωνικός φορέας ασφάλισης :

Ο κύριος κοινωνικός φορέας ασφάλισης του δείγματος είναι το ΙΚΑ με 35.33% , ενώ πολύ κοντά είναι ο ΟΑΕΕ(ΤΕΒΕ, ΤΣΑ, ΤΑΕ) με 33.33%. Ακολουθεί το Δημόσιο με 14.67%, συνεχίζει κάποιος άλλος (κυρίως ΝΑΤ) με 12.67% και τελευταίος ΟΓΑ με 4.00%.

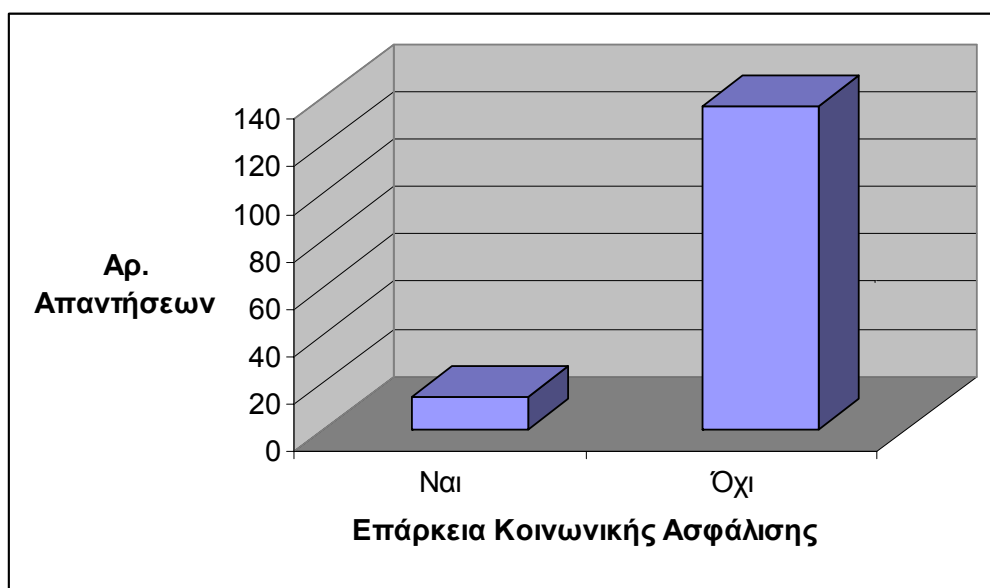
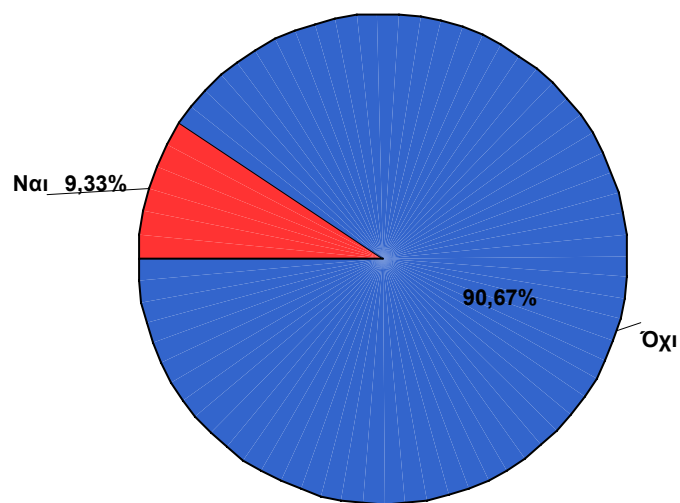
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΙΚΑ	53
ΔΗΜΟΣΙΟ	22
ΟΓΑ	6
ΟΑΕΕ	50
Άλλος	19

8. Θεωρείται την κοινωνική ασφάλιση επαρκή :

Η συντριπτική πλειοψηφία του δείγματος (90,67%) δηλώνει ότι δεν θεωρεί επαρκή τη κοινωνική ασφάλιση ενώ το 9,33% διαμορφώνει θετική άποψη. Δηλαδή μόλις 14 άτομα τάσσονται θετικά και 136 αρνητικά.

ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Ναι	14
Όχι	136

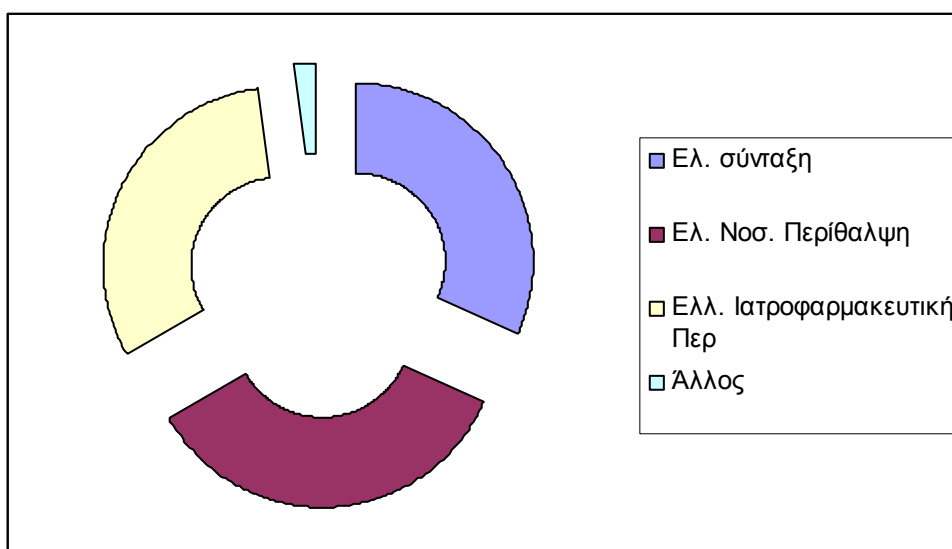

9. Αν θεωρείται τη κοινωνική ασφάλιση ανεπαρκή, για ποιούς λόγους (1 έως 4 τικ) :

Όπως είπαμε πριν, το 90,67% του δείγματος με κατηγορηματικό πλέον τρόπο θεωρεί ανεπαρκή τον κοινωνικό ασφαλιστικό τους φορέα με σχεδόν ισοκατανεμημένους λόγους ανεπαρκειών. Το 34,95% θεωρούν ανεπαρκή τη κοινωνική ασφάλιση λόγω ελλιπούς νοσοκομειακής περίθαλψης, το 31,71% λόγω ελλιπούς σύνταξης και το 31,39% λόγω ελλιπούς ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Τέλος, 1,94% λόγω κάποιου άλλου λόγου.

ΛΟΓΟΙ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Ελλιπής σύνταξη	98
Ελλιπής Νοσοκομειακή Περίθαλψη	108
Ελλιπής Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη	97
Άλλος	6

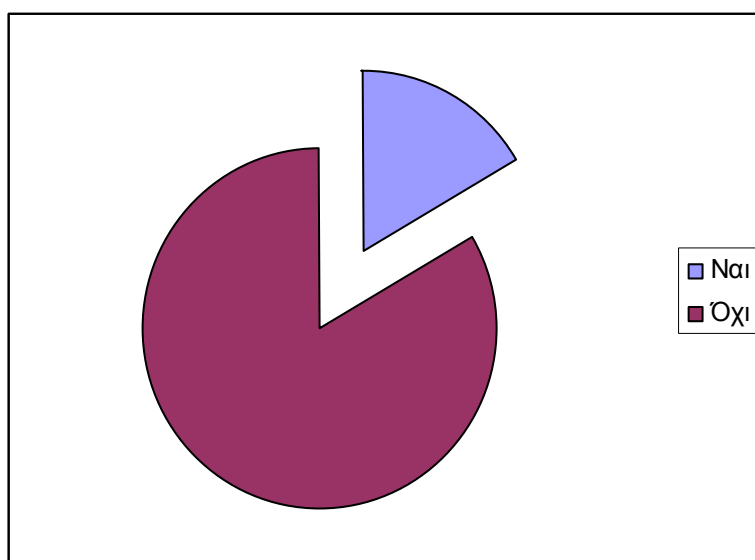
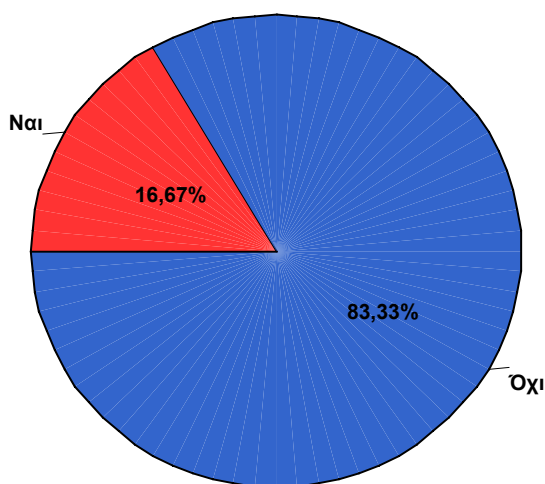

,

10. Ενεργούν τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης προς το συμφέρον σας :

Η συντριπτική πλειοψηφία , το 83,33% δείχνει καθαρά αμφισβήτηση ως προς το ότι λειτουργούν τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης για το συμφέρον τους. Ενώ μόνο το 16,67% πιστεύει ότι τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης λειτουργούν ως προς το συμφέρον τους.

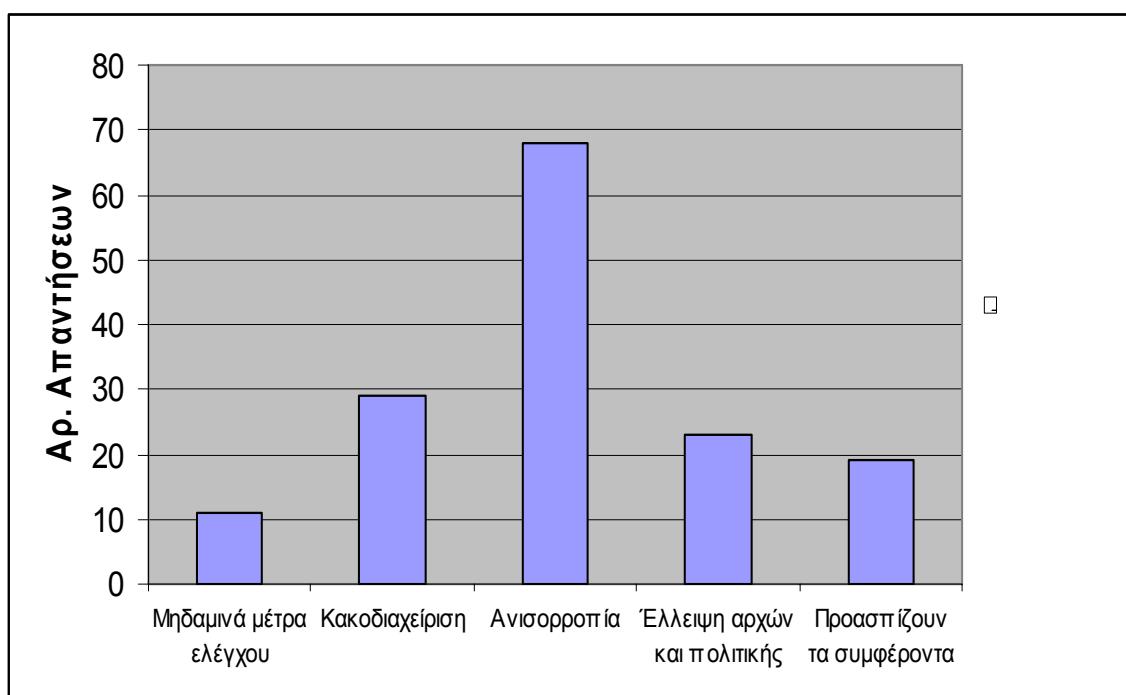
ΕΝΕΡΓΟΥΝ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΣΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Ναι	83,33%
Όχι	16,67%

11. Λόγοι για το εάν ενεργούν τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης προς το συμφέρον μας ή όχι :

Οι λόγοι που αναφέρονται είναι οι εξής : Έντεκα άτομα δικαιολογούν την άποψη τους λόγω των μηδαμινών μέτρων για την ανάπτυξη μηχανισμών ελέγχου της εισφορο-διαφυγής. Αντί να τιμωρούν τους κακοπληρωτές τους πριμοδοτούν με διάφορα μέτρα. Είκοσι εννέα άτομα δήλωσαν την κακοδιαχείριση των αποθεματικών και πόρων. Επίσης εξήντα οχτώ άτομα δικαιολόγησαν την άποψη τους στην ύπαρξη ανισορροπίας στο ισοζύγιο ικανοποίησης των κοινωνικό ασφαλιστικών αναγκών. Ακόμα έχουμε είκοσι τρία άτομα που δηλώνουν την έλλειψη αρχών σωστής διαχείρισης και μακροχρόνιας πολιτικής. Τέλος δέκα εννέα άτομα δικαιολογούν την άποψη τους ότι τα ταμεία προασπίζουν τα συμφέροντα μας και κάνουν κάθε δυνατή ενέργεια ώστε να εξασφαλίζουν τις συντάξεις μας.

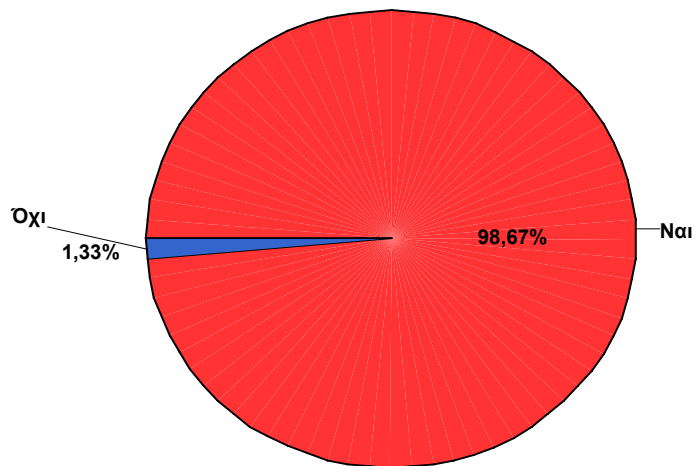
ΛΟΓΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Μηδαμινά μέτρα για την ανάπτυξη μηχανισμών ελέγχου της εισφορο-διαφυγής.	11
Κακοδιαχείριση αποθεματικών και πόρων	29
Ανισορροπία στο ισοζύγιο ικανοποίησης των κοινωνικο-ασφαλιστικών αναγκών	68
Έλλειψη αρχών σωστής διαχείρισης και μακροχρόνιας πολιτικής	23
Προασπίζουν τα συμφέροντα μας και κάνουν κάθε δυνατή ενέργεια ώστε να εξασφαλίζουν τις συντάξεις μας	19

12. Πρέπει να γίνουν διαρθρωτικές αλλαγές :

Σχεδόν όλοι οι ερωτηθέντες, για την ακρίβεια το 98,67% δηλώνει ότι θεωρεί απαραίτητες τις διαρθρωτικές αλλαγές στο τομέα της κοινωνικής ασφάλισης ενώ μόνο το 1,33% έχει αντίθετη άποψη.

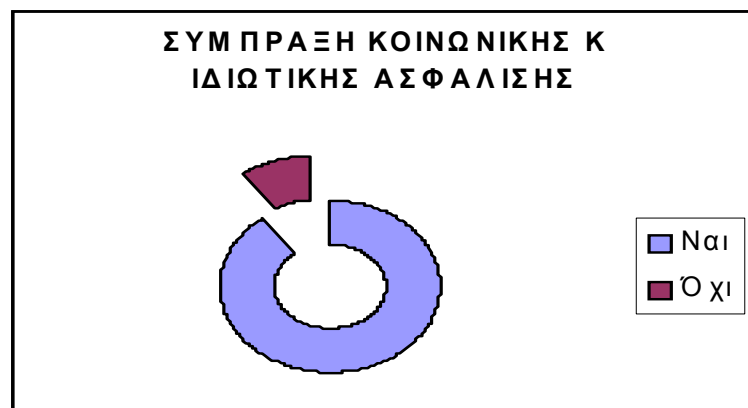
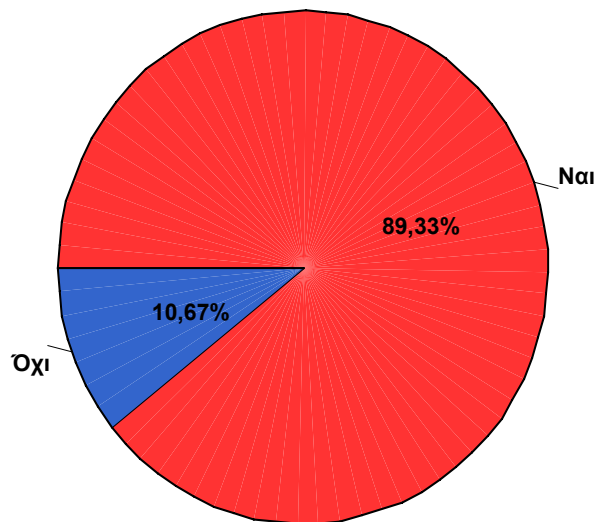
ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΟΥΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Ναι	148
Όχι	2

13. Επιθυμείτε τη σύμπραξη κοινωνικής και ιδιωτικής ασφάλ. :

Αφού στη προηγούμενη ερώτηση ήταν συντριπτική η πλειοψηφία που επιθυμεί διαρθρωτικές αλλαγές, δε φαίνεται καθόλου περίεργο που το 89,33% επιθυμεί τη σύμπραξη κοινωνικής και ιδιωτικής ασφάλισης ενώ μόνο το 10,67% δεν την επιθυμεί.

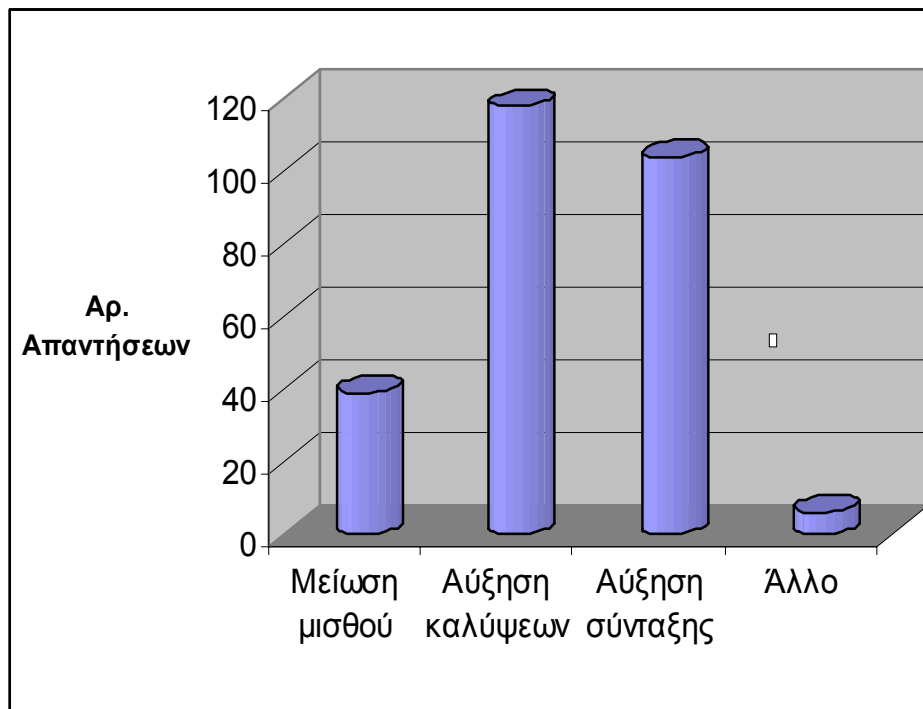
ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ ΤΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Ναι	134
Όχι	16

14. Ποιο θα είναι το αντίκτυπο των παραπάνω αλλαγών (από 1 έως 4 τυκ) :

Η ύπαρξη αναδιάρθρωσης των ταμείων ασφάλισης, που προκύπτει από το προηγούμενο ερώτημα, θεωρείται ότι έχει σαν αντίκτυπο την αύξηση των καλύψεων με 44,19%, δεύτερο την αύξηση της σύνταξης με 38,95%, στην τρίτη θέση η μείωση του πραγματικού μισθού με 14,6% και στην τελευταία θέση κάτι άλλο με 2,94%.

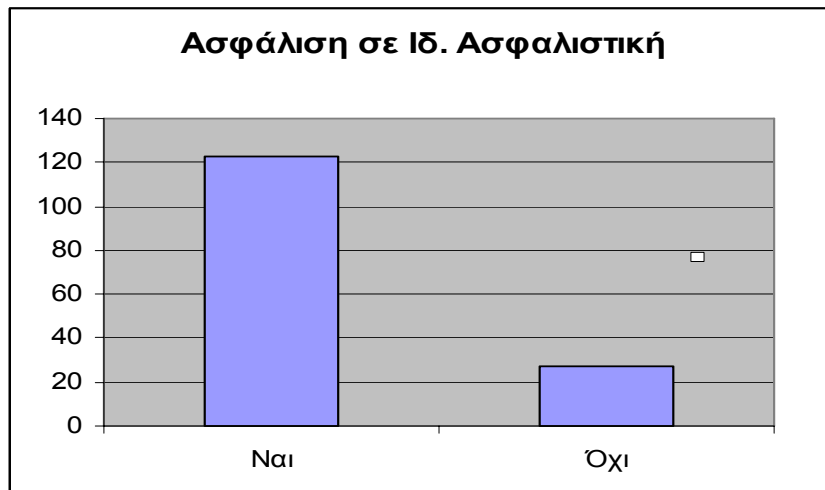
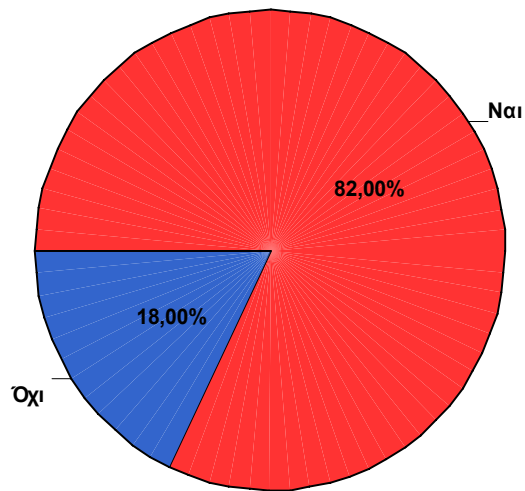
ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ ΤΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Μείωση πραγματικού μισθού	39
Αύξηση καλύψεων	118
Αύξηση σύνταξης	104
Άλλο	6

15. Είστε ασφαλισμένος σε κάποια ασφαλιστική εταιρία :

Οι παραπάνω απαντήσεις έχουν μεγαλύτερη εγκυρότητα εφόσον το 82% του δείγματος είναι ασφαλισμένο σε κάποια ιδιωτική ασφαλιστική εταιρία και μόνο το 18% δεν έχει οδηγηθεί σε αυτή.

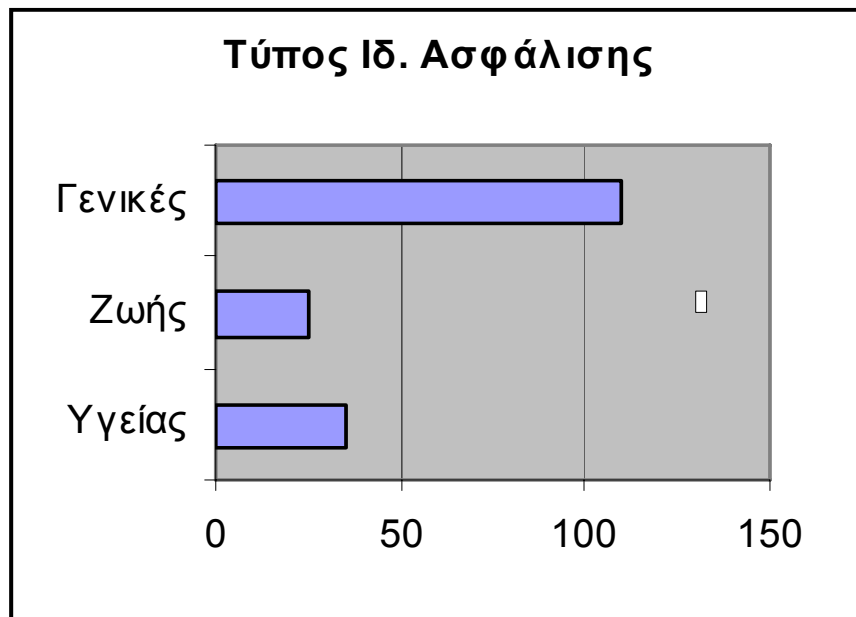
ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Ναι	123
Όχι	27

16. Αν είστε ασφαλισμένος, τι είδους ασφάλεια έχετε (από 1 έως 3 τικ):

Φυσικό επακόλουθο το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος να είναι συμβεβλημένο στις γενικές ασφάλισεις λόγω του ότι είναι απαιτητές από το νόμο εφόσον ο πολίτης είναι κάτοχος ενός μέσου μεταφοράς. Έτσι Γενικές ασφάλισεις έχει συνάψει τα 64,7%, ασφάλισεις Υγείας το 20,59% και Ασφάλισεις Ζωής το 14,70%.

ΤΥΠΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Υγείας	35
Ζωής	25
Γενικές	110

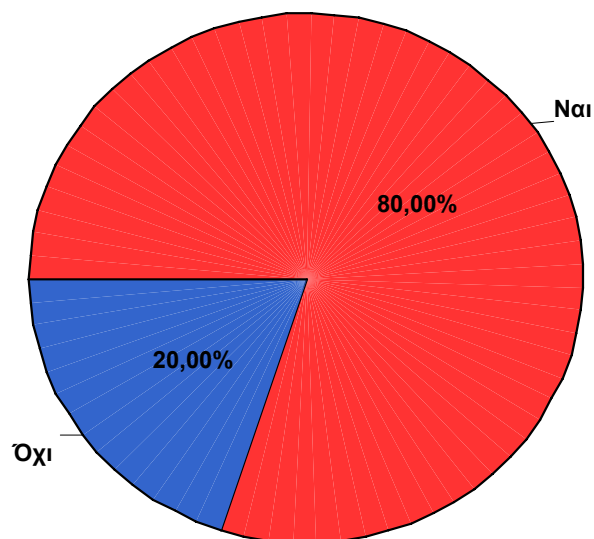

17. Αν δεν έχετε κάποια είδους ασφάλεια, θα επιθυμούσατε ν' ασφαλιστείτε στο μέλλον :

Παρόλο που τα προηγούμενα ποσοστά είναι αρκετά υψηλά, δηλαδή για το εάν έχουν ήδη ασφάλεια, το 80% των ερωτηθέντων επιθυμεί να πραγματοποιήσει νέα ή να επεκτείνει τη συνεργασία του με την ασφαλιστική εταιρία που συνεργάζεται και το 20% να μην επιθυμεί να ασφαλιστεί ή να επεκτείνει την ασφάλιση του.

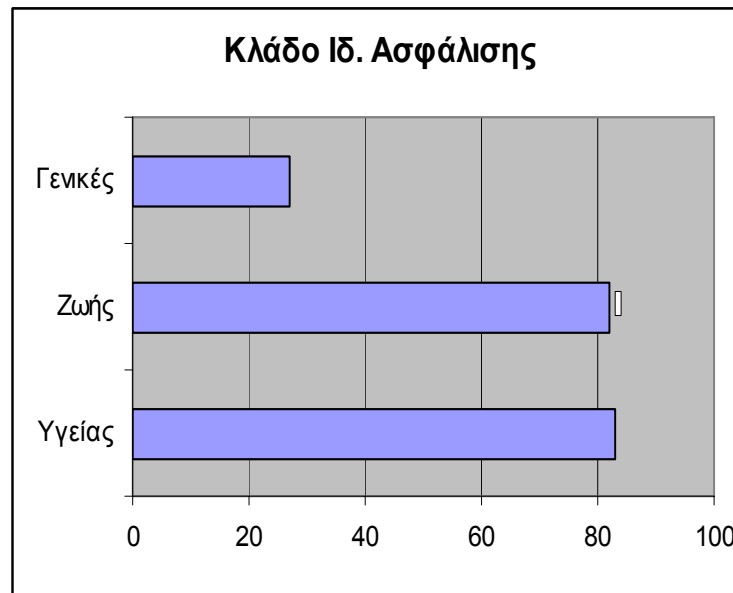
ΑΝ ΔΕΝ ΕΧΕΤΕ ΚΑΠΟΙΑ ΕΙΔΟΥΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΘΑ ΕΠΙΘΥΜΟΥΣΑΤΕ ΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΙΤΕ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Ναι	120
Όχι	30

18. Αν επιθυμείτε ν' ασφαλιστείτε, σε ποιο κλάδο(από 1 έως 3 τικ) :

Από τα 120 άτομα η διαφορετικά από το 80% του δείγματος που επιθυμεί ν' ασφαλιστεί εκ νέου ή να επεκτείνει τη συνεργασία του με την ασφαλιστική εταιρία, το 43,22% επιθυμεί να συνάψει ασφάλιση Υγείας, το 42,7% να συνάψει ασφάλιση Ζωής και το 14,06% να συνάψει γενικές ασφάλειες.

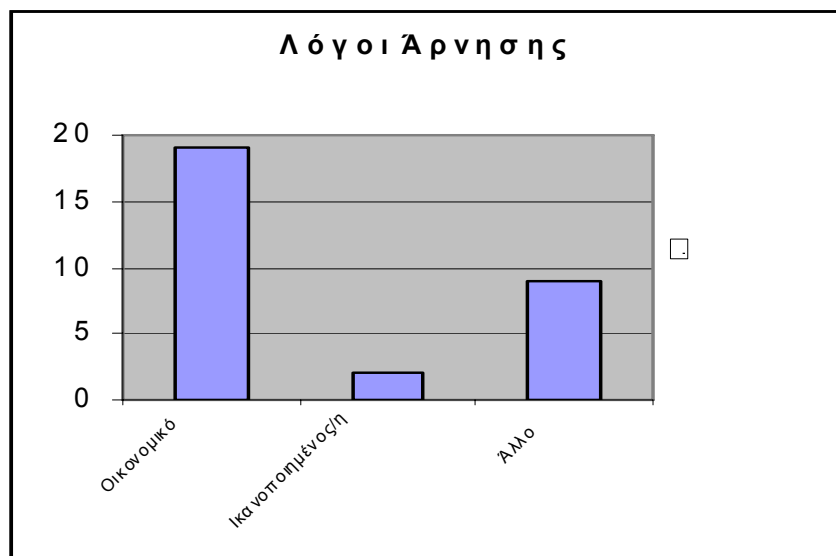
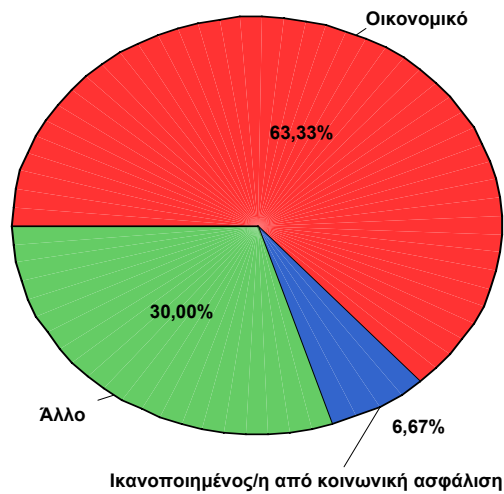
ΑΝ ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ Ν' ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΙΤΕ, ΣΕ ΠΟΙΟ ΚΛΑΔΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Γενικές	83
Ζωής	82
Υγείας	27

19. Αν δεν επιθυμείτε ν' ασφαλιστείτε, για ποιο λόγο :

Στο δέκατο έκτο (16^ο) ερώτημα, το 20% που απάντησε ότι δεν επιθυμεί να συνάψει ασφάλιση εξηγεί ότι 63,3% αυτών δεν επιθυμεί για οικονομικό λόγο, το 30% αυτών για κάποιο άλλο λόγο και το 6,67% λόγω του ότι είναι ικανοποιημένοι από τη κοινωνική ασφάλιση.

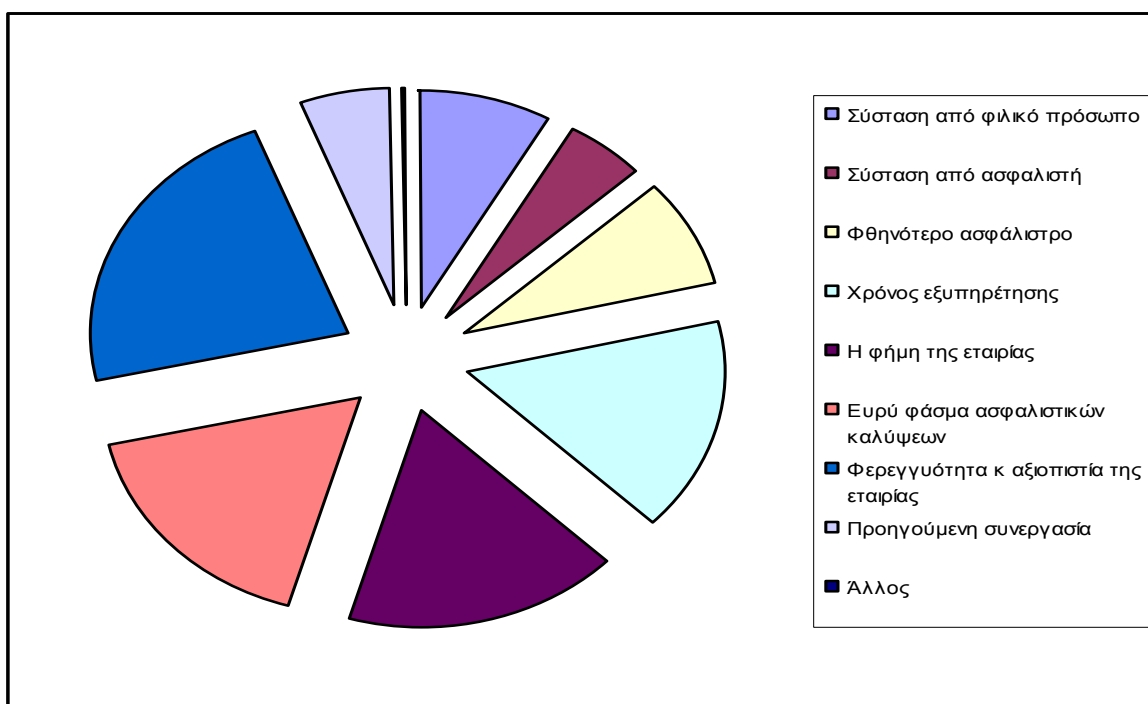
ΑΝ ΔΕΝ ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ Ν' ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΙΤΕ, ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Οικονομικό	19
Ικανοποιημένος/η από κοινωνική ασφαλ.	2
Άλλο	9

20. Παράγοντες επιλογής ασφαλιστικής εταιρίας (από 1 έως 9 τικ) :

Από παρακάτω γράφημα παρατηρούμε τους παράγοντες επιλογής ασφαλιστικής εταιρίας τους οποίους φωτογράφησε το δείγμα. Έτσι έχουμε στην πρώτη θέση με 22,7% τη φερεγγυότητα και την αξιοπιστία της εταιρίας, στη δεύτερη θέση με 17,31% τη φήμη της εταιρίας, στη τρίτη με 16,79% το ευρύ φάσμα των ασφαλιστικών καλύψεων, στη τέταρτη με 15,16% το χρόνο εξυπηρέτησης, στη πέμπτη με 8,27% τη σύσταση από φιλικό πρόσωπο, στην έκτη με 8,01% το φθηνότερο ασφάλιστρο, στην έβδομη με 5,7%τη προηγούμενη συνεργασία, στην όγδοη με 5,18%τη σύσταση από ασφαλιστή και στη τελευταία με 0,25% κάποιον άλλο παράγοντα.

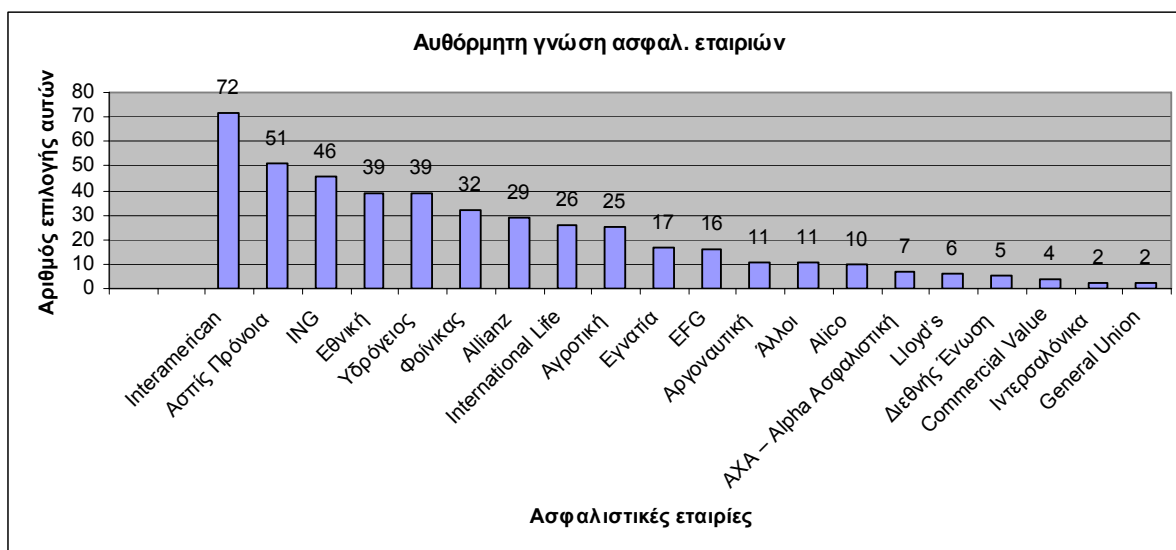
ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Σύσταση από φιλικό πρόσωπο	32
Σύσταση από ασφαλιστή	20
Φθηνότερο ασφάλιστρο	31
Χρόνος εξυπηρέτησης	61
Η φήμη της εταιρίας	67
Ευρύ φάσμα ασφαλιστικών καλύψεων	65
Φερεγγυότητα και αξιοπιστία της εταιρίας	88
Προηγούμενη συνεργασία	22
Άλλος	1

21. Αυθόρμητη γνώση ασφαλιστικών εταιριών (έως τρεις) :

Στη συγκεκριμένη ερώτηση η κατάταξη των ασφαλιστικών εταιριών είναι η παρακάτω :

	ΑΥΘΟΡΜΗΤΗ ΓΝΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ (ΕΩΣ ΤΡΕΙΣ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΑ
1	Interamerican	72	16,00%
2	Ασπίς Πρόνοια	51	11,33%
3	ING	46	10,22%
4	Εθνική	39	8,67%
5	Υδρόγειος	39	8,67%
6	Φοίνικας	32	7,11%
7	Allianz	29	6,44%
8	International Life	26	5,78%
9	Αγροτική	25	5,56%
10	Εγνατία	17	3,78%
11	EFG	16	3,56%
12	Αργοναυτική	11	2,44%
13	Άλλοι	11	2,44%
14	Alico	10	2,22%
15	AXA – Alpha Ασφαλιστική	7	1,56%
16	Lloyd's	6	1,33%
17	Διεθνής Ένωση	5	1,11%
18	Commercial Value	4	0,89%
19	Ιντερσαλόνικα	2	0,44%
20	General Union	2	0,44%

Εντύπωση προκαλεί το ότι 2 εταιρίες, όπως η Αργοναυτική κα η Εγνατία, που συγκεντρώνουν το 6,63% των απαντήσεων ήταν αυτές των οποίων ανακλήθηκε η άδεια τους πρόσφατα και φημίζονταν για το χαμηλό ασφάλιστρο.

22. Κατά τη διάρκεια της ασφάλισης αντιμετωπίσατε έλευση κινδύνου :

Το 65,30% του δείγματος αντιμετώπισε κάποιον από τους κινδύνους κατά τη διάρκεια που ήταν ασφαλισμένο. Το 32,7% δεν αντιμετώπισε κανένα κίνδυνο και το 2,00% δεν θέλησε ν' απαντήσει.

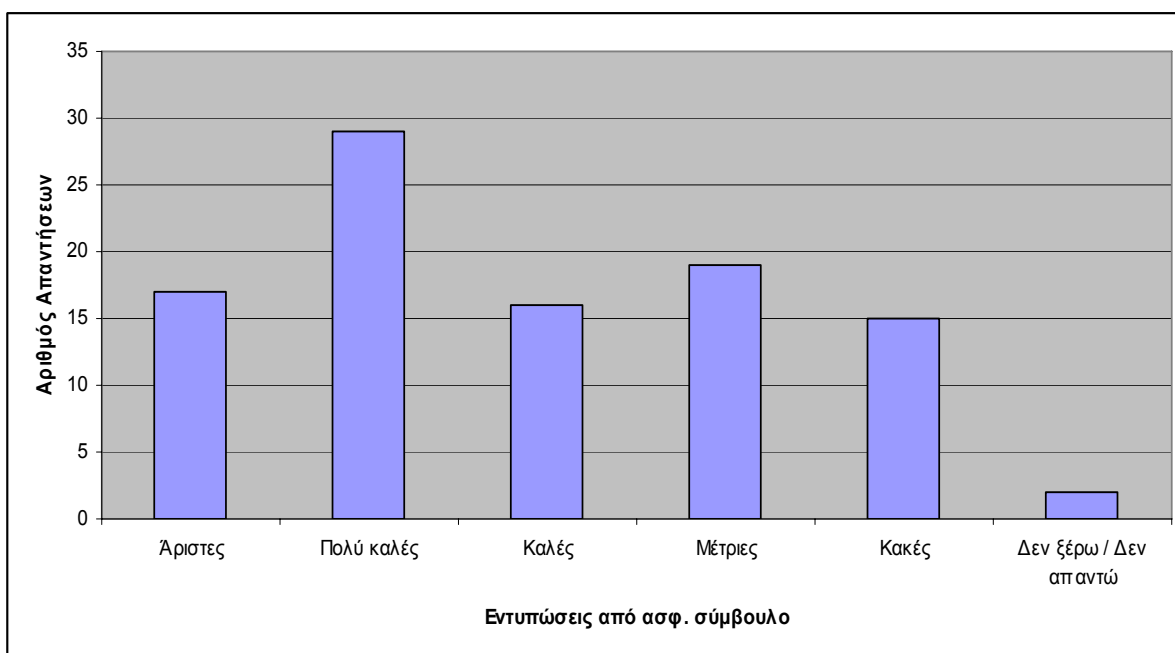
ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ, ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΗΣΑΤΕ ΚΑΠΟΙΟ ΚΙΝΔΥΝΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Ναι	98
Όχι	49
Δεν ξέρω / Δεν απαντώ	3

23. Αν αντιμετωπίσατε κάποιο κίνδυνο, ποιες είναι οι εντυπώσεις σας από τον ασφαλιστικό σύμβουλο :

Από τα 98 άτομα του δείγματος που αντιμετώπισαν έλευση κινδύνου, το 17,3% έχει άριστες εντυπώσεις, το 29,59% έχει πολύ καλές, το 16,32% έχει καλές, το 19,39% έχει μέτριες, το 15,30% έχει κακές και τέλος το 2,04 δεν προτιμά ν' απαντήσει.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Άριστες	17
Πολύ καλές	29
Καλές	16
Μέτριες	19
Κακές	15
Δεν ξέρω / Δεν απαντώ	2

5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε ήταν μια έρευνα που επετεύχθη με τη χρήση ερωτηματολογίων σε στατιστικό δείγμα 150 ατόμων. Παρά το ότι το δείγμα είναι μικρό σε σχέση με το πληθυσμό καθώς και ότι κάποια χαρακτηριστικά που προκύπτουν αμφισβητούν την εγκυρότητα ωστόσο η έρευνα διεξήχθη με επιτυχία και οδήγησε σε διεξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων.

Αρχικά τα χαρακτηριστικά που πιθανόν να αμφισβητούν την εγκυρότητα και την αξιοπιστία του δείγματος είναι ότι στην Ελλάδα το ποσοστό των ανθρώπων που είναι κάτοχοι μεταπτυχιακών σπουδών δεν είναι το 18,00% της κοινωνίας μας, όπως προέκυψε από την έρευνα που πραγματοποιήσα αλλά είναι πολύ μικρότερο. Ωστόσο η γνώμη τους αποτελεί λόγο συζήτησης και προβληματισμού και υπό κάποιες προϋποθέσεις μπορεί να αποτελεί γενίκευση και να επεκταθεί προς το σύνολο της κοινωνίας.

Αναλύοντας τώρα τα βασικά σημεία του ερωτηματολογίου θα παρατηρήσουμε το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος, περί το 90,67 %, δηλώνει ότι η κοινωνική ασφάλιση δεν είναι επαρκής για πολλούς λόγους με σημαντικότερους αυτούς της ελλιπής σύνταξης, της ελλιπής νοσοκομειακής περίθαλψης και της ελλιπής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Η αγανάκτηση τους αυτή και η εναντίωση τους προς τον τρόπο λειτουργίας της κοινωνικής ασφάλισης παίρνει σάρκα και οστά αφού το 83,33% θεωρεί ότι τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης δεν λειτουργούν ως προς το συμφέρον τους και αυτό γιατί στα ταμεία αυτά επικρατεί κυρίως ανισοροπία στο ισοζύγιο ικανοποίησης των κοινωνικο-ασφαλιστικών αναγκών, κακοδιαχείριση των αποθεματικών και πόρων καθώς και έλλειψη αρχών σωστής διαχείρισης και μακροχρόνιας πολιτικής.

Όλη αυτή η άρνηση και το κακό πρόσωπο που παρουσιάζουν τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης προς τους πολίτες ενσαρκώνεται σε μια κάθετη και καθαρή εντολή ότι πρέπει να πραγματοποιηθούν επιτέλους διαρθρωτικές αλλαγές, με το 98,67% να τις υποστηρίζει.

Αυτή έντονη δυσφορία για το τρόπο λειτουργίας των κοινωνικών ταμείων οδηγεί τους συμμετέχοντες στην έρευνα να επιθυμούν τη σύμπραξη της κοινωνικής με την ιδιωτική ασφάλιση.

Και αυτό γιατί επιθυμούν περισσότερες καλύψεις μια που τα κοινωνικά ταμεία δεν μπορούν να προσφέρουν πληθώρα παροχών καθώς επιθυμούν και μια ταυτόχρονη εξασφάλιση και μετέπειτα αύξηση της σύνταξης αφού η αναστάτωση τους είναι εντονότατη από τα τελευταία γεγονότα που ακούγονται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης καθώς και από την ίδια την εικόνα που παρουσιάζουν τα ίδια τα ταμεία. Μια εικόνα που τους γεμίζει με πολλές αρνητικές σκέψεις και εντυπώσεις.

Η εικόνα αυτή οδηγεί τους πολίτες να κατευθυνθούν κατ' ένα μεγάλο ποσοστό, περί το 82,00% προς την ιδιωτική ασφάλιση.

Βέβαια η στροφή αυτή προς κάποια ιδιωτική ασφαλιστική εταιρία δείχνει ακόμη ότι δεν γίνεται ομαλά επειδή οι ίδιοι επιθυμούν τη μεταστροφή αυτή, αλλά επειδή είναι υποχρεωτική κατ' ένα μέρος στο κλάδο των αυτοκινήτων. Αυτό αποδεικνύεται στο ότι το μεγαλύτερο μέρος των συμμετεχόντων έχει συνάψει ασφαλιστήριο συμβόλαιο στο κλάδο των γενικών ασφαλειών. Άρα, μπορεί να επιθυμούν την αναδιάταξη της κοινωνικής ασφάλισης, αλλά η ασφαλιστική τους συνείδηση είναι ακόμη χαμηλή μια που εκτός της υποχρεωτικής ασφάλισης στο κλάδο των γενικών ασφαλειών ένας πολύ μικρό μέρος έχει συνάψει κάποια ασφάλεια ζωής και υγείας. Ενθαρρυντικά είναι τα μηνύματα που έρχονται από την ερώτηση αν επιθυμούν ν' ασφαλιστούν στο μέλλον μια και 120άτομα εξέφεραν θετική άποψη. Και πιο ενθαρρυντικά και ελπιδοφόρα είναι τα μηνύματα αφού ένα μεγάλο ποσοστό επιθυμεί να συνάψει ασφάλεια ζωής. Άρα, οι συμμετέχοντες αρχίζουν να αντιλαμβάνονται έστω και σιγά – σιγά το συμπληρωματικό ρόλο της ιδιωτικής ασφάλισης και δεν αποστρέφονται από αυτή αλλά αντίθετα θέλουν να θέσουν τις βάσεις για ένα σίγουρο μέλλον που θα τους εξασφαλίσει τη ψυχική, τη σωματική και την οικονομική ηρεμία.

Βέβαια οι συμμετέχοντες στην έρευνα φαίνεται ότι έχουν πλήρη συναίσθηση και ξέρουν τι ζητούν ακριβώς από τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες. Αυτό τους κάνει αρκετά απαιτητικούς αλλά δίκαιως. Και αυτό γιατί ζητούν φερεγγυότητα και αξιοπιστία της εταιρίας, ευρύ φάσμα καλύψεων και παροχών, χρόνος εξυπηρέτησης καθώς και τη φήμη αυτής. Ο λόγος που τους οδήγησε να ζητούν το πακέτο αυτό και να αποτελεί τους βασικούς παράγοντες επιλογής της ασφαλιστικής εταιρίας είναι πρώτον η μη ορθή λειτουργία των κοινωνικών ταμείων καθώς και κάποιες πτυχές των ιδιωτικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων που τις δείχνουν αφερέγγυες, καθώς μόνο τα τελευταία 2 χρόνια το αρμόδιο Υπουργείο Ανάπτυξης έχει κλείσει 8 ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες.

Στο τέλος, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι τα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα που αποτελούν το κινητήριο μοχλό, τη κεντρική μηχανή και αυτοί που βοηθούν τις ιδιωτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις να επιβιώνουν και να σημειώνουν κέρδη έχουν προσδώσει στους συμμετέχοντες στην έρευνα που είχαν κάποιο ατύχημα πάρα πολύ καλές εντυπώσεις. Και αυτό είναι πολύ καλό σημάδι το ότι οι πολίτες αισθάνονται ασφαλείς μέσα σε ένα περιβάλλον έντονου άγχους και προβληματισμού, γιατί η εμπιστοσύνη προς τις εταιρίες τις εξασφαλίζει ένα προσοδοφόρο μέλλον στο οποίο και οι πολίτες θα νιώθουν προστατευμένοι και έτοιμοι να ανταπεξέλθουν σε ένα ζημιογόνο γεγονός αλλά και οι εταιρίες θα μπορούν να επιβιώσουν και ένα θέσουν τις βάσεις για ένα λαμπρό μέλλον και για ένα γερό θεσμό ιδιωτικής ασφάλισης.

Έτσι, από τα παραπάνω μπορούμε να συμπεράνουμε ότι μπορεί μεν το δείγμα να μην είναι αντιπροσωπευτικό για το σύνολο της κοινωνίας μας όμως εκτός του ότι η παρούσα έρευνα μπορεί να αποτελέσει μια βάση για γενίκευση της έρευνας σε μεγαλύτερο δείγμα το οποίο θα είναι συγχρόνως και πιο αξιόπιστο , μπορεί και να επεκταθεί στο σύνολο της κοινωνίας μας μιας και τα προβλήματα, οι ανησυχίες, η αναζήτηση ασφαλούς “στέγης” είναι δικαίωμα και απαίτηση όλων. Με τα προβλήματα είμαστε όλοι αντιμέτωποι, όλοι ανησυχούμε για το μέλλον μας και όλοι μας αναζητούμε προστασία και όχι λευκές επιταγές, με απώτερο σκοπό να κατακερματίσουμε το φόβο, να εξαλείψουμε την ανασφάλεια ώστε να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε σε ένα κλίμα ασφαλές, ευοίωνο, χωρίς άγχος και πάνω απ’ όλα με όρους ανθρώπινους.

6. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΑ

Μετά την εκπλήρωση της παραπάνω έρευνας και την εξαγωγή των παραπάνω συμπερασμάτων θα μπορούσε να προχωρήσει η έρευνα σ’ ένα επιπλέον σκαλοπάτι. Θα ήταν προτιμότερο να πραγματοποιηθεί ξανά σ’ ένα μεγαλύτερο δείγμα και το οποίο θα αντιπροσωπεύει την ελληνική πραγματικότητα. Έτσι θα μπορούν να βγουν συμπεράσματα που θα εκφράζουν τις απόψεις και τις πεποιθήσεις όλων των κοινωνικών στρωμάτων και όχι κάποιων μεμονωμένων ομάδων. Αυτή η έρευνα θα προσδώσει τη δυνατότητα στους υποψήφιος ερευνητές να οδηγηθούν σε λήψη περισσότερων λύσεων, οι οποίες θα θέσουν τη βάση για την επίλυση πολλών και καίριων προβλημάτων.

Βέβαια το μεγάλο δείγμα από μόνο του δεν είναι ικανό να βρει αυτές τις λύσεις. Έτσι, οι ερευνητές θα πρέπει να κατευθυνθούν σε διεξοδικότερη ανάλυση των επιμέρους τμημάτων της έρευνας μου. Στην ουσία η δημιουργία ερωτηματολογίων στο οποίο θα συμμετέχουν πολλοί ερευνητές όπως επίσης και να περιλαμβάνει πολλούς τομείς θα μπορούν να δοθούν οι πολυπόθητες απαντήσεις.

Αναλυτικότερα, οι πιθανές μελλοντικές έρευνες μπορούν να ασχοληθούν με το πώς βλέπουν οι ασφαλισμένοι την ύπαρξη ενός μικτού ασφαλιστικού συστήματος, δηλαδή την συνύπαρξη κοινωνικής με ιδιωτική ασφάλιση. Έτσι θα μπορέσουν κατανοήσουν τη μελλοντική πορεία της ασφαλιστικής βιομηχανίας.

Επίσης μπορούν να οδηγηθούν σε ένα ερωτηματολόγιο σύμφωνα με το οποίο οι ερωτώμενοι θα δίνουν σημαντικές απαντήσεις γύρω από το τι ακριβώς δεν τους καλύπτει η κοινωνική ασφάλιση και εάν έχουν κάποιες προτάσεις για την βελτίωση του κοινωνικού συστήματος πρόνοιας. Έτσι θα μπορέσουν να ανακαλυφθούν οι νέες ανάγκες των ερωτώμενων που θα βοηθήσει τις ασφαλιστικές εταιρίες να δημιουργήσουν νέα προϊόντα για τη κάλυψη αυτών των αναγκών όπως επίσης και να αποτελέσει τη βάση για τη βελτίωση της λειτουργίας των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης.

Επιπλέον, μπορεί να δημιουργηθεί ένα ερωτηματολόγιο που θα ρωτά τους συμμετέχοντες σε αυτό τι γνωρίζουν για τα διάφορα είδη ασφαλιστικών προϊόντων που ανήκουν είτε στο κλάδο Ζημιών είτε στο κλάδο Ζωής καθώς επίσης και για ποιο λόγο οδηγούνται στη σύναψη ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Έτσι θα μπορέσει να κατανοηθεί καλύτερα η ασφαλιστική συνείδηση του συνόλου και θα αποτελέσει κεντρικό γνώμονα για τις ασφαλιστικές εταιρίες αλλά και για το κράτος να δημιουργήσουν π.χ. διάφορα σεμινάρια ή εκπαιδευτικά κέντρα που θα μπορέσουν να βελτιώσουν τη σκέψη που θα εκφέρει το σύνολο για την ιδιωτική ασφάλιση και στην ουσία να αναδεικνύεται ο συμπληρωματικός της ρόλος.

Τέλος, μια άλλη έρευνα μπορεί να ρωτά τους συμμετέχοντες εάν γνωρίζουν τα αρμοδιότητες και τις ευθύνες των διαμεσολαβούντων στην ασφάλιση προσώπων, των ασφαλιστικών εταιριών όπως και τις δικές τους υποχρεώσεις προς αυτούς. Έτσι, η έρευνα αυτή θα μπορεί να δώσει σημαντικές πληροφορίες γύρω από το τι γνωρίζουν και τι δεν γνωρίζουν οι πολίτες καθώς επίσης και να τους βοηθήσει στο να μάθουν περισσότερα πράγματα και να σχηματίσουν μια σφαιρική άποψη γύρω από τον ασφαλιστή τους. Έτσι θα μπορέσει ο αναγνώστης να κατανοήσει ποιος ευθύνεται για κάθε πιθανό πρόβλημα που δημιουργείται και ν' αναζητήσει τα αίτια στο κατάλληλο

πρόσωπο τη κατάλληλη στιγμή. Επειδή όμως η σχέση μεταξύ ασφαλιστή και ασφαλισμένου είναι αμφίδρομη και αμοτεροβαρής ο ασφαλισμένος θα μάθει για το ποιες είναι οι υποχρεώσεις του και θα μπορέσει έτσι να μετατραπεί σε ένα ‘‘εκπαιδευμένο’’ και καλά καταρτισμένο ασφαλισμένο.

7. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

Θα ήταν παράλειψη μου ένα δεν αναφέρω ότι η συγκεκριμένη έρευνα εκτός των σημαντικών πληροφοριών που μπορεί να δώσει στον αναγνώστη ήρθε αντιμέτωπη με κάποιες αδυναμίες.

Αναφορικά θα μπορούσα να πω τα εξής :

πρώτον το δείγμα είναι περιορισμένο και αυτό γιατί έγινε τυχαία δειγματοληψία. Έτσι προέκυψε ότι δεν είναι αρκετά αντιπροσωπευτικό , μιας και δεν εκφέρει τις γνώμες και τις απόψεις όλων των κοινωνικών στρωμάτων.

Δεύτερον, η μη αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος οφείλεται και στο περιορισμένο λόγω του ότι έπρεπε να συλλέξω τις πληροφορίες ώστε να εκφράσω μια ολοκληρωμένη άποψη.

Τρίτον, σκοπός της δειγματοληπτικής μου έρευνας ήταν η μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια με το ελάχιστο κόστος. Έτσι επιτυγχάνοντας στο να είναι λιγότερο δαπανηρή, δεν μου έδωσε τη δυνατότητα να επεκτείνω την έρευνα σε περισσότερα άτομα.

Τέταρτον, για να μπορέσει να στεφθεί με επιτυχία η έρευνα θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί μια δοκιμαστική έρευνα. Όμως και δω, ο παράγοντας χρόνος δεν μου έδωσε πολλά περιθώρια

Πέμπτον, από τη μεριά των υποψήφιων συμμετεχόντων με το που άκουγαν ότι πρόκειται για την ιδιωτική ασφάλιση υπήρχε μια έντονη απροθυμία συμμετοχής λόγω του ότι πίστευαν ότι εκπροσωπώ μια ασφαλιστική εταιρία και ότι ως πωλητής θέλω να τους λανσάρω ασφαλιστικά προϊόντα.

Όλοι οι παραπάνω περιορισμοί, μπορεί να αποτελούν κάποια μικρά εμπόδια για τη διεξαγωγή της έρευνας, όμως δεν επηρέασαν σημαντικά την εγκυρότητα και τα συμπεράσματα που απορρέουν από την έρευνα.

8. ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Ο αναγνώστης μπορεί να παρατηρήσει ότι το δείγμα μπορεί να μην είναι αρκετά αντιπροσωπευτικό της συνολικής εικόνας της κοινωνίας μας. Και αυτό γιατί υπερτερεί μια ομάδα ανθρώπων που είναι κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων κάτι που δεν ισχύει στη πραγματικότητα. Όμως οι προβληματισμοί τους και οι ανησυχίες τους είναι κοινοί με των υπολοίπων κοινωνικών στρωμάτων και έτσι η στάση τους μπορεί να συμπεριληφθεί και για τους υπόλοιπους ανθρώπους και έτσι υπό κάποιες προϋποθέσεις μπορεί να αποτελέσει γενίκευση προς το σύνολο της κοινωνίας.

Διαβάζοντας και αναλύοντας την έρευνα, ο αναγνώστης θα καταλάβει ότι ο καταναλωτής έχει συνειδητοποιήσει ότι το σημαντικότερο όπλο που διαθέτουν είναι το δικαίωμα τους στην επιλογή. Γι' αυτό το λόγο δεν αφήνει τα πράγματα στη μοίρα τους και προσπαθεί να διασφαλίσει το επίπεδο ευημερίας ή παραγωγής αν κάτι δεν πάει καλά στο μέλλον.

Ας πάρουμε όμως την αρχή τα πράγματα για να μπορέσουμε να προσδώσουμε κάποια χαρακτηριστικά στον Έλληνα καταναλωτή ασφαλιστικών προϊόντων.

Παρατηρούμε ότι είναι αρκετά απαισιόδοξος και δύσπιστος προς την εύρυθμη λειτουργία των κοινωνικών ασφαλιστικών ταμείων. Αντιλαμβάνεται αισθητά τη δύσκολη κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης και δηλώνει ξεκάθαρα όντας τολμηρός και θαρραλέος ότι τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης δεν λειτουργούν προς το συμφέρον τους.

Αδημονεί για ένα ελπιδοφόρο μέλλον και δεν αφήνει τα πράγματα ρευστά γι' αυτό το λόγο επιθυμεί να γίνουν ριζικές και διαρθρωτικές αλλαγές. Υποψιάζεται ότι ταράσσονται συθέμελα οι βάσεις και η βιωσιμότητα των ταμείων και χωρίς επιπολαιότητα επιζητά την εξασφάλιση. Και θεωρεί ότι την προστασία αυτή θα μπορέσει να την εξασφαλίσει οδηγούμενος προς το τρίτο πυλώνα ασφάλισης. Αυτή κατάσταση τον οδηγεί σε αυτόματη αλλαγή των συναισθημάτων. Από τα πεσιμιστικά συναισθήματα που του δημιουργεί η κοινωνική ασφάλιση, πορεύεται με οπτιμιστική διάθεση προς τη σύμπραξη αυτών των δυο ειδών ασφάλισης.

Η έκδηλη αγωνία, το άγχος και η ανησυχία για το μέλλον τον κάνει να επιζητά την εξασφάλιση προς τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες. Βέβαια εύκολα μπορεί να διακρίνει κανείς ότι ακόμη δεν έχει αποκτήσει σε ένα μεγάλο ποσοστό ασφαλιστική συνείδηση. Απόδειξη αυτών αποτελούν ότι αμφιταλαντεύεται ανάμεσα στην

υποχρεωτικότητα των γενικών ασφαλειών της ιδιωτικής ασφάλισης και στην εθελοντική/προαιρετική κατεύθυνση προς τους υπόλοιπους κλάδους της ιδιωτικής ασφάλισης.

Συγκρατημένος για το παρόν και το μέλλον και αφού έχει αναλογιστεί πλέον ότι πιθανόν να έρθει αντιμέτωπος με πολλούς και σημαντικούς ‘‘κρυφούς’’ κινδύνους που μπορούν να του δημιουργήσουν σημαντικά προβλήματα, προσπαθεί να προστατευτεί από τυχόν κακοτοπιές, αναπτύσσοντας ακόμη περισσότερο τις ήδη υπάρχουσες ασφαλιστικές του συμβάσεις ή πραγματοποιώντας νέες.

Βέβαια είναι λίγο πιεσμένος λόγω των περιορισμένων οικονομικών του δυνατοτήτων. Όμως προσπαθεί με ορθολογική έρευνα να διεκδικήσει τα δικαιώματά του. Δεν είναι ρομαντικός. Δεν κοιτάει τα πράγματα επιφανειακά και επιπόλαια. Δεν ακολουθεί το δόγμα, όσα περισσότερα χρήματα έχω, τόσο περισσότερο καταναλώνω. Απαιτητικός, ώριμος και αδιάλλακτος με την ανασφάλεια και την αξιοπιστία της εκάστοτε ασφαλιστικής εταιρίας, αποδοκιμάζει την αφερέγγυότητα και θέλει να επανορθώσει τα λάθη του παρελθόντος. Είναι γεμάτος εμπειρία και ικανός να διαμορφώσει μια ορθή κριτική σκέψη γύρω από τον ασφαλιστικό του σύμβουλο. Δεν του αρέσει η μετριότητα και δεν διστάζει να εκφράσει τις πολύ καλές του εντυπώσεις για τον ασφαλιστικό του σύμβουλο.

Όπως όλα δείχνουν ο καταναλωτής αφήνει πίσω τη κατάσταση της αμάθειας, της άγνοιας και της αδαημοσύνης και προχωρά με σταθερά βήματα και με αισθητή πρόοδο για την εξασφάλιση και την προστασία της ίδιας του της ζωής αλλά και για την εξυγίανση του ίδιου του ίδιου του κλάδου, μια και η άποψη και η συνεισφορά του καταναλωτή είναι πάρα πολύ σημαντική και είναι αυτή που κρίνει κατ’ ένα μεγάλο βαθμό την πορεία των πάντων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Έχοντας διερευνήσει όλους τους στόχους της έρευνας, όπως η ασφάλιση στην Ελλάδα καθώς και την πλήρη ανάλυση της ασφαλιστικής βιομηχανίας, δεν μένει παρά να δώσω μια απάντηση κα στο κεντρικό ερώτημα που γεννάται σε αυτή την πτυχιακή, που δεν είναι άλλο από τη διαπίστωση της στάσης των πολιτών απέναντι στην ασφαλιστική βιομηχανία.

Αν και οι ασφαλιστικές εταιρίες έχουν μερικές δεκαετίες που λειτουργούν στη χώρα μας θα μπορούσαμε να πούμε ότι υπάρχει μεγάλο ποσοστό ενημέρωσης γύρω από τα προγράμματα ασφαλειών κυρίως από τους ασφαλιστικούς συμβούλους, οι οποίοι είναι οι κύριοι αντιπρόσωποι ή ακόμη αν θέλετε οι πρωταγωνιστές των εταιριών.

Αρκετοί Έλληνες είναι διατεθειμένοι να δώσουν κάποια χρήματα για τη σύναψη ασφαλιστηρίου συμβολαίου και ένας βασικός λόγος που υποστηρίζει αυτό το γεγονός είναι η πεποίθηση που υπάρχει ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες προσφέρουν πιο ολοκληρωμένες λύσεις από τα δημόσια ασφαλιστικά ταμεία.

Βέβαια, οι ασφαλιστικές εταιρίες αν θέλουν να βγουν κερδισμένοι και να εκπληρώσουν τα θέλω των καταναλωτών για κάλυψη αναγκών θα πρέπει να δημιουργήσουν μια νέα εικόνα πιο σύγχρονη, πιο αξιόπιστη αλλά κυρίως να μην επαναλαμβάνει τα λάθη του παρελθόντος, ώστε να δημιουργηθεί ένα κλίμα εμπιστοσύνης κα ηρεμίας προς αυτές. Να δείξουν δηλαδή την μεγάλη οικονομική και κοινωνική τους συμβολή και να παρουσιάσουν έτσι ένα πρόσωπο ικανό που θα μπορεί να παίζει συμπληρωματικό ρόλο με την κοινωνική ασφάλιση.

Και αυτό γιατί όλες οι έρευνες μαρτυρούν ότι η ελληνική ασφαλιστική βιομηχανία έχει τεράστια περιθώρια ανάπτυξης, γεγονός που υποδηλώνει ότι η πρόοδος μπορεί να επιτευχθεί εύκολα αρκεί να πραγματοποιηθούν διαρθρωτικές αλλαγές σε όλους τους τομείς.

Εύχομαι ο επόμενος φοιτητής που θα ασχοληθεί με την ελληνική ασφαλιστική βιομηχανία να έρθει αντιμέτωπος με μια αγορά που θα διακατέχεται από αξιοπιστία, πολλές συνεργασίες μέσα σε ένα περιβάλλον ισχυρού εποπτικού κρατικού ελέγχου ώστε να επιτευχθεί η υψηλή συνείδηση των καταναλωτών γι' αυτήν. Με αυτό τον τρόπο θα βγούμε όλοι κερδισμένοι.

Ευχαριστώ πολύ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Διαδικτυακή Βιβλιογραφία

- I. <http://aagora.gr>
- II. <http://asfalinet.gr>
- III. <http://capital.gr>
- IV. <http://Eaee.gr>
- V. <http://economics.gr>
- VI. <http://forum>
- VII. <http://kathimerini.gr>
- VIII. <http://lawnet.gr>
- IX. <http://naftemporiki.gr>
- X. <http://nextdeal.gr>
- XI. <http://reporter.gr>

B. Ελληνική Βιβλιογραφία

- I. Αγγελάκης Άκης, «Ο κύκλος της Ασφαλιστικής Πώλησης», εκδόσεις Interbooks, 1997, Αθήνα
- II. Ανδριτσάκης Απόστολος, «Οι ιδιωτικές ασφάλισεις», εκδόσεις Interbooks, 2005, Αθήνα
- III. Βελέντζας Ε. Γιάννης, «Το νέο δίκαιο της Ιδιωτικής Ασφάλισης», εκδόσεις Ius, 1998, Θεσσαλονίκη
- IV. Βουρλούμης Παναγής, «Το ασφαλιστικό με απλά λόγια», εκδόσεις Ποταμός, έκδοση Β', 2005, Αθήνα
- V. Εκπαιδευτικές Σημειώσεις ΕΙΑΣ, «Η ιδιωτική ασφάλιση», εκδόσεις ΕΙΑΣ, 2004, Αθήνα
- VI. Ζουγανέλη Τζίνα, «Άνθρωποι και Αριθμοί της Χρηματοοικονομικής και Ασφαλιστικής Βιομηχανίας 2006 – 2007», εκδόσεις Δημήτρης Ρουχωτάς, 2007, Ιούλιος
- VII. Κιόχος Α. Πέτρος, «Εισαγωγή στην Ασφαλιστική Επιστήμη», εκδόσεις Interbooks, 1993, Αθήνα
- VIII. Κιόχος Α. Πέτρος, «Μεθοδολογία Διεξαγωγής Έρευνας», εκδόσεις Α. Σταμούλη, 1997, Αθήνα

- IX. Κοψίνη Χριστίνα, «Πέντε πεδία διαλόγου για το ασφαλιστικό», εφημερίδα Οικονομική Καθημερινή, Σεπτέμβριος 2007, Αθήνα
- X. Μαντά Β. Νικόλαου και Ντάνου Σ. Αντωνίου, «Μεθοδολογία Εκπόνησης Πτυχιακών Εργασιών », εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, 1994, Αθήνα
- XI. Νεκτάριος Μιλτιάδης, «Εισαγωγή στην Ιδιωτική Ασφάλιση», εκδόσεις Financial Forum, έκδοση Δ' Πλήρως Αναθεωρημένη, 2003, Αθήνα
- XII. Ρόκα Κ. Ιωάννη, «Ιδιωτική Ασφάλιση», εκδόσεις Αντ. Ν. Σακκουλά, έκδοση 10^η πλήρως αναθεωρημένη, 2001, Αθήνα – Κομοτηνή
- XIII. Ρουχωτάς Δημήτρης, «Διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα», εκδόσεις Financial Forum, 2002, Αθήνα
- XIV. Σίμιτσεκ Παναγιώτης, «Τι είναι ασφάλιση», εκδόσεις Κάκτος, 1997, Αθήνα
- XV. Τσούλος Πλάτωνας, «Νέο Πλαίσιο στην άσκηση ασφαλιστικής διαμεσολάβησης», εφημερίδα Ναυτεμπορική, Τρίτη 21 Αυγούστου 2007, Αθήνα
- XVI. Τσούλος Πλάτωνας, «Σε εξέλιξη το σχέδιο Πειραιώς στην ασφαλιστική αγορά», εφημερίδα Ναυτεμπορική, Τετάρτη 19 Σεπτεμβρίου 2007, Αθήνα
- XVII. Χριστοφίδης Α. Γιαννάκης, «Εισαγωγή στην Ασφάλιση», έκδοση Ασφαλιστικού Ινστιτούτου Κύπρου, έκδοση Γ', 1996, Κύπρος

Γ. Ξένη Βιβλιογραφία

- I. Eric Briys and Francois de Varenne, «Insurance from underwriting to derivatives», εκδόσεις Wiley Finance, 2001, England

Δ. Περιοδικός Τύπος

- I. Forum, Τεύχη 383 – 384 – 385 – 386 – 389
- II. Ασφαλιστική Αγορά, Τεύχη 357 – 358 – 360
- III. Ασφαλιστικό Ναι, Τεύχη 104 – 105 – 106 – 107
- IV. Επιστημονικό Marketing, Τεύχος 40
- V. Ιδιωτική Ασφάλιση, Τεύχη 397 – 405 – 433 – 437 – 438 – 439
- VI. Κεφάλαιο, Τεύχη 201 – 203 – 204 – 205 – 208,
- VII. Οικονομική Επιθεώρηση, «Η εξίσωση του ασφαλιστικού», Τόμος 74, Τεύχος 838, Μάιος 2007

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
‘ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ‘

(συνοδεύει τη θεωρητική προσέγγιση, στο κεφάλαιο 2 και συγκεκριμένα την ενότητα 4.2, στη σελίδα 36)

ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ 2006
Εταιρίες με έδρα την Ελλάδα

ΕΤΑΙΡΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ		ΜΕΡΙΔΙΟ ΑΓΟΡΑΣ	
	ΖΩΗΣ	ΖΗΜΙΩΝ	ΖΩΗΣ	ΖΗΜΙΩΝ
ALLIANZ	98.068.977,36 €	73.576.529,94 €	4,28%	2,96%
ALPHA	74.842.138,49 €	91.553.976,70 €	3,26%	3,68%
ΑΤΕ	61.856.122,83 €	121.018.358,63 €	2,70%	4,86%
ΑΙΓΑΙΟΝ	0,00 €	23.849.155,92 €	0,00%	0,96%
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	0,00 €	74.921.386,20 €	0,00%	3,01%
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΑΕΓΑ	155.428.583,56 €	4.929.817,71 €	6,78%	0,20%
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	3.064.665,57 €	39.490.972,92 €	0,13%	1,59%
CGU HELLAS	0,00 €	26.046.035,40 €	0,00%	1,05%
COMMERCIAL VALUE	69.931.908,87 €	91.186.080,69 €	3,05%	3,66%
DAS HELLAS	0,00 €	5.779.464,53 €	0,00%	0,23%
EUROSTAR	0,00 €	17.589.231,51 €	0,00%	0,71%
GENERALI HELLAS	33.440.504,87 €	56.997.736,24 €	1,46%	2,29%
IMPERIO LIFE	60.911,98 €	0,00 €	0,00%	0,00%
INCHCAPE	0,00 €	4.732.519,92 €	0,00%	0,19%
ING ΕΑΕΕΖ	195.324.067,44 €	0,00 €	8,52%	0,00%
ING ΕΑΕΓΑ	0,00 €	24.877.737,99 €	0,00%	1,00%
ING ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΖΩΗΣ	84.585.124,83 €	0,00 €	3,69%	0,00%
INTERLIFE	0,00 €	17.314.396,50 €	0,00%	0,70%
INTERNATIONAL HELLAS	28.578.227,56 €	20.900.566,57 €	1,25%	0,84%
LA VIE ΖΩΗΣ	3.727.935,19 €	0,00 €	0,16%	0,00%
LE MONDE	52,10 €	9.731.515,70 €	0,00%	0,39%
INTERASCO	0,00 €	1.291.962,91 €	0,00%	0,05%
PERSONAL	0,00 €	19.768.337,97 €	0,00%	0,79%
UNIVERSAL LIFE	16.577.153,33 €	0,00 €	0,72%	0,00%
VDV LEBEN	4.596.545,02 €	0,00 €	0,20%	0,00%
VICTORIA	1.420.250,61 €	59.146.477,20 €	0,06%	2,38%
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΥΓΕΙΑΣ	0,00 €	387.459,95 €	0,00%	0,02%
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΕΓΑ	0,00 €	118.363.033,68 €	0,00%	4,76%
ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ	0,00 €	25.468.653,78 €	0,00%	1,02%
ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ	0,00 €	100.069.542,42 €	0,00%	4,02%
ΔΥΝΑΜΙΣ	0,00 €	11.609.918,31 €	0,00%	0,47%
EFG EUROBANK	426.863.249,88 €	23.947.498,32 €	18,61%	0,96%
ΕΓΝΑΤΙΑ	0,00 €	88.091.443,21 €	0,00%	3,54%
ΕΘΝΙΚΗ	382.129.786,94 €	370.532.020,00 €	16,66%	14,89%
ΕΛΛΑΣ	0,00 €	5.208,89 €	0,00%	0,00%
ΕΜΠΟΡΚΗ ΖΩΗΣ	71.048.070,00 €	0,00 €	3,10%	0,00%
ΕΟΣ	0,00 €	27.745.670,72 €	0,00%	1,12%
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	170.975,15 €	51.314.238,60 €	0,01%	2,06%
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ	14.074.407,92 €	47.002.347,16 €	0,61%	1,89%
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ	0,00 €	34.108.468,11 €	0,00%	1,37%
ΕΥΡΩΠΗ	0,00 €	8.592.122,76 €	0,00%	0,35%
ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ	0,00 €	2.058.215,12 €	0,00%	0,08%

Πηγή : Ιδιωτική Ασφάλιση, Τεύχος Μαρτίου 2007, Σελίδα 26

ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ 2006

Εταιρίες με έδρα την Ελλάδα				
ΕΤΑΙΡΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ		ΜΕΡΙΔΙΟ ΑΓΟΡΑΣ	
	ΖΩΗΣ	ΖΗΜΙΩΝ	ΖΩΗΣ	ΖΗΜΙΩΝ
INTERAMERICAN	281.559.656,85 €	129.032.284,42 €	12,28%	5,19%
INTERAMERICAN ΟΔΙΚΗ	0,00 €	18.632.039,78 €	0,00%	0,75%
INTERAMERICAN ΥΓΕΙΑΣ	0,00 €	5.964.680,57 €	0,00%	0,24%
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ	4.194.662,76 €	138.182.047,59 €	0,18%	5,55%
ΛΑΙΚΗ ΖΩΗΣ	3.470.008,94 €	0,00 €	0,15%	0,00%
ΟΡΙΖΩΝ	1.336.468,17 €	11.713.619,39 €	0,06%	0,47%
ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ	0,00 €	17.787.988,94 €	0,00%	0,71%
ΣΙΔΕΡΗΣ	0,00 €	9.836.361,30 €	0,00%	0,40%
ΣΚΟΥΡΤΗΣ	0,00 €	10.304.224,21 €	0,00%	0,41%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ	2.072.448,96 €	27.998.080,93 €	0,09%	1,13%
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ	0,00 €	105.677.765,63 €	0,00%	4,25%
HERMES EULER	0,00 €	9.984.331,04 €	0,00%	0,40%
ΦΟΙΝΙΞ METROLIFE	68.727.739,45 €	138.616.873,47 €	3,00%	5,57%
ΩΜΕΓΑ	0,00 €	38.961.015,14 €	0,00%	1,57%
ΣΥΝΟΛΟ	2.087.150.644,63 €	2.356.689.414,59 €	91,01%	94,73%

Πηγή : Ιδιωτική Ασφάλιση, Τεύχος Μαρτίου 2007, Σελίδα 27

ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ 2006

Εταιρίες με υποκαταστήματα				
ΕΤΑΙΡΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ		ΜΕΡΙΔΙΟ ΑΓΟΡΑΣ	
	ΖΩΗΣ	ΖΗΜΙΩΝ	ΖΩΗΣ	ΖΗΜΙΩΝ
ALICO	203.135.726,98 €	38.585.405,93 €	8,86%	1,55%
EUROLIFE LIMITED	3.357.251,28 €	0,00 €	0,15%	0,00%
EUROP ASSISTANCE	0,00 €	5.405.768,76 €	0,00%	0,22%
GERLING KONZERN	0,00 €	15.462.497,18 €	0,00%	0,62%
MALAYAN	0,00 €	13.212.582,54 €	0,00%	0,53%
NATIONAL UNION	0,00 €	41.680.356,92 €	0,00%	1,68%
ROYAL AND SUN	0,00 €	1.037.962,89 €	0,00%	0,04%
SBAI MONDIAL	0,00 €	8.703.751,43 €	0,00%	0,35%
MITSUMI MARINE	0,00 €	-72,51 €	0,00%	0,00%
THE TOKIO MARINE FIRE	0,00 €	-3.996,81 €	0,00%	0,00%
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ	0,00 €	7.376.412,41 €	0,00%	0,30%
ΣΥΝΟΛΟ	206.492.978,26 €	131.460.668,74 €	9,01%	5,29%

Πηγή : Ιδιωτική Ασφάλιση, Τεύχος Μαρτίου 2007, Σελίδα 12

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

‘‘Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
ΑΓΟΡΑ’’

(συνοδεύει τη θεωρητική προσέγγιση, στο κεφάλαιο 2 και συγκεκριμένα την ενότητα 11,
στη σελίδα 55)

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ				
Αριθμός Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων ανά Χώρα				
ΧΩΡΑ	2003	2004	2005	% 05/04(*) Μεταβολή
Αυστρία	71	72	72(**)	0,00%
Βέλγιο	189	181	181(**)	0,00%
Βουλγαρία	30	30	30	0,00%
Ελβετία	141	143	146	2,10%
Κύπρος	34	33	33	0,00%
Τσεχία	42	40	45	12,50%
Γερμανία	703	677	670	-1,00%
Δανία	214	210	210	0,00%
Εστονία	13	-	-	-
Ισπανία	328	330	320	-3,00%
Φιλανδία	68	68	65	-4,40%
Γαλλία	486	475	470	-1,10%
Μεγάλη Βρετανία	772	1167	1170	0,30%
Ελλάδα	100	99	99	0,00%
Κροατία	25	22	21	-4,50%
Ουγγαρία	28	28	28	0,00%
Ιρλανδία	224	217	220	1,40%
Ισλανδία	11	11	11	0,00%
Ιταλία	249	245	239	-2,40%
Λιχτενστάιν	23	30	30	0,00%
Λιθουανία	28	28	25	-10,70%
Λουξεμβούργο	95	95	95(**)	0,00%
Λετονία	19	17	17	0,00%
Μάλτα	18	20	21	5,00%
Ολλανδία	335	317	300	-5,40%
Νορβηγία	96	112	116	3,60%
Πολωνία	77	74	74	0,00%
Πορτογαλία	74	70	70	0,00%
Ρουμανία	46	39	37	-5,10%
Σουηδία	440	428	415	-3,00%
Σλοβενία	15	16	21	31,30%
Σλοβακία	28	26	26	0,00%
Τουρκία	55	53	53	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ C.E.A.	5077	5373	5330	-0,80%
(*)προσωρινά στοιχεία (**) στοιχεία 2004 για το 2005				
Πηγή : C.E.A.				

Πηγή : Άνθρωποι και Αριθμοί, Τεύχος 2006 – 2007, εκδότης Δημήτρης Ρουχωτάς,
Σελίδα 8

Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Αριθμός Απασχολουμένων

ΧΩΡΑ	2003	2004	2005	% 05/04(*) Μεταβολή
Αυστρία	26106	26627	26106	-0,60%
Βέλγιο	23991	23744	24141	1,70%
Βουλγαρία				
Ελβετία	44514	42186	41000	-2,80%
Κύπρος	1665	1691	1700	0,50%
Τσεχία	15658	14600	14119	-3,30%
Γερμανία	244300	240800	233300	-3,10%
Δανία	11298	10975	10800	-1,60%
Εστονία	1458			
Ισπανία	45626	48116	48800	-0,20%
Φιλανδία	11720	11440	11600	1,40%
Γαλλία	138500	138000	138000	
Μεγάλη Βρετανία	211300	208100	207000	-0,50%
Ελλάδα	9500	9500	9500	0,00%
Κροατία	6194	6190	6250	1,00%
Ουγγαρία	28069	27226	29988	10,10%
Ιρλανδία	15227	14989	15000	0,10%
Ισλανδία	600	600	600	0,00%
Ιταλία	39291	40118	39136	-2,40%
Λιχτενστάιν		150		
Λιθουανία	6500			
Λουξεμβούργο	2673	2709	2678	-1,10%
Λετονία	2837	2988	3100	3,70%
Μάλτα	888	1085	1090	0,50%
Ολλανδία	48204	48035	47500	-1,10%
Νορβηγία	8700	8700	8700	0,00%
Πολωνία	30537	28677	28500	-0,60%
Πορτογαλία	12575	11896	11800	-0,80%
Ρουμανία	25300	36130	36000	-0,40%
Σουηδία	18973	18914	19000	0,50%
Σλοβενία	5521	5690	5750	1,10%
Σλοβακία	6743	6484	6484(**)	0,00%
Τουρκία	11426	12140	12837	5,70%
ΣΥΝΟΛΟ C.E.A.	1055894	1048140	1039679	-0,80%
(*)προσωρινά στοιχεία (**) στοιχεία 2004 για το 2005				
Πηγή : C.E.A.				

Πηγή : Άνθρωποι και Αριθμοί, Τεύχος 2006 – 2007, εκδότης Δημήτρης Ρουχωτάς,
Σελίδα 9

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ						
Σύνολο Παραγωγής Ασφαλίσεων (Ζωής και Ζημιών)						
	(σε εκατομ. Ευρώ)			Συμμετοχή στο σύνολο (%)		
ΧΩΡΑ	2003	2004	2005	2003	2004	2005 (*)
Αυστρία	13128	13975	15295	1,50%	1,50%	1,60%
Βέλγιο	25784	28417	33829	3,00%	3,10%	3,50%
Βουλγαρία	344	434	458	0,04%	0,05%	0,05%
Ελβετία	33907	32816	31590	3,90%	3,60%	3,20%
Κύπρος	527	550	588	0,10%	0,10%	0,10%
Τσεχία	3286	3499	3887	0,40%	0,40%	0,40%
Γερμανία	147720	152124	157800	17,00%	16,60%	16,10%
Δανία	15038	15756	16774	1,70%	1,70%	1,70%
Εσθονία	168	189	189(**)	0,02%	0,02%	0,02%
Ισπανία	41600	45224	48687	4,80%	4,90%	5,00%
Φιλανδία	12641	13191	14302	1,50%	1,40%	1,50%
Γαλλία	142028	158226	174920	16,30%	17,20%	17,90%
Μεγάλη Βρετανία	213885	219845	220876	24,60%	24,00%	22,60%
Ελλάδα	3235	3624	3923	0,40%	0,40%	0,40%
Κροατία	792	885	1023	0,10%	0,10%	0,10%
Ουγγαρία	2206	2380	2767	0,30%	0,30%	0,30%
Ιρλανδία	11884	11998	12970	1,40%	1,30%	1,30%
Ισλανδία	294	281	317	0,03%	0,03%	0,03%
Ιταλία	96993	101038	109901	11,20%	11,00%	11,20%
Λιχτενστάιν		1490	2713	0,00%	0,20%	0,30%
Λιθουανία	242	269	302	0,03%	0,03%	0,03%
Λουξεμβούργο	7334	8972	11464	0,80%	1,00%	1,20%
Λετονία	195	197	229	0,02%	0,02%	0,02%
Μάλτα	215	248	247	0,02%	0,03%	0,03%
Ολλανδία	46042	48695	49690	5,30%	5,30%	5,10%
Νορβηγία	9498	10381	11344	1,10%	1,10%	1,20%
Πολωνία	5646	6091	7764	0,60%	0,70%	0,80%
Πορτογαλία	9444	10465	13431	1,10%	1,10%	1,40%
Ρουμανία	514	614	890	0,10%	0,10%	0,10%
Σουηδία	19264	19169	22261	2,20%	2,10%	2,30%
Σλοβενία	1275	1457	1640	0,10%	0,20%	0,20%
Σλοβακία	1008	1198	1366	0,10%	0,10%	0,10%
Τουρκία	2938	3725	4697	0,30%	0,40%	0,50%
ΣΥΝΟΛΟ C.E.A.	869076	917424	978135	100,00%	100,00%	100,00%
(*)προσωρινά στοιχεία (**) στοιχεία 2004 για το 2005						
Πηγή : C.E.A.						

Πηγή : Άνθρωποι και Αριθμοί, Τεύχος 2006 – 2007, εκδότης Δημήτρης Ρουχωτάς, Σελίδα 10

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ							
Σύνολο Παραγωγής Ασφαλιστρών Ζωής							
	(σε εκατομ. Ευρώ)				Συμμετοχή στο σύνολο (%)		
ΧΩΡΑ	2003	2004	2005 (*)		2003	2004	2005 (*)
Αυστρία	5704	6166	7124		1,10%	1,10%	1,20%
Βέλγιο	17524	19891	24964		3,40%	3,60%	4,20%
Βουλγαρία	38	52	75		0,01%	0,01%	0,01%
Ελβετία	21154	19585	18343		4,10%	3,50%	3,10%
Κύπρος	265	266	276		0,10%	0,00%	0,00%
Τσεχία	1291	1386	1507		0,20%	0,30%	0,30%
Γερμανία	67618	68399	72597		13,10%	12,40%	12,10%
Δανία	9676	10009	10736		1,90%	1,80%	1,80%
Εστονία	37	50	50(**)		0,01%	0,01%	0,01%
Ισπανία	17743	18972	20522		3,40%	3,40%	3,40%
Φιλανδία	9982	10357	11256		1,90%	1,90%	1,90%
Γαλλία	92022	105341	120090		17,80%	19,10%	20,10%
Μεγάλη Βρετανία	143514	151634	150629		27,70%	27,40%	25,20%
Ελλάδα	1435	1729	1935		0,30%	0,30%	0,30%
Κροατία	176	209	265		0,03%	0,04%	0,04%
Ουγγαρία	885	968	1218		0,20%	0,20%	0,20%
Ιρλανδία	7644	7930	9000		1,50%	1,40%	1,50%
Ισλανδία	28	29	35		0,01%	0,01%	0,01%
Ιταλία	62780	65627	73592		12,10%	11,90%	12,30%
Λιχτενστάιν		1490	2596		0,00%	0,30%	0,40%
Λιθουανία	62	68	84		0,01%	0,01%	0,01%
Λουξεμβούργο	6325	7875	9800		1,20%	1,40%	1,60%
Λετονία	8	10	16		0,002%	0,002%	0,003%
Μάλτα	111	135	134		0,02%	0,02%	0,02%
Ολλανδία	24838	25136	25000		4,80%	4,50%	4,20%
Νορβηγία	5332	6283	6937		1,00%	1,10%	1,20%
Πολωνία	2538	2778	3812		0,50%	0,50%	0,60%
Πορτογαλία	5402	6250	9136		1,00%	1,10%	1,50%
Ρουμανία	122	137	235		0,02%	0,02%	0,04%
Σουηδία	12503	12314	15059		2,40%	2,20%	2,50%
Σλοβενία	305	429	543		0,10%	0,10%	0,10%
Σλοβακία	410	486	571		0,10%	0,10%	0,10%
Τουρκία	608	689	740		0,10%	0,10%	0,10%
ΣΥΝΟΛΟ C.E.A.	518082	552681	598876		100,00%	100,00%	100,00%
(*)προσωρινά στοιχεία (**) στοιχεία 2004 για το 2005							
Πηγή : C.E.A.							

Πηγή : Άνθρωποι και Αριθμοί, Τεύχος 2006 – 2007, εκδότης Δημήτρης Ρουχωτάς, Σελίδα 11

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ							
Σύνολο Παραγωγής Ασφαλιστρών Ζημιών							
	(σε εκατομ. Ευρώ)				Συμμετοχή στο σύνολο (%)		
ΧΩΡΑ	2003	2004	2005 (*)		2003	2004	2005 (*)
Αυστρία	7424	7809	8171		2,10%	2,10%	2,20%
Βέλγιο	8260	8526	8865		2,40%	2,30%	2,30%
Βουλγαρία	306	382	383(**)		0,10%	0,10%	0,10%
Ελβετία	12753	13232	13247		3,60%	3,60%	3,50%
Κύπρος	262	284	312		0,10%	0,10%	0,10%
Τσεχία	1994	2113	2380		0,60%	0,60%	0,60%
Γερμανία	80102	83725	85203		22,80%	23,00%	22,50%
Δανία	5362	5747	6039		1,50%	1,60%	1,60%
Εστονία	131	139	139(**)		0,04%	0,04%	0,04%
Ισπανία	23857	26252	28165		6,80%	7,20%	7,40%
Φιλανδία	2659	2834	3046		0,80%	0,80%	0,80%
Γαλλία	50006	52885	54830		14,20%	14,50%	14,50%
Μεγάλη Βρετανία	70371	68211	70247		20,00%	18,70%	18,50%
Ελλάδα	1800	1895	1988		0,50%	0,50%	0,50%
Κροατία	616	676	758		0,20%	0,20%	0,20%
Ουγγαρία	1321	1412	1550		0,40%	0,40%	0,40%
Ιρλανδία	4240	4068	3970		1,20%	1,10%	1,00%
Ισλανδία	266	251	282		0,10%	0,10%	0,10%
Ιταλία	34213	35411	36309		9,70%	9,70%	9,60%
Λιχτενστάιν			116				0,00%
Λιθουανία	180	201	219		0,10%	0,10%	0,10%
Λουξεμβούργο	1009	1097	1664		0,30%	0,30%	0,40%
Λετονία	187	187	213		0,10%	0,10%	0,10%
Μάλτα	105	114	113		0,03%	0,03%	0,03%
Ολλανδία	21204	23559	24690		6,00%	6,50%	6,50%
Νορβηγία	4165	4097	4407		1,20%	1,10%	1,20%
Πολωνία	3108	3313	3952		0,90%	0,90%	1,00%
Πορτογαλία	4043	4215	4295		1,20%	1,20%	1,10%
Ρουμανία	392	477	655		0,10%	0,10%	0,20%
Σουηδία	6761	6855	7202		1,90%	1,90%	1,90%
Σλοβενία	970	1028	1097		0,30%	0,30%	0,30%
Σλοβακία	598	713	795		0,20%	0,20%	0,20%
Τουρκία	2330	3036	3957		0,70%	0,80%	1,00%
ΣΥΝΟΛΟ C.E.A.	350994	364743	379259		100,00%	100,00%	100,00%
(*)προσωρινά στοιχεία (**) στοιχεία 2004 για το 2005							
Πηγή : C.E.A.							

Πηγή : Άνθρωποι και Αριθμοί, Τεύχος 2006 – 2007, εκδότης Δημήτρης Ρουχωτάς, Σελίδα 12

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΟΣΗ				
Συνολικά κατά κεφαλήν Ασφάλιστρα				
	(σε Ευρώ)			Ποσοστό Μεταβολής
ΧΩΡΑ	2002	2003	2004	Ονομαστικές τιμές (%) 04/03
Αυστρία	1569	1620	1717	6,00%
Βέλγιο	2161	2490	2733	9,80%
Βουλγαρία		44	56	26,80%
Ελβετία	4979	4633	4454	-3,90%
Κύπρος	687	737	752	2,00%
Τσεχία	289	322	343	6,40%
Γερμανία	1714	1790	1843	3,00%
Δανία	2501	2793	2919	4,50%
Εστονία	102	124	140	12,90%
Ισπανία	1180	998	1068	7,00%
Φιλανδία	2358	2428	2527	4,10%
Γαλλία	2224	2373	2628	10,80%
Μεγάλη Βρετανία	3945	3605	3694	2,50%
Ελλάδα	263	294	328	11,70%
Κροατία	168	178	197	10,40%
Ουγγαρία	200	217	235	8,20%
Ιρλανδία	2874	2998	2981	-0,60%
Ισλανδία	1027	1018	964	-5,30%
Ιταλία	1539	1692	1748	3,30%
Λιχτενστάιν				
Λιθουανία	64	70	78	12,00%
Λουξεμβούργο	14512	16361	19849	21,30%
Λετονία	76	84	85	1,50%
Μάλτα	503	542	621	14,60%
Ολλανδία	2739	2843	2996	5,40%
Νορβηγία	2027	2086	2268	8,70%
Πολωνία	155	148	159	8,00%
Πορτογαλία	815	907	999	10,10%
Ρουμανία		24	28	19,90%
Σουηδία	1904	2155	2136	-0,90%
Σλοβενία	592	639	730	14,20%
Σλοβακία	158	187	223	18,90%
Τουρκία	36	42	52	24,90%
ΣΥΝΟΛΟ C.E.A.	1567	1521	1597	5,00%
Πηγή : C.E.A.				

Πηγή : Άνθρωποι και Αριθμοί, Τεύχος 2006 – 2007, εκδότης Δημήτρης Ρουχωτάς,
Σελίδα 18

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

Σύνολο Επενδύσεων						
ΧΩΡΑ	(σε εκατομ. Ευρώ)			Συμμετοχή στο σύνολο (%)		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005 (*)
Αυστρία	55953	59873	59783(**)	1,00%	1,00%	0,90%
Βέλγιο	128595	151730	183043	2,40%	2,60%	2,90%
Βουλγαρία						
Ελβετία	269399	264315	284183	5,00%	4,60%	4,50%
Κύπρος	1431	1495	1586	0,03%	0,03%	0,02%
Τσεχία	6775	7831	7831(**)	0,10%	0,10%	0,10%
Γερμανία	1059512	1092122	1155655	19,80%	18,90%	18,10%
Δανία	144659	158958	182104	2,70%	2,70%	2,90%
Εστονία						
Ισπανία	121481	136194	158000	2,30%	2,40%	2,50%
Φιλανδία	81933	89069	103338	1,50%	1,50%	1,60%
Γαλλία	1015888	1129570	1288800	19,00%	19,50%	20,20%
Μεγάλη Βρετανία	1391360	1487686	1608658	26,00%	25,70%	25,20%
Ελλάδα	6928	7963	8716	0,10%	0,10%	0,10%
Κροατία	1320	1507	1709	0,02%	0,03%	0,03%
Ουγγαρία	4109	4722	4722(**)	0,01%	0,10%	
Ιρλανδία	54201	65968	79800	1,00%	1,10%	1,30%
Ισλανδία						
Ιταλία	365385	410678	473004	6,80%	7,10%	7,40%
Λιχτενστάιν	2432	3433	6394	0,05%	0,10%	0,10%
Λιθουανία	322	386	419	0,01%	0,01%	0,01%
Λουξεμβούργο	30357	35742	35742(**)	0,60%	0,60%	0,60%
Λετονία	151	158	201	0,003%	0,003%	0,003%
Μάλτα	591	713	830	0,01%	0,01%	0,01%
Ολλανδία	267746	288005	325000	5,00%	5,00%	5,10%
Νορβηγία	69848	78045	92343	1,30%	1,30%	1,40%
Πολωνία	13302	14243	19841	0,20%	0,20%	0,30%
Πορτογαλία	28696	32858	38600	0,50%	0,60%	0,60%
Ρουμανία	223	325	325(**)	0,00%	0,01%	0,01%
Σουηδία	228466	249663	239146	4,30%	4,30%	3,80%
Σλοβενία	3514	4116	4592	0,10%	0,10%	0,10%
Σλοβακία	1427	1749	1749(**)	0,03%	0,03%	
Τουρκία	3443	4126	5163	0,10%	0,10%	0,10%
ΣΥΝΟΛΟ C.E.A.	5359447	5783244	6371366	100,00%	100,00%	100,00%

(*)προσωρινά στοιχεία (**) στοιχεία 2004 για το 2005
 Πηγή : C.E.A.

Πηγή : Άνθρωποι και Αριθμοί, Τεύχος 2006 – 2007, εκδότης Δημήτρης Ρουχωτάς,
 Σελίδα 21

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ποσοστό Συνόλου Ασφαλιστρών / Α.Ε.Π.				Ποσοστό Συνόλου Επενδύσεων / Α.Ε.Π.			
	Ποσοστό %				Ποσοστό %		
ΧΩΡΑ	2002	2003	2004	ΧΩΡΑ	2002	2003	2004
Αυστρία	5,80%	5,90%	6,00%	Αυστρία	24,60%	24,90%	25,80%
Βέλγιο	8,60%	9,60%	10,20%	Βέλγιο	43,40%	48,10%	54,70%
Βουλγαρία		1,90%	2,20%	Βουλγαρία			
Ελβετία	12,40%	12,00%	11,50%	Ελβετία	93,40%	95,20%	92,80%
Κύπρος	4,50%	4,70%	4,60%	Κύπρος	12,40%	12,60%	12,50%
Τσεχία	3,80%	4,30%	4,40%	Τσεχία	8,20%	9,00%	9,90%
Γερμανία	6,70%	6,90%	7,00%	Γερμανία	47,70%	49,80%	50,00%
Δανία	7,30%	8,00%	8,00%	Δανία	77,50%	76,90%	81,20%
Εστονία	1,90%	2,10%	2,20%	Εστονία	2,10%		
Ισπανία	6,90%	5,60%	5,70%	Ισπανία	15,80%	16,30%	17,20%
Φιλανδία	8,80%	8,90%	9,00%	Φιλανδία	53,60%	57,50%	60,70%
Γαλλία	8,60%	9,10%	9,80%	Γαλλία	60,30%	65,20%	70,10%
Μεγάλη Βρετανία	14,10%	13,50%	12,70%	Μεγάλη Βρετανία	83,90%	87,50%	86,10%
Ελλάδα	2,00%	2,10%	2,20%	Ελλάδα	4,10%	4,50%	4,80%
Κροατία	3,20%	3,20%	3,40%	Κροατία	4,90%	5,30%	5,80%
Ουγγαρία	3,00%	3,00%	3,00%	Ουγγαρία	5,40%	5,60%	6,00%
Ιρλανδία	8,70%	9,00%	8,60%	Ιρλανδία	36,10%	41,10%	47,30%
Ισλανδία	3,30%	3,20%	2,80%	Ισλανδία	7,60%		
Ιταλία	7,00%	7,50%	7,50%	Ιταλία	25,00%	28,10%	30,50%
Λιχτενστάιν	35,10%		54,50%	Λιχτενστάιν	112,80%	89,50%	125,50%
Λιθουανία	1,50%	1,50%	1,50%	Λιθουανία	1,80%	2,00%	2,20%
Λουξεμβούργο	28,60%	31,20%	36,60%	Λουξεμβούργο	114,40%	129,30%	145,70%
Λετονία	1,80%	2,00%	1,90%	Λετονία	1,60%	1,50%	1,50%
Μάλτα	4,50%	5,00%	5,70%	Μάλτα	16,10%	13,90%	16,30%
Ολλανδία	9,90%	10,20%	10,50%	Ολλανδία	56,40%	59,00%	62,10%
Νορβηγία	4,50%	4,90%	5,40%	Νορβηγία	35,10%	35,70%	40,30%
Πολωνία	3,00%	3,00%	3,30%	Πολωνία	6,40%	7,20%	7,60%
Πορτογαλία	6,50%	7,20%	7,80%	Πορτογαλία	20,10%	22,00%	24,40%
Ρουμανία		1,00%	1,00%	Ρουμανία		0,40%	0,60%
Σουηδία	6,60%	7,20%	6,90%	Σουηδία	79,60%	85,50%	89,80%
Σλοβενία	5,00%	5,20%	5,70%	Σλοβενία	13,20%	14,30%	16,10%
Σλοβακία	3,30%	3,50%	3,70%	Σλοβακία	4,50%	5,00%	5,40%
Τουρκία	1,30%	1,40%	1,60%	Τουρκία	1,50%	5,00%	5,40%
ΣΥΝΟΛΟ	8,30%	8,30%	8,30%	ΣΥΝΟΛΟ	49,00%	51,00%	52,70%

Πηγή : Άνθρωποι και Αριθμοί, Τεύχος 2006 – 2007, εκδότης Δημήτρης Ρουχωτάς,
Σελίδα 22

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

**‘‘Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ’’**

(συνοδεύει τη θεωρητική προσέγγιση, στο κεφάλαιο 2 και συγκεκριμένα την ενότητα 12,
στη σελίδα 55)

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ						
Εταιρία	Συμμετοχή στην ετήσια παραγωγή ασφαλιστρων από πρωτασφαλίσεις					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Εθνική ΑΕΕΓΑ	21,20%	21,24%	19,80%	17,80%	15,30%	15,30%
Φοίνιξ Metrolife Εμπορική ΑΕΑΕ	9,70%	9,14%	9,50%	9,10%	7,70%	6,80%
Αγροτική Ασφαλιστική ΑΕ	6,50%	6,35%	6,70%	6,20%	6,10%	5,10%
Interamerican ΕΕΑ Ζημιών	5,80%	5,99%	5,70%	5,70%	5,80%	5,50%
Allianz ΑΕΓΑ	5,20%	3,91%	3,50%	3,50%	3,30%	3,10%
Alpha Ασφαλιστική ΑΕ	4,90%	4,34%	4,20%	4,10%	4,00%	3,80%
Nordstern Colonia Hellas ΑΕΓΑ	3,40%	3,11%	1,50%	-	-	-
Ιντερσαλόνικα ΑΕΓΑ Ζημιών	-	3,06%	3,40%	2,90%	3,70%	4,50%
Ασπίς Πρόνοια ΑΕΑ Ζημιών	2,70%	2,83%	2,60%	2,50%	2,50%	2,60%
Generali Hellas ΑΕΑ Ζημιών	2,30%	2,40%	2,00%	2,10%	2,40%	2,40%
Διεθνής Ένωση ΑΑΕ	2,30%	2,47%	2,80%	2,90%	3,70%	3,90%
Ευρωπαϊκή Ένωση ΑΕΕΓΑ	2,20%	2,12%	2,20%	2,00%	2,00%	1,90%
Victoria ΑΑΕ Ζημιών	2,00%	2,38%	2,50%	2,40%	2,40%	2,40%
Ευρωπαϊκή Πίστη ΑΕΓΑ	2,00%	1,71%	1,40%	1,70%	2,00%	1,60%
General Union ΑΕΕΓΑ	1,90%	2,13%	2,30%	2,70%	3,20%	3,80%
Ατλαντική Ένωση ΑΕΓΑ	1,60%	1,58%	1,30%	1,40%	1,60%	1,50%
Alico ΑΙG Life Ins. Co	1,50%	1,49%	1,50%	1,60%	1,70%	1,70%
Υδρογόιος ΑΑΑΕ	1,40%	1,78%	2,10%	2,60%	3,20%	3,50%
Interamerican Υγείας ΑΕΓΑ	1,20%	1,61%	1,80%	1,80%	0,30%	0,30%
Ing ΕΑΕΓΑ	1,20%	1,24%	1,20%	1,30%	1,30%	1,20%
Cgu International	1,10%	1,03%	-	-	-	-
National Union	1,00%	1,08%	1,00%	1,20%	1,70%	1,40%
Metrolife ΑΕΓΑ	1,00%	1,22%	0,80%	-0,01%	-	-
Συνεταιριστική ΑΕΕΓΑ	1,00%	1,03%	1,10%	1,10%	1,20%	1,20%
Ελλάς ΑΕΑ	0,90%	0,85%	0,90%	0,70%	0,10%	0,01%
Universal Allgemeine	0,80%	0,48%	0,90%	0,80%	0,40%	0,30%
International Hellas	0,70%	0,76%	0,80%	1,00%	1,10%	1,00%
Ευρωστάρ ΕΑΕΑ Ζημιών	0,70%	0,69%	0,70%	0,60%	0,60%	0,60%
Αργοναυτική ΑΕΓΑ	0,70%	0,68%	0,70%	0,90%	1,20%	1,30%
Gerling Konzern	0,60%	0,52%	0,60%	0,50%	0,50%	0,40%
Le Monde	0,60%	0,72%	0,70%	0,80%	0,80%	0,50%
Ευρωπαϊκή Πρόνοια	0,60%	0,73%	0,90%	1,10%	1,10%	1,20%
Γκοτα Ιντερνάσιοναλ ΑΕΓΑ	0,60%	0,49%	-	-	-	-
Ασπίς Πρόνοια ΑΕΓΑ	0,50%	0,51%	0,40%	0,30%	0,30%	0,20%
Σιδερός Γ. ΑΕΓΑ	0,50%	0,43%	0,40%	0,40%	0,30%	0,40%
Inchape Ασφάλειες	0,50%	0,16%	0,20%	0,30%	0,20%	0,30%
Σκούρτης ΑΕΓΑ	0,40%	0,39%	0,30%	0,30%	0,40%	0,40%
Euror Assistance	0,40%	0,42%	0,20%	0,20%	0,10%	0,10%
Ευρώπη ΑΕΓΑ	0,40%	0,46%	0,30%	0,30%	0,30%	0,30%
Δύναμις ΑΕΓΑ	0,40%	0,45%	0,40%	0,40%	0,50%	0,40%
Ορίζων ΑΕΓΑ	0,40%	0,45%	0,50%	0,40%	0,40%	0,50%
General Trust ΑΕΕΓΑ	0,4	0,43	0,5	0,6	0,7	0,8

Πηγή : Ασφαλιστική Αγορά, Τεύχος Νοεμβρίου 2006, Σελίδα 25

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ

Εταιρία	Συμμετοχή στην ετήσια παραγωγή ασφαλιστρων από πρωτασφαλίσεις					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Interlife ΑΑΕΓΑ	0,30%	0,39%	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%
Interamerican Οδική Προστασία	0,30%	0,23%	0,20%	0,20%	0,20%	0,20%
Personal Ins.	0,30%	0,26%	0,30%	0,40%	0,50%	0,80%
Άμυνα ΑΕΓΑ	0,30%	0,25%	0,20%	0,20%	0,04%	0,00001%
Euler Hermes Emporiki	0,20%	0,29%	0,30%	0,30%	0,40%	0,40%
Γαλαξίας Ασφαλιστική	0,20%	0,24%	0,30%	0,40%	0,40%	0,40%
Efg Eurolife ΑΕΓΑ	0,20%	0,40%	0,50%	0,60%	0,60%	0,80%
Das Hellas	0,20%	0,24%	0,20%	0,20%	0,20%	0,20%
Ποσειδών ΑΕΑΕ	0,20%	0,16%	0,20%	0,10%	-	-
Νέος Ποσειδών ΑΕΑΕ Ζημιών	-	-	-	-	0,30%	0,50%
Οικονομική ΑΕΓΑ	0,20%	0,23%	0,30%	0,40%	0,50%	0,70%
National Suisse	0,20%	0,15%	0,02%	-	-	-
Mapfre Assistencia	0,20%	0,16%	0,20%	0,10%	0,20%	0,10%
Ιμπέριαλ Ελλάς	0,10%	0,13%	0,10%	0,10%	0,10%	0,10%
Atradius Kreditversicherungs	0,10%	0,14%	0,10%	0,10%	0,20%	0,20%
Ecclesiastical Off.	0,10%	-0,0001%	0,04%	0,05%	0,05%	0,04%
Arag A.G.	0,10%	0,09%	0,10%	0,10%	0,10%	0,10%
Royal & Sun Alliance	0,10%	0,17%	0,10%	0,10%	0,05%	0,04%
Εγνατία	0,10%	0,53%	1,50%	2,90%	3,40%	3,80%
Sbai Mondial Assistance	0,10%	0,13%	0,40%	0,30%	0,30%	0,30%
Αιγαίον ΑΑΕ	0,10%	0,12%	0,20%	0,40%	0,70%	0,80%
United ΑΑΕ	0,10%	0,17%	0,20%	-	-	-
Inter Partner Assistance	0,10%	0,10%	0,10%	0,10%	0,60%	0,50%
Cgu Hellas ΑΕΓΑ	0,02%	-0,0002%	0,90%	0,90%	0,90%	0,80%
Astra Ασφαλιστική	0,01%	0,20%	0,60%	0,70%	0,70%	0,50%
Malayan Ins.	0,0001%	0,00005%	0,02%	0,10%	0,20%	0,30%
Ωμέγα ΑΑΕ	-	0,21%	0,40%	0,60%	0,80%	1,50%
Ιντερ Ελλάς ΑΑΕ	-	0,20%	0,02%	0,01%	0,03%	0,04%
Κύπρου Ασφαλιστική	-	0,00%	0,04%	0,10%	0,20%	0,30%
Commercial Value ΑΑΕ	-	-	1,80%	3,30%	2,80%	2,50%
EOS ΑΕΑ Ζημιών	-	-	-	0,40%	1,00%	1,50%
Σύνολο ασφαλιστρων από πρωτασφαλίσεις	1.210.445.819,26 €	1.347.280.910,00 €	1.584.816.479,56 €	1.799.353.683,60 €	1.859.189.629,59 €	1.988.262.699,93 €

Πηγή : Ασφαλιστική Αγορά, Τεύχος Νοεμβρίου 2006, Σελίδα 25 και 26

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ						
Εταιρία	Συμμετοχή στην ετήσια παραγωγή ασφαλιστρων από πρωτασφαλίσεις					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Interamerican Ζωής	22,70%	21,78%	18,70%	14,70%	14,70%	13,60%
Εθνική ΑΕΕΓΑ	16,10%	15,80%	16,80%	15,90%	14,30%	14,10%
Ing ΕΑΕΕ Ζωής	14,60%	13,33%	13,10%	11,80%	9,80%	9,30%
Ασπίς Πρόνοια ΑΕΓΑ	8,70%	9,07%	6,50%	6,10%	6,30%	5,50%
Alico Aig Life	8,10%	9,28%	10,90%	13,80%	10,70%	12,00%
Allianz ΑΕΑ Ζωής	5,60%	5,52%	6,10%	5,70%	5,40%	4,70%
Αγροτική Ασφαλιστική	4,20%	5,04%	5,40%	6,30%	4,00%	3,20%
Metrolife Εμπορική ΑΕΑΕ Ζωής	4,10%	4,50%	-	-	-	-
Alpha Ασφαλιστική	3,10%	4,21%	4,30%	4,10%	3,90%	3,80%
Commercial Union Life	2,50%	2,77%	1,40%	-	-	-
Scoplif ΑΕΑΖ	1,80%	-	-	-	-	-
International Life ΑΕΑ Ζωής	1,80%	1,41%	1,30%	1,30%	1,20%	1,20%
Ευρωπαϊκή Πίστη	1,60%	1,31%	1,10%	0,90%	0,70%	0,70%
Generali Life	1,40%	1,58%	1,60%	1,80%	1,50%	1,50%
Nordstern Colonia Hellas	1,30%	1,33%	0,70%	-	-	-
Universal Life	0,70%	0,83%	0,90%	0,90%	0,80%	0,70%
Vdv Leben International	0,40%	0,47%	0,60%	0,50%	0,30%	0,20%
Efg Eurolife	0,30%	0,55%	1,60%	4,90%	14,60%	18,90%
Φοίνιξ Metrolife	0,30%	0,21%	5,50%	5,60%	4,50%	3,80%
Ορίζων	0,20%	0,02%	0,20%	0,10%	0,04%	0,10%
Ατλαντική Ένωση	0,20%	0,27%	0,30%	0,20%	0,20%	0,20%
Victoria	0,10%	0,11%	0,10%	0,10%	0,10%	0,10%
La Vie	0,10%	0,12%	0,20%	0,20%	0,20%	0,10%
Ing Πειραιώς	0,10%	0,37%	0,50%	0,90%	1,10%	1,30%
Συνεταιριστική	0,10%	0,07%	0,08%	0,10%	0,10%	0,10%
Ιντερσαλόνικα	-	0,02000%	0,06%	0,10%	0,03%	0,03%
Commercial Value	-	-	1,80%	3,30%	4,50%	3,00%
Λαϊκή Ζωής	-	-	0,04%	0,10%	0,10%	0,10%
Εμπορική Ζωής	-	-	0,04%	0,30%	0,80%	1,70%
Κύπρου Ζωής	-	-	0,01%	0,04%	0,10%	0,10%
Σύνολο ασφαλιστρων από πρωτασφαλίσεις	1.317.365.216,56 €	1.288.576.418,00 €	1.310.435.483,06 €	1.435.329.480,78 €	1.728.733.790,79 €	1.935.207.763,79 €

Πηγή : Ασφαλιστική Αγορά, Τεύχος Νοεμβρίου 2006, Σελίδα 28

Ετήσια Ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις κλάδου Ζημιών

Κλάδος		2000	2001	2002	2003	2004	2005
1.	Ατυχήματα	43.830.729,75 €	51.395.792,87 €	60.131.208,16 €	74.820.164,34 €	79.055.072,69 €	85.627.618,68 €
2.	Ασθένειες	13.881.519,60 €	3.833.375,17 €	27.405.237,32 €	32.505.720,16 €	5.079.242,18 €	5.232.018,99 €
3.	Χερσαία οχήματα	133.825.251,19 €	154.115.297,61 €	181.934.009,20 €	212.538.944,30 €	238.716.131,68 €	271.574.109,66 €
4.	Αεροσκάφη	1.142.312,40 €	888.154,61 €	733.187,30 €	816.318,04 €	888.017,36 €	994.853,01 €
5.	Πλοία	13.643.397,92 €	12.844.728,91 €	17.169.592,02 €	16.411.069,02 €	19.752.828,31 €	19.513.529,91 €
6.	Μεταφερόμενα Εμπορεύματα	40.478.543,95 €	39.425.038,40 €	39.943.256,48 €	40.123.199,41 €	40.860.682,51 €	38.557.354,82 €
7.	Πυρκαγιά κ Στοιχεία Φύσεως	183.830.937,37 €	200.635.530,26 €	237.502.660,56 €	280.706.563,16 €	297.446.090,56 €	315.248.420,29 €
8.	Λοιπές Ζημιές Αγαθών	58.244.600,03 €	77.363.437,39 €	88.140.186,85 €	104.939.203,36 €	124.608.917,48 €	115.172.000,54 €
9.	Αστική Ευθύνη Οχημάτων	631.887.844,83 €	678.735.496,61 €	797.919.196,60 €	887.084.919,44 €	908.485.137,12 €	946.202.740,03 €
10.	Αστική Ευθύνη Αεροσκαφών	3.541.776,33 €	4.524.313,58 €	6.864.136,25 €	1.860.563,36 €	2.576.351,56 €	1.844.553,08 €
11.	Αστική Ευθύνη Πλοίων	3.645.793,85 €	4.204.502,57 €	4.601.877,51 €	5.014.322,97 €	4.504.810,01 €	5.392.206,74 €
12.	Γενική Αστική Ευθύνη	25.048.427,10 €	28.769.757,74 €	33.298.051,41 €	40.319.942,55 €	50.796.096,90 €	50.674.015,16 €
13.	Πιστώσεις	7.557.190,20 €	10.022.015,20 €	13.038.135,70 €	14.805.734,50 €	18.271.833,11 €	20.451.391,34 €
14.	Εγγυήσεις	6.207.635,81 €	2.833.470,83 €	4.141.886,07 €	9.270.960,40 €	8.415.303,84 €	7.923.497,96 €
15.	Χρηματικές Απώλειες	9.202.585,16 €	10.672.744,23 €	12.420.240,92 €	12.305.783,28 €	14.555.323,39 €	17.166.285,26 €
16.	Νομική Προστασία	11.778.804,82 €	17.610.764,81 €	21.302.911,23 €	25.236.575,00 €	30.360.479,75 €	367.194.700,22 €
17.	Βοήθεια	22.698.468,92 €	49.406.489,59 €	38.270.705,98 €	40.593.700,31 €	50.817.311,13 €	49.968.634,24 €

Πηγή : Ασφαλιστική Αγορά, Τεύχος Νοεμβρίου 2006, Σελίδα 34

Ετήσια Ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις κλάδου Ζωής							
Κλάδος		2000	2001	2002	2003	2004	2005
1.	Ζωής	687.002.457,79 €	693.715.248,32 €	771.332.823,52 €	881.045.570,25 €	1.043.459.304,14 €	1.157.600.631,12 €
2.	Ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις	479.882.867,13 €	409.384.634,15 €	340.423.225,36 €	295.500.007,85 €	457.198.127,24 €	528.896.147,43 €
3.	Υγείας	34.964.613,87 €	31.988.305,61 €	5.954.277,26 €	6.807.273,16 €	6.152.718,67 €	5.832.984,16 €
4.	Κεφαλαιοποίησης	343.039,48 €	312.334,26 €	279.301,34 €	401.926,21 €	482.433,57 €	407.773,51 €
5.	Διαχείρισης Ομαδικών Συνταξιοδοτικών Ταμείων	115.172.238,29 €	139.041.955,94 €	175.723.765,08 €	232.852.288,66 €	198.789.252,64 €	216.983.294,40 €
6.	Ομαδικών Προγραμμάτων Πρόνοιας	-	14.133.940,11 €	16.722.090,50 €	18.722.414,65 €	22.651.954,53 €	25.486.933,17 €

Πηγή : Ασφαλιστική Αγορά, Τεύχος Νοεμβρίου 2006, Σελίδα 34

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

‘ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ’

(συνοδεύει τη πρακτική προσέγγιση και συγκεκριμένα την ενότητα 3, στη σελίδα 63)

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Η έρευνα διεξάγεται από τον σπουδαστή Αλεξόπουλο Σωτήριο στα πλαίσια της πτυχιακής του εργασίας που φέρει τον τίτλο " Η Ελληνική Ασφαλιστική Βιομηχανία " .

ΟΔΗΓΙΕΣ

Σε αυτό το ερωτηματολόγιο καλείσθε να απαντήσετε σε ερωτήσεις που αφορούν την Ελληνική Ασφαλιστική Βιομηχανία. Σε όλες τις περιπτώσεις θα χρειαστεί να επιλέξετε μια από τις απαντήσεις. Παρακαλώ όπως επιλέξετε το κουτί που ανταποκρίνεται στην επιλογή σας. Εάν οι απαντήσεις που δίδονται δεν ανταποκρίνονται επ' ακριβώς στην περίπτωση σας, παρακαλώ όπως επιλέξετε αυτή που σας εκφράζει περισσότερο.

Σας ευχαριστώ πολύ εκ των προτέρων που συμμετέχετε στο παρών ερωτηματολόγιο. Οι απαντήσεις σας θα αποβούν χρήσιμες για την επίτευξη ενός ενδεικτικού πορίσματος και θα είμαι ευγνώμων αν διαθέσετε λίγο από το χρόνο σας για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

ΜΑΙΟΣ 2007

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. ΦΥΛΟ :

- Άνδρας.....
- Γυναίκα.....

2. ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ :

- 18 – 24 .....
- 25 – 29 .....
- 30 – 34 .....
- 35 – 39 .....
- 40 – 44 .....
- 45 + ...

3. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ :

- Ελεύθερος / η .....
- Παντρεμένος/η.....
- Παντρεμένος με παιδιά .....

4. ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ :

- Γυμνάσιο .....
- Λύκειο .....
- ΙΕΚ .....
- ΤΕΙ .....
- ΑΕΙ .....
- Μεταπτυχιακό .....

5. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ :

- 0,00€ έως 30.000,00€ .....
- 30.000,01€ έως 50.000,00€ .....
- 50.000,01€ έως 80.000,00€ .....
- 80.000,01€ έως 100.000,00€ .....
- 100.000,01€ + ...

6. ΕΡΓΑΣΙΑΣ :

- Άνεργος .....
- Ιδ. Υπάλληλος.....
- Δημ. Υπάλληλος .....
- Αγρότης .....
- Ελεύθερος Επαγγελματίας.....
- Άλλο .....

7. ΠΟΙΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΟΡΕΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΧΕΤΕ :

- ΙΚΑ .....
- ΔΗΜΟΣΙΟ .....
- ΟΓΑ .....
- ΟΑΕΕ (ΤΕΒΕ, ΤΣΑ, ΤΑΕ).....
- Άλλος .....

8. ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΠΑΡΚΗ :

- Ναι .....
- Όχι .....

9. ΑΝ ΤΗΝ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΑΝΕΠΑΡΚΗ, ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ(ΑΠΟ 1 ΕΩΣ 4 ΤΙΚ) :

- Ελλιπής σύνταξη .....
- Ελλιπής νοσηλευτική περίθαλψη .....
- Ελλιπής ιατροφαρμακευτική περίθαλψη .....
- Άλλος .....

10. ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΟΤΙ ΕΝΕΡΓΟΥΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΣΑΣ :

- Ναι .....
- Όχι .....

11. ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ :

.....
.....
.....
.....
.....

12. ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ
:

- Ναι .....
- Όχι .....

13. ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ ΤΗΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ :

- Ναι .....
- Όχι .....

14. ΠΟΙΟ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ
(ΑΠΟ 1 ΕΩΣ 4 ΤΙΚ) :

- Μείωση πραγματικού μισθού .....
- Αύξηση καλύψεων .....
- Αύξηση σύνταξης .....
- Άλλο .....

15. ΕΙΣΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ :

- Ναι .....
- Όχι .....

16. ΑΝ ΝΑΙ ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΕΧΕΤΕ (ΑΠΟ 1 ΕΩΣ 3 ΤΙΚ) :

- Υγείας .....
- Ζωής .....
- Γενικές .....

17. ΑΝ ΔΕΝ ΕΧΕΤΕ ΚΑΠΟΙΑ ΕΙΔΟΥΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΘΑ ΕΠΙΘΥΜΟΥΣΑΤΕ ΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΙΤΕ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ :

- Ναι .....
- Όχι .....

18. ΑΝ ΝΑΙ ΣΕ ΠΟΙΟ ΚΛΑΔΟ (ΑΠΟ 1 ΕΩΣ 3 ΤΙΚ) :

- Υγείας .....
- Ζωής .....
- Γενικές .....

19. ΑΝ ΟΧΙ, ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ :

- Οικονομικό .....
- Ικανοποιημένος / η από κοινωνική ασφάλιση .....
- Άλλο .....

20. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ (ΑΠΟ 1 ΕΩΣ 9 ΤΙΚ) :

- Σύσταση από φιλικό πρόσωπο .....
- Σύσταση από ασφαλιστή .....
- Φθηνότερο ασφάλιστρο .....
- Χρόνος εξυπηρέτησης .....
- Η φήμη της εταιρίας .....
- Ευρύ φάσμα ασφαλιστικών καλύψεων .....
- Φερεγγυότητα κ αξιοπιστία της εταιρίας .....
- Προηγούμενη συνεργασία .....
- Άλλος .....

21. ΑΥΘΟΡΜΗΤΗ ΓΝΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ (μέχρι 3) :

- a. ....
- b. ....
- c. ....

22. ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΑΤΕ ΕΛΕΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
:

- Ναι .....
- Όχι .....
- Δεν ξέρω / Δεν απαντώ .....

23. ΕΑΝ ΝΑΙ, ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΟ, ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΟΥ ΣΑΣ ΠΑΡΕΙΧΕ :

- Άριστες .....
- Πολύ καλές .....
- Καλές .....
- Μέτριες .....
- Κακές .....
- Δεν ξέρω / Δεν απαντώ .....

Σας ευχαριστώ πολύ .